



SLUŽBENE NOVINE SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Broj 5

aprila 2014.
T R A V N I K

Godina XVIII.

PREDSJEDAVALJUĆI SKUPŠTINE SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

119

Na osnovu tačke j) stava 1. člana 32a. Ustava Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravka teksta, 8/98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04), donosim

U K A Z O PROGLAŠENJU ZAKONA O ŠUMAMA

Prolašavam Zakon o šumama, koji je donijela Skupština Srednjobosanskog kantona na XXXIII. sjednici održanoj 7. marta 2014. godine.

Broj: 01-02-91/14
18. marta 2014.
Travnik

PREDSJEDAVALJUĆI SKUPŠTINE
Josip Kvasina, s. r.

**

S K U P Š T I N A SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

120

Z A K O N O ŠUMAMA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet, svrha i cilj Zakona)

(1) Ovim zakonom propisuje se: planiranje u šumarstvu; privređivanje u šumarstvu; zaštita od biotičkih i nebiotičkih agensa; promet drva i sekundarnih (nedrvnih) šumskih proizvoda, šume i šumsko zemljište s posebnim režimom gospodarenja; zaštita šume i šumskoga zemljišta od štete; sekundarni (nedrveni) šumski proizvodi i zaštita ugroženih vrsta; saobraćaj u šumi; upravljanje šumom i šumskim zemljištem; ekonomske funkcije šume; promjena namjene šumskoga zemljišta i gradnja u šumi; šumarske institucije; finansiranje; nadzor nad provođenjem Zakona; kaznene odredbe, kao i ostala pitanja iz oblasti šumarstva, na području Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton).

(2) Svrha ovoga zakona je urediti odnose i propisati mjere upravljanja i gospodarenja svim šumama i šumskim zemljištem na području Kantona, s ciljem:

a) boljeg korištenja prirodnoga potencijala šumskoga zemljišta;

b) očuvanja i zaštite prirodnoga staništa i šumskoga biodiverziteta pod kojim se podrazumijevaju razne strukture šumskoga biotopa šumske flore i šumske faune;

c) unapređenja održivoga gospodarenja šumskim resursima, uključujući stručnu i finansijsku pomoć vlasnicima i korisnicima šume;

d) usklađivanje i harmoniziranje različitih interesa nad šumom i šumskim zemljištima, naročito kada su u pitanju: opći interes, interes vlasnika, interes korisnika i interes jedinica lokalne samouprave;

e) unaprjeđivanja ostvarenog učešća javnosti u procesu upravljanja i gospodarenja šumama, uz poticanje i transparentnost donošenja odluka o svim relevantnim pitanjima i sa svim interesnim stranama.

Član 2.

(Definicija šume i šumskoga zemljišta)

(1) Šuma, u smislu ovoga zakona, jeste zemljište obraslo šumskim vrstama drveća i grmlja, čija površina prelazi 1.000 m² a širina najmanje 20 m te njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta. Šumom se smatraju i šumski rasadnici, plantaže šumskoga drveća, čistine za trase dalekovoda i drugu javnu infrastrukturu u šumi, površinske vode i močvare unutar šume i sastojine šumskoga drveća i žbunja koje su izrasle na poljoprivrednom zemljištu ako su starije od 30 godina te ako njihove krošnje pokrivaju više od 30% zemljišta.

(2) Šume i šumska zemljišta prirodni su resurs čije se vrijednosti manifestuju kroz ekološke, socijalne i ekonomske funkcije šume.

Šume i šumska zemljišta, kao dobro od općeg interesa, uživaju posebnu brigu i zaštitu Kantona i općina i koriste se pod uvjetima i na način koji su propisani ovim zakonom. Šumsko zemljište, osim zemljišta obraslog šumom, obuhvaća i neobrađeno, neiskorišteno ili neplodno zemljište izvan šume u onom omjeru u kojem osigurava ili potpomaže funkcije susjedne šume. Šumsko zemljište također čine područja sa smanjenim šumskim pokrivačem, krš, čistine i livade unutar šume.

(3) Šumom se ne smatraju groblje pokriveno drvećem, rasadnik šumskoga drveća izvan šume, izolirana skupina šumskoga drveća na površini do 1.000 m², kao ni šumsko drveće i grmlje u urbanim parkovima i drugim naseljenim područjima.

(4) U slučaju sumnje ili spora smatra li se neko zemljište šumom ili šumskim zemljištem, odluku donosi ministar nadležan za poslove šumarstva (u daljnjem tekstu: ministar), uz pribavljeno mišljenje Kantonalne uprave za šumarstvo (u daljnjem tekstu: Kantonalna uprava).

Član 3.

(Definicija pojmova)

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) **Biološka obnova šume** jeste priprema zemljišta za prirodno pomlađivanje, pošumljavanje neobraslog šumskog zemljišta, popunjavanje, njegu i čišćenje šumskih kultura, prorjeđivanje sastojina, sanaciju požarišta, prevođenje degradiranih sastojina u viši uzgojni oblik, doznačivanje stabala za sječu, rekonstrukciju i konverziju izdanačkih šuma, šikara i šibljaka, zaštitu šume te projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje šumske infrastrukture.

b) **Čista sječa** jeste sječa svog ili praktično svog drveća u sastojini, izlažući taj dio zemljišta ekološkim uvjetima goleti, čime se stvaraju ozbiljne poteškoće za stanište ili susjedne sastojine. Čista sječa nije uklanjanje starih sastojina ako je njihova reprodukcija osigurana na odgovarajući način.

c) **Direktna konverzija** je prevođenje šume u viši uzgojni oblik.

d) **Doznačivanje stabala** jeste odabiranje, obilježavanje i evidentiranje stabala za sječu.

e) **Funkcije šume** su:

1) **ekološka**: biodiverzitet – zaštita staništa, zaštita zemljišta, zaštita voda, klimatska – uključujući ulogu šume u vezivanju ugljika iz zraka;

2) **ekonomska**: prihod od proizvodnje drva i sekundarnih šumskih proizvoda;

3) **socijalna**: rekreacija, turizam, obrazovanje, istraživanje, odbrana te zaštita objekata i infrastrukture.

f) **Gospodarenje šumom** obuhvaća planiranje, uzgajanje, zaštitu i korištenje šume i šumskoga zemljišta u skladu s odredbama šumskoprivredne osnove.

g) **Gospodarska jedinica** je prostorno-uređajna jedinica šume i šumskoga zemljišta na kojoj se osigurava trajnost gospodarenja šumom i šumskim zemljištem.

h) **Izvođač radova u šumarstvu** je fizičko ili pravno lice koje je registrovano za izvođenje radova u šumarstvu i posjeduje odobrenje kantonalnoga ministarstva nadležnog za poslove šumarstva.

i) **Korisnik državne šume** je šumskoprivredno društvo koje, na osnovu ugovora sklopljenog u skladu s odredbama ovoga zakona i drugih zakona, obavlja poslove gospodarenja državnom šumom.

j) **Iskorištavanje šume** obuhvaća sječu i transport drva, iskorištavanje nedrvnih šumskih proizvoda, te prodaju šumskih drvnih sortimenata i sekundarnih (nedrvnih) šumskih proizvoda.

k) **Krčenje šume**, u smislu ovoga zakona, promjena je namjene šumskoga zemljišta. Izgradnja objekta u šumi i na šumskom zemljištu potrebnoga za gospodarenje šumom, kao i za prehranu i uzgoj divljači ne smatra se krčenjem.

l) **Otvorena vatra** je svaka vatra izvan zatvorenog objekta koji je pod krovom i zatvorenog ognjišta.

m) **Paljika** je opožarena površina nastala poslije požara.

n) **Pašarenje** je puštanje stoke na ispašu, žirenje i brst te kresanje grana i lisnika za prehranu stoke.

o) **Površinske vode** su stalni i povremeni vodeni tokovi te stajaće vode.

p) **Pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu** privredno je društvo registrovano u sudu nadležnom za poslove šumarstva, koje u stalnom radnom odnosu ima zaposleno najmanje jedno lice sa VII. stepenom stručne spreme – završenim šumarskim fakultetom, odnosno s visokim obrazovanjem drugog ciklusa bolonjskoga sistema studiranja (300 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo, s kontinuitetom u struci u oba ciklusa, s najmanje jednom godinom radnog iskustva u struci; ili prvog ciklusa (bachelor) bolonjskoga sistema studiranja (180 ECTS bodova i 240 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo, s najmanje tri godine radnog iskustva u struci, ili najmanje jednog šumarskog tehničara, s najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

q) **Privremeni godišnji plan gospodarenja državnim i privatnim šumama** je plan gospodarenja državnom i privatnom šumom koji za državnu šumu izrađuje korisnik državne šume, a za privatne šume Kantonalna uprava ili pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu, i to nakon isteka šumskoprivredne osnove. Tim planom ne može se gospodariti dulje od jedne godine, a postupak donošenja je isti kao i za šumskoprivredne osnove.

r) **Pustošenje šume** jeste podbjeljivanje stabala, oštećivanje stabala i njihovih dijelova, uništavanje i oštećivanje pomlatka, kao i svaka druga radnja kojom se slabi prinostna snaga šume i šumskoga zemljišta te ugrožavaju opstanak šume i njezine ekološke funkcije.

s) **Sanitarna sječa** znači sječicu zaraženih, insektima napadnutih, vrlo oštećenih ili izvaljenih stabala.

t) **Šumska infrastruktura** su šumski putevi, stalne vlake, stalne žičare i ostale šumske komunikacije, objekti i kapaciteti u šumi koji su namijenjeni gospodarenju šumom.

u) **Šumski proizvodi** su svi proizvodi šume i šumskoga zemljišta, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

1) šumsko drveće i žbunje i sve njihove dijelove;

2) sjeme, koštunjčavo voće, bobičaste plodove, koru drveta, korijen, šišarke i plodove ostale vegetacije unutar šume;

3) mahovinu, paprat, travu, trsku, cvijeće, ljekovito, aromatsko i jestivo bilje i ostale biljke;

4) gljive;

5) biljni sok ili smolu;

6) med;

7) listinac;

8) divljač i ostale životinje koje žive u šumi;

9) travnati ili pašnjački prekrivač;

10) treset, zemlju, pijesak, šljunak i kamen (u daljnjem tekstu: mineralne sirovine).

11) Proizvodi iz alineja 2) do 10) ove tačke su sekundarne (nedrvne) šumske proizvode.

v) **Šumskoprivredno područje** je, u stanišnom, biološkom, geografskom, saobraćajnom, ekološkom i ekonomskom pogledu, jedna zaokružena cjelina u okviru koje se osigurava trajnost gospodarenja šumom i šumskim zemljištem te šumskim ekosistemom.

w) **Šumski putevi** su putevi izgrađeni na šumskom zemljištu, s pratećom infrastrukturom, a koji su namijenjeni za prijevoz šumskih proizvoda te sav saobraćaj u vezi s gospodarenjem šumom i spajanjem sa sistemom javnih puteva. Vlake nisu šumski putevi, osim ako ne ispunjavaju minimalne standarde određene za šumske puteve.

x) **Šumski reprodukcijski materijal** je:

1) sjeme: šišarke, plodovi i sjeme namijenjeno za proizvodnju biljaka;

2) dijelovi biljaka: grančice i snopovi rezanih grana namijenjeni za proizvodnju biljaka;

3) mlade biljke: biljke uzgojene iz sjemena ili dijelova biljke, uključujući i mlade biljke iz prirodnog pomlatka.

y) **Šumskouzgojne mjere** su sve mjere koje doprinose osnivanju novih sastojina u šumi i poboljšanju njihove stabilnosti, raznolikosti ili kvaliteta. Šumskouzgojne mjere uključuju:

1) mjere za obnovu šume, odnosno za stvaranje novih sastojina;

2) njegu mladih razvojnih faza šume, uključujući prorjeđivanje mlađih sastojina;

3) specijalnu njegu mladih faza u prebornoj šumi, jednodobnoj i raznodobnoj šumi te izdanačkoj šumi, kao i ruba šume;

4) rekonstrukciju i konverziju izdanačke šume i šikare;

5) izgradnju protupožarnih puteva i prosjeka.

z) **Trajnost gospodarenja šumom** podrazumijeva korištenje šumskih proizvoda i upotrebu šume i šumskoga zemljišta na način i intenzitetom koji će očuvati njihov biodiverzitet, proizvodnost, sposobnost obnavljanja i vitalnost te povećati njihov potencijal da sada i u budućnosti obavljaju značajne ekološke, ekonomske i socijalne funkcije na lokalnom i globalnom nivou, a da se pri tome ne ugrozi funkcionisanje drugih ekosistema.

aa) **Upravljanje šumom i šumskim zemljištem** podrazumijeva administrativne (upravne) poslove koji se sastoje od kreiranja jedinstvene šumarske politike dugoročnog (strateškog) i srednjoročnog planiranja, kontrole i stručnog nadzora korištenja šume i šumskoga zemljišta s ciljem očuvanja i unaprjeđenja trajnosti i gospodarenja šumom.

bb) **Uredajni period** je planski period za koji se izrađuje i donosi šumskoprivredna osnova.

cc) **Vlasnik privatne šume** je pravno i fizičko lice koje je na zakonit način steklo pravo vlasništva nad šumom ili šumskim zemljištem, što se dokazuje izvodom iz zemljišne knjige.

dd) **Zaštita šume** je skup mjera i aktivnosti koje su dužni poduzimati vlasnici i korisnici koji gospodare šumom radi zaštite šume od požara, drugih elementarnih nepogoda, štetnih organizama i štetnih antropogenih utjecaja.

ee) **Sastojina** je dio šume koji je po sastavu i strukturi isti ili sličan, a od ostalih dijelova šume razlikuje se po jednom obilježju ili po više bitnih obilježja.

ff) **Cijena drveta na panju** je cijena koju se dobije kada se prihod ostvaren prodajom šumskih drvnih sortimenata na stovarištu umanju za ostvarene proizvodne troškove njihove sječe, izrade i izvoza do stovarišta te podijeli na njihovu ukupnu neto-drvnu masu bez obzira na strukturu.

POGLAVLJE II. PLANIRANJE U ŠUMARSTVU

Član 4.

(Šumskoprivredno područje)

(1) Radi osiguranja racionalnog i trajnog gospodarenja državnom šumom i šumskim zemljištima osniva se šumskoprivredno područje.

(2) U administrativnim granicama Kantona može se osnovati više šumskoprivrednih područja.

(3) Šumskoprivredno područje dijeli se na gospodarske jedinice.

(4) Za svako šumskoprivredno područje kojem je uspostavom entiteta ili kantona došlo do izmjene granica potrebno je provesti proceduru revizije granica. Reviziju će provoditi stručna komisija koju imenuje ministar.

(5) Osnivanje šumskoprivrednog područja zasniva se na stručnom elaboratu koji, osim prijedloga s obrazloženjem te bioloških, tehničkih i ekonomskih pokazatelja, sadrži opće kriterije, a naročito:

a) preglednu kartu područja, s ucrtanim izohipsama, vanjskim granicama šumskoprivrednog područja te granicama unutrašnje podjele šume po gospodarskim jedinicama i odjelima, s ucrtanom mrežom trajnih šumskih puteva i ucrtanim izvorštima i vodotocima te objektima koji su značajni za gospodarenje šumama, kao i opis granica šumskoprivrednih područja;

b) popis katastarskih parcela po katastarskim općinama i zemljišnoknjižnim ulošcima, s kulturama, klasama i površinama koje ulaze u šumskoprivredno područje;

c) podatke o drvenoj zalihi, po gospodarskim jedinicama, kategorijama šume i vrstama drveća;

d) ukupni godišnji zapreminski prirast, po kategorijama šume i vrstama drveća;

e) prosječni godišnji etat, po kategorijama šume i vrstama drveća;

f) procjenu prihoda i rashoda gospodarenja šumom i šumskim zemljištima u okviru šumskoprivrednog područja;

g) podatke o mogućnostima korištenja nedrvenih šumskih proizvoda i divljači te o mogućnostima turizma, sporta i rekreacije;

h) pregled podataka iz tačaka c), d), e), f) i g) ovoga stava, po općinama Kantona.

(6) Odluku o osnivanju šumskoprivrednog područja i reviziji njegovih granica donosi Skupština Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Skupština Kantona) na prijedlog Vlade Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) te na osnovu stručnog elaborata iz stava (5) ovoga člana. Zahtjev za osnivanje šumskoprivrednih područja ili reviziju njihovih granica može podnijeti Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i općina.

(7) Stručni elaborat iz stava (5) ovoga člana izrađuje visokoškolska naučno-istraživačka ustanova iz oblasti šumarstva, a troškove njegove izrade snosi podnosilac zahtjeva za osnivanje šumskoprivrednog područja ili reviziju njegovih granica.

(8) Opće kriterije za osnivanje šumskoprivrednih područja utvrđuje Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

Član 5.

(Šumskoprivredna osnova)

(1) Šumama na određenom području gospodari se u skladu sa šumskoprivrednom osnovom, privremenim godišnjim planom gospodarenja, godišnjim planom gospodarenja i projektom za izvođenje radova u šumarstvu. Šumskoprivredna osnova za državne šume donosi se za šume u granicama jednog šumskoprivrednog područja, a za privatne šume donosi se jedinstvena osnova za sve šume na području jedne općine. Šumskoprivredna osnova izrađuje se za period od deset godina i njezine odredbe obavezujuće su.

(2) Iznimno od odredbi stava (1) ovoga člana, ako ne postoje objektivne mogućnosti pravovremene izrade nove šumskoprivredne osnove, državnom i privatnom šumom može se gospodariti najdulje jednu godinu na osnovu privremenog godišnjega plana gospodarenja šumama, za koji je postupak donošenja isti kao i za šumskoprivrednu osnovu. Odredbe privremenog godišnjega plana gospodarenja šumama obavezujuće su. Godina izvršenja privremenog godišnjega plana gospodarenja šumama smatra se godinom izvršenja nove šumskoprivredne osnove.

(3) Ukupni obim sječe predviđen šumskoprivrednom osnovom za uređajni period, po vrstama drveća i gospodarskim klasama, ne smije se prekoračiti. Od ukupno planirane količine sječe za planski period za visoke šume s prirodnom obnovom, u okviru šumskoprivrednog područja godišnje se realizuje prosječna godišnja količina.

(4) Šumskoprivredna osnova, prostorni plan, plan upravljanja vodama, lovnoprivredna osnova, evidencije koje se vode u Kantonalnom zavodu za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa te planovi korištenja mineralnih sirovina moraju biti međusobno usklađeni.

(5) Vlada Kantona vlasnik je svih podataka i dokumenata, u elektronskoj i drugoj formi, izrađenih tokom izrade šumskoprivredne osnove za sve šume.

(6) Šumskoprivrednu osnovu može izraditi pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu, koje u stalnom radnom odnosu ima najmanje četiri zaposlenika sa VII. stepenom stručne spreme – završenim šumarskim fakultetom, odnosno s visokim obrazovanjem drugog ciklusa bolonjskoga sistema studiranja (300 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo; za uzgoj i zaštitu šuma, uređivanje, iskorištavanje šuma i ekonomiku u šumarstvu, te s radnim iskustvom od najmanje pet godina na navedenim poslovima i s položenim stručnim šumarskim ispitom.

(7) Nadzor nad prikupljanjem podataka i izradom šumskoprivredne osnove obavezan je a može ga obavljati pravno lice koje ispunjava uvjete iz stava (6) ovoga člana ili fizičko lice sa VII. stepenom stručne spreme – završenim šumarskim fakultetom, odnosno s visokim obrazovanjem drugog ciklusa bolonjskoga sistema studiranja (300 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo, te s najmanje pet godina radnoga iskustva u struci na poslovima uređivanja šume i s položenim stručnim šumarskim ispitom.

(8) Šumskoprivrednu osnovu za državnu šume donosi kantonalno Šumskoprivredno društvo "Srednjobosanske šume" / Šumskogospodarsko društvo "Šume Središnje Bosne" / Шумскопривредно друштво "Средњобосанске шуме", d. o. o. (u daljnjem tekstu: korisnik državne šume), uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog Ministarstva, koja se izdaje na osnovu prijedloga stručne komisije i mišljenja općinske službe. Šumskoprivredna osnova za državnu šumu ne može se primjenjivati prije nego što Ministarstvo da saglasnost na tu osnovu.

(9) Šumskoprivrednu osnovu za privatnu šumu, na osnovu prijedloga stručne komisije, donosi Ministarstvo.

(10) Poslove izrade šumskoprivredne osnove za državnu šumu finansira korisnik državne šume i odgovoran je za njezinu pravovremenu izradu. Korisnik državne šume dužan je najmanje 120 dana prije isteka roka valjanosti šumskoprivredne osnove dostaviti Ministarstvu dva primjerka novoizrađene šumskoprivredne osnove.

(11) Sastav, rad i troškove stručne komisije iz stavova (8) i (9) ovoga člana određuje ministar.

(12) Ako postoje objektivni razlozi za odstupanje od šumskoprivredne osnove, naročito zbog prirodnih nepogoda ili bitno promijenjenih privrednih uvjeta, obavezno je obaviti njezinu reviziju. Reviziju odobrava Ministarstvo te daje saglasnost na obavljenu reviziju, a jedan primjerak dostavlja se kantonalnom šumarskom inspektor (u daljnjem tekstu: šumarski inspektor).

(13) Pravilnik o sadržaju i postupku izrade šumskoprivredne osnove za državnu šumu i privatnu šume, kao i o reviziji tih osnova donosi ministar.

Član 6.

(Godišnji plan gospodarenja za realizovanje šumskoprivredne osnove)

(1) Šumskoprivredna osnova realizuje se godišnjim planom koji sadrži, prosječno, jednu desetinu svih radova planiranih šumskoprivrednom osnovom.

(2) Saglasnost na godišnji plan gospodarenja državnim šumama, koji je korisnik državne šume dužan dostaviti najkasnije do 30. novembra tekuće godine za sljedeću godinu, daje Kantonalna uprava u roku od 30 dana od dana primitka godišnjega plana gospodarenja, a radovi predviđeni godišnjim planom gospodarenja ne mogu se započeti bez saglasnosti Kantonalne uprave.

(3) Prihvaćeni godišnji plan gospodarenja korisnik državne šume dužan je u roku od 15 dana od dana prihvaćanja dostaviti šumarskoj inspekciji i općini na čijem području će se izvoditi radovi predviđeni godišnjim planom gospodarenja.

Član 7.

(Projekt za izvođenje radova u šumarstvu)

(1) Projekt za izvođenje radova u šumarstvu izrađuje se za odjel za državne šume i katastarsku parcelu za privatne šume. Radovi predviđeni projektom za izvođenje obavezni su.

(2) Projekt za izvođenje radova u šumarstvu važi dvije godine i mora sadržavati: radove uzgoja, zaštite i korištenja šuma prema obimu, mjestu i vremenu izvođenja, preglednu kartu, procjenu utjecaja radova na okoliš i ekonomsku analizu.

(3) Projekt za izvođenje radova u šumarstvu može izraditi lice sa VII. stepenom stručne spreme – završenim šumarskim fakultetom, odnosno s visokim obrazovanjem drugog ciklusa bolonjskoga sistema studiranja (300 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo, te s najmanje dvije godine radnog iskustva u struci. Lice za izradu projekta za izvođenje radova u šumarstvu određuje korisnik državne šume, odnosno vlasnik privatne šume.

(4) Projekt za izvođenje radova u šumarstvu donosi korisnik državne šume za državne šume, a za privatne šume Kantonalna uprava kojoj su preneseni stručni poslovi gospodarenja privatnim šumama ili pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu.

(5) Iznimno od stava (1) ovoga člana, projekt za izvođenje radova u šumarstvu može se izrađivati za više odjela u jednom slivu ako sječa i izrada sanitarnih užitaka ne prelazi više od 100 m³ po jednom odjelu.

(6) Za privatne šume izrađuju se projekti za šumskouzgojne radove kao i za sječū ako je doznačena drvena masa veća od 100 m³ po katastarskoj čestici.

(7) Korisnik državne šume i Kantonalna uprava ili pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu za privatne šume dužni su voditi registar izrađenih i donesenih projekata za izvođenje radova u šumarstvu, te sve radove izvedene prema projektu evidentirati u odgovarajuće evidencije.

POGLAVLJE III. PRIVREĐIVANJE U ŠUMARSTVU

Član 8.

(Sječa šuma)

(1) Stabla u šumi može se sjeći tek nakon što ih se odabere i obilježi u skladu sa smjernicama šumskoprivredne osnove te nakon izrade i donošenja projekta za izvođenje.

(2) Prije sječe u državnoj šumi, redovne ili sanitarne, korisnik državne šume prijavljuje sječū nadležnom šumarskom inspektor, Kantonalnoj upravi i općini na čijem se području obavlja sječa. Prijava se podnosi najviše 60 dana i najmanje 14 dana prije početka sječe doznačenih stabala te sadrži:

a) broj odjela iz šumskoprivredne osnove, odluku o donošenju projekta i razlog za sječū u slučaju sanitarne ili druge slučajne sječe;

b) planirani rok za sječū;

c) vrstu sječe, količinu i strukturu drvne mase za sječū, po vrstama drveća;

d) način obnove šume;

e) šumskouzgojne i zaštitne mjere koje će se provesti nakon sječe;

f) način izvlačenja šumskih drvnih sortimenta, sa skicom postojećih i novih vlaka i trasa žičara;

g) identifikaciju lica koje je obavilo doznačivanje i izradilo projekt za izvođenje.

(3) Prije sječe u privatnoj šumi, redovne i sanitarne, Kantonalna uprava prijavljuje sječū nadležnom šumarskom inspektor i općini na čijem se području obavlja sječa. Prijava se podnosi najviše 60 dana i najmanje 14 dana prije početka sječe doznačenih stabala te sadrži:

a) rješenje o odobravanju sječe i razlog za sječū u slučaju sanitarne ili druge slučajne sječe;

b) planirani rok za sječū;

c) vrstu sječe, količinu i strukturu drvne mase za sječū, po vrstama drveća;

d) način obnove šume;

e) šumskouzgojne i zaštitne mjere koje će se provesti nakon sječe;

f) način izvlačenja šumskih drvnih sortimenata, sa skicom postojećih i novih vlaka i trasa žičara;

g) identifikaciju lica koje je obavilo doznačivanje i izradilo projekt za izvođenje.

(4) Šteta koja se nanese zemljištu mora biti sanirana odmah nakon završetka izvlačenja drvnih sortimenata.

(5) Način, oblik i sadržaj obrasca prijave sječe propisuje ministar.

(6) Ako postoji opravdani razlog za sumnju da je planirana ili započeta sječū, ili druge radnje u suprotnosti sa šumskoprivrednom osnovom, ovim zakonom ili propisima koji su doneseni na osnovu ovoga zakona, nadležni šumarski inspektor može zabraniti planiranu sječū dok se ne otklone utvrđene nepravilnosti.

(7) Pravno i fizičko lice koje nanese štetu šumi i šumskom zemljištu prema bilo kojem osnovu dužno je korisniku državne šume, odnosno vlasniku privatne šume nadoknaditi štetu prema odštetnom cjenovniku koji će propisati ministar.

Član 9.

(Doznačivanje stabala za sječu)

(1) Stabla za sječu doznačuju se obilježavanjem stabala ili obilježavanjem površina obraslih drvećem. Površine za sječu može se obilježavati samo u izdanačkim šumama u svrhu direktne konverzije šuma.

(2) Doznačivanje stabala za sječu može obavljati lice sa VII. stepenom stručne spreme – završenim šumarskim fakultetom, odnosno s visokim obrazovanjem drugog ciklusa bolonjskog sistema studiranja (300 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo, te s najmanje dvije godine radnog iskustva u struci, a za privatnu šumu Kantonalna uprava, odnosno pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu.

(3) Iznimno od stava (2) ovoga člana, doznačivanje stabala u šumi koja je predviđena za direktnu konverziju i sanitarnu sječu, a u privatnoj šumi i za snabdijevanje ogrjevnim drvom može obavljati lice s visokim obrazovanjem prvog ciklusa bolonjskog sistema studiranja (180 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo (bachelor) ili šumarski tehničar, s deset godina radnog iskustva u struci, uz kontrolu lica sa VII. stepenom stručne spreme, odnosno s visokim obrazovanjem drugog ciklusa bolonjskog sistema studiranja (300 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo, s najmanje dvije godine radnog iskustva u struci u izdanačkim i niskim šumama, te doznačivanje slučajnih užitaka, a da doznačivanje može raditi lice s visokim obrazovanjem prvog ciklusa bolonjskog sistema studiranja (180 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo (bachelor), s jednom godinom radnog iskustva, i šumarski tehničar, s pet godina radnog iskustva.

(4) Doznačivanje i sječa stabala ne može se obavljati u šumi za koju imovinskopравни odnosi nisu riješeni, granice utvrđene i na terenu vidno i na propisani način obilježene.

(5) Doznačivanje stabala za sječu i obim šumskouzgojnih radova u privatnoj šumi obavlja se u skladu sa šumskoprivrednom osnovom, na osnovu rješenja Kantonalne uprave.

(6) Doznačivanje i sječa stabala, odnosno površina za sječu u privatnoj šumi može se odobriti samo licu koje dostavi dokaz o pravu vlasništva (zemljišnoknjižni izvod).

(7) Na rješenje iz stava (5) ovoga člana može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana primitka toga rješenja.

(8) Stabla u šumi može se sjeći tek nakon obavljanja doznačivanja, izrade i donošenja projekta za izvođenje radova u šumarstvu te obavještanja Kantonalne uprave i općine na čijem se području sječa obavlja.

(9) Pravilnik o načinu odabira, doznačivanju i sjeći stabala ili površina za sječu donosi ministar.

Član 10.

(Biološka obnova šume)

Korisnik državne šume i vlasnik ili ovlašten predstavnik vlasnika privatne šume dužni su obavljati poslove biološke obnove šume minimalno u obimu koji je predviđen šumskoprivrednom osnovom.

Član 11.

(Tehnički prijem radova)

(1) Tehnički prijem radova izvedenih prema projektu za izvođenje radova u šumarstvu obavlja komisija za tehnički prijem radova, koju za državnu šumu osniva korisnik državne šume, a za privatnu šumu Kantonalna uprava ili pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu.

(2) Komisija iz stava (1) ovoga člana sastoji se od najmanje tri člana. Član komisije može biti lice sa VII. stepenom stručne spreme – završenim šumarskim fakultetom, odnosno s visokim obrazovanjem drugog ciklusa bolonjskoga sistema studiranja (300 ECTS bodova) – šumarske struke – odsjek šumarstvo, koje je izradilo projekt za izvođenje radova u šumarstvu, predstavnik Kantonalne uprave i stručni saradnik sektora prema nadležnosti za izvedene radove. Tehnički prijem radova pošumljavanja obavlja se dvije godine nakon završetka njihova izvođenja.

Realizator projekta za izvođenje radova u šumarstvu ne može biti imenovan u komisiju za tehnički prijem radova.

(3) Primjerak zapisnika komisije iz stava (1) ovoga člana dostavlja se šumarskoj inspekciji u roku od osam dana od dana završetka pregleda.

(4) Rok za tehnički prijem radova nakon završene sječe je tri mjeseca.

(5) Sve izvedene radove i nalaz komisije iz stava (1) ovoga člana evidentira se u propisane knjige evidencije.

(6) Ministar donosi pravilnik o obavljanju tehničkoga pregleda obavljenih radova na iskorištavanju i uzgajanju šume.

Član 12.

(Izvođenje radova u šumarstvu)

(1) Radove u šumarstvu može izvoditi samo lice koje je kvalifikovano ili obučeno za izvođenje odgovarajućih poslova. Pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu obavezno je osigurati tehničku i specijalizovanu obuku zaposlenika.

(2) Odobrenje za izvođenje radova u šumarstvu izdaje ministarstvo nadležno za poslove šumarstva.

(3) Korisnik državne šume organizuje, u saradnji s obrazovnim ustanovama, obuke iz stava (1) ovoga člana za zaposlenike pravnih lica registrovanih za obavljanje poslova u šumarstvu, koji nemaju potvrdu o završenoj šumarskoj obuci.

(4) Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati izvođači radova u šumarstvu donosi ministar.

Član 13.

(Zabrana čistih sječa i drugih oblika pustošenja šume)

(1) Nisu dopuštene čiste sječe i drugi oblici pustošenja šume, osim pripreme šumskouzgojnih mjera radi unapređenja šumskih sastojina, u obimu planiranom šumskoprivrednom osnovom, iz sanitarnih razloga ili provođenja preventivnih zaštitnih mjera.

(2) Sve površine nastale čistom sječom i paljike moraju biti pošumljene u roku od dvije godine nakon sječe ili šumskog požara, prirodnom obnovom ili pošumljavanjem.

(3) Dodatne mjere, radnje i aktivnosti s ciljem provođenja zabrana, obaveza i izvršavanja poslova iz stavova (1) i (2) ovoga člana propisuje ministar podzakonskim aktom – naredbom.

POGLAVLJE IV. ZAŠTITA OD BIOTIČKIH I NEBIOTIČKIH AGENSA

Član 14.

(Preventivne mjere zaštite šume)

(1) Preventivne mjere zaštite od biotičkih i nebiotičkih agensa, koji bi mogli ugroziti stabilnost šume i njezine funkcije, zasnivaju se na gospodarenju šumom koje poštuje prirodne procese, kao i na održavanju i odgovarajućem unapređenju biodiverziteta u šumi.

(2) Korisnik državne šume i vlasnici privatnih šuma dužni su provoditi ili osiguravati provođenje šumskoga reda, sanitarne sječe i druge preventivne mjere prije nego što bi se šume mogle ugroziti prekomjernim razmnožavanjem insekata, širenjem uzročnika biljnih bolesti ili drugih štetnih organizama.

(3) Kantonalna uprava prikuplja podatke u vezi sa zaštitom šume, koje korisnik državne šume i vlasnici privatnih šuma dostavljaju u roku koji odredi Kantonalna uprava, te osigurava informacije o pojavi biljnih bolesti i štetočina i savjetuje u pitanjima koja se tiču integralne zaštite šume.

(4) Ako Kantonalna uprava ustanovi da je biološka ravnoteža poremećena ili ako postoji opasnost od drugog velikog oštećenja šume, dodatne mjere za zaštitu šume naređuje ministar.

(5) Pravilnik o obimu mjera uspostave i održavanja šumskoga reda te o načinu njegova provođenja donosi ministar.

Član 15.

(Obnova šume nakon nepogode)

(1) U slučaju nepogode u šumi uzrokovane bilo kojim biotičkim ili nebiotičkim agensom korisnik državne šume, za državnu šumu, a Kantonalna uprava za šumarstvo, za privatnu šume, dužni su pripremiti plan obnove oštećenih i uništenih šuma i šumskoga zemljišta, koji sadrži opis nepogode, stepen oštećenja šume, mjere koje se trebaju provesti i troškove sanacije i obnove.

(2) Ako troškovi iz stava (1) ovoga člana prelaze finansijske mogućnosti korisnika / vlasnika šume, može se podnijeti zahtjev Vladi Kantona i općini koji će, u skladu sa svojim mogućnostima, iz namjenskih sredstava učestvovati u sufinansiranju obnove.

POGLAVLJE V. PROMET DRVA I NEDRVNIH ŠUMSKIH PROIZVODA

Član 16.

(Promet drva i nedrvnih šumskih proizvoda)

(1) Zabranjeno je drvo, dijelove stabla i grane posječene u šumi i izvan šume (na poljoprivrednom zemljištu i međama te pojedinačno stablo i slično) pomaknuti od panja dok se ne obilježi šumarskim čekićem (žigoše), obrojči, premjeri i evidentira te stavljati u promet dok se ne izda otpremni iskaz.

(2) Žigosanje, obrojčavanje, premjeravanje i izdavanje otpremnoga iskaza za drvo koje potječe iz državne šume obavlja korisnik državne šume, a za drvo iz privatne šume i s drugih površina Kantonalna uprava ili pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu.

(3) Zabranjeno je stavljati u promet sekundarne (nedrvne) šumske proizvode bez odobrenja korisnika državne šume ili vlasnika privatne šume.

(4) Prometom drva i nedravnih šumskih proizvoda, u smislu ovoga zakona, smatra se prijevoz saobraćajnicama te kupovina, prodaja, darivanje i skladištenje drva, kao i primanje drva u pilanu u kojoj se drvo reže.

(5) Ne može se dopustiti ili obaviti sječa šume na uzurpiranom državnom zemljištu, kao ni na zemljištu na kojem imovinskopravni odnosi nisu riješeni te granice na terenu vidne i obilježene na propisan način.

(6) Drvo porijeklom iz državne ili privatne šuma, a koje je stavljeno u promet bez otpremnoga iskaza ili koje je pomaknuto od panja a nije obilježeno šumarskim čekićem (žigosano), obrojčeno, premjereno i evidentirano, kao i sekundarne (nedrvne) šumske proizvode koji su stavljeni u promet u suprotnosti s odredbama ovoga zakona privremeno oduzimaju čuvari šume, pripadnici policije i kantonalni šumarski inspektori, a sredstva – oruđe za rad (sjekire, pile i prijevozno sredstva) kojima je učinjena nezakonita radnja privremeno oduzimaju pripadnici policije, u skladu s važećim propisima koji se odnose na krivičnu, odnosno prekršajnu odgovornost. Privremeno oduzete šumske proizvode čuva Kantonalna uprava na mjestu privremenog oduzimanja, do trenutka kada ih preuzme korisnik državnih šuma ili drugo lice koje ovlasti korisnik državne šume, koji organizuje utovar, prijevoz i skladištenje privremeno oduzetih šumskih proizvoda (na lageru korisnika državne šume). Izvršilac usluga utovara, prijevoza i skladištenja privremeno oduzetih šumskih proizvoda ima pravo na naknadu troškova primjereno cjenovniku i normativima korisnika šuma iz sredstava ostvarenih licitacijom. Ako postoji mogućnost da se tokom pohranjivanja šumskim proizvodima ili sredstvima umanji vrijednost ili da njihovo pohranjivanje iziskuje nesrazmjerne troškove, privremeno oduzeta roba prodat će se licitacijom, a finansijska sredstva deponovati na posebni račun korisnika šume.

(7) Lica iz stava (6) ovoga člana imaju pravo legitimisati sva lica koja se kreću na području šume koju čuvaju, odnosno nad kojom obavljaju nadzor, kao i lica koja prometuju šumskim proizvodima.

(8) U periodu vegetacije, od 1. aprila do 1. novembra, drvo četinara i brijesta ne može se s korom stavljati u promet i skladištiti, osim ako period od sječe do otpreme traje kraće od ciklusa razvoja insekata, a najdulje do 21 dan.

(9) Dodatne mjere, radnje i aktivnosti s ciljem suzbijanja i onemogućavanja nezakonitog prometa drva i nedravnih šumskih proizvoda propisuje ministar podzakonskim aktom – naredbom.

(10) Pravno i fizičko lice koje nanese štetu šumi i šumskom zemljištu prema bilo kojem osnovu obavezni su korisniku šume i šumskoga zemljišta nadoknaditi štetu prema odštetnom cjenovniku korisnika državne šume.

(11) Pravilnik o načinu žigosanja, obrojčavanja i premjeravanja drva te o sadržaju i načinu izdavanja otpremnoga iskaza za drvo donosi ministar.

POGLAVLJE VI. ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE S POSEBNIM REŽIMOM GOSPODARENJA

Član 17.

(Proglašenje zaštitne šume, šume s posebnom namjenom i šume od vitalnog interesa)

(1) Da bi se osigurala zaštita ili specijalni režim gospodarenja, određena šuma može biti proglašena zaštitnom šumom ili šumom s posebnom namjenom. Procjena šumskih funkcija u tim šumama utvrđuje se stručnim šumarskim elaboratom, s podacima o stanju šume te principima i metodama gospodarenja šumom, s ciljem očuvanja šume i ostvarivanja namjene proglašenja područja, izvršioca propisanog režima, kao i pravnog lica koje je odgovorno za osiguranje sredstava za pokriće troškova u vezi s posebnim režimom gospodarenja.

(2) Stručni šumarski elaborat iz stava (1) ovoga člana izrađuje komisija koju osniva ministar nadležan za poslove šumarstva.

(3) Korisnik državne šume, odnosno vlasnik privatne šume ima pravo na naknadu za ograničeno korištenje ili povećane troškove zaštite šume. Naknadu snosi pravno lice na čiji je zahtjev proglašenje obavljeno. Iznos naknade utvrđuje se sporazumno, a ako se sporazum ne postigne, naknada se utvrđuje u nadležnom sudu.

(4) Evidenciju zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom vodi Ministarstvo na osnovu podataka koje mu dostavlja Kantonalna uprava.

Član 18.

(Zaštitne šume i šume od vitalnog interesa)

(1) Zaštitna šuma služi za zaštitu zemljišta na strmim terenima i zemljišta podložnog eroziji, bujici i klizištu te za zaštitu naselja, privrednih i drugih objekata, izvorišta, vodotoka i akumulacija, i šuma koja je podignuta kao zaštitni pojas.

(2) Vlada Kantona proglašava šumu i šumsko zemljište zaštitnom šumom na prijedlog Ministarstva, sastavljen uz prethodno pribavljeno mišljenje Kantonalne uprave, korisnika državne šume i općine na čijem se području nalazi šuma i šumsko zemljište koje treba proglasiti zaštitnom šumom.

(3) Vlada Kantona proglašava šumu i šumsko zemljište šumom od vitalnog interesa za trajno gospodarenje šumom, na prijedlog Ministarstva, sastavljen uz prethodno pribavljeno mišljenje Kantonalne uprave i općine na

čijem se području nalazi šuma i šumsko zemljište koje treba proglasiti šumom od vitalnog interesa za trajno gospodarenje šumom.

(4) Primjerak akta o proglašenju zaštitne šume, kao i akta o proglašenju šume od vitalnog interesa za trajno gospodarenje šumom dostavlja se Ministarstvu, instituciji nadležnoj za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Kantonalnoj upravi i općini na čijem se području nalazi šuma i šumsko zemljište koje je proglašeno zaštitnom šumom, odnosno šumom od vitalnog interesa za trajno gospodarenje šumom.

Član 19.

(Šuma s posebnom namjenom)

(1) Šuma ili dijelovi šume koja ima posebno kulturno, historijsko, ekološko i prirodno značenje, uključujući i šumu namijenjenu za izletišta, odmor, opće obrazovanje, rekreaciju, turizam, klimatsko i drugo lječilište, proglašava se šumom s posebnom namjenom u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode ili drugim propisom koji također propisuje posebni režim gospodarenja šumom.

(2) Šuma s posebnom namjenom je i šuma od posebnoga značaja za odbranu i potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, kao i šuma ili dijelovi šume registrovani kao sjemenske sastojine i sjemenski objekti, u skladu s odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja.

(3) Zahtjev, s elaboratom, za proglašenje šume s posebnom namjenom, koji podnosi zainteresovano pravno lice, obavezno sadrži: cilj i razloge za proglašenje; popis katastarskih parcela, kao i naziv šumskoprivredne jedinice; broj odjela i oznaku odsjeka; kartu najmanje razmjere 1:10.000, s ucrtanim parcelama; stručni šumarski elaborat iz člana 16. ovoga zakona; procjenu okolišnoga utjecaja; predložena ograničenja u gospodarenju; predložene naknade, s izvorom finansiranja; mišljenja općine i odgovarajuće administrativne mjere, uključujući javne obavijesti i rasprave.

(4) Primjerak akta o proglašenju šume s posebnom namjenom dostavlja se: Ministarstvu prostornog uređenja, gradnje, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova, instituciji nadležnoj za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Kantonalnoj upravi, korisniku državne šume i općini na čijem se području nalazi šuma i šumsko zemljište koje je proglašeno šumom s posebnom namjenom.

Član 20.

(Procjena okolišnog utjecaja i šume na kršu)

(1) Procjena okolišnog utjecaja obavezna je za podizanje monokulture na površini većoj od pet hektara i za prevođenje šumskoga zemljišta drugoj namjeni iz člana 46. ovoga zakona, u skladu s propisima o zaštiti okoliša.

(2) Šume na kršu bitno smanjene produktivnosti i šumsko zemljište na kršu, zbog svojih specifičnosti (posebnosti), klasifikuju se kao područja s posebnim režimom gospodarenja, uživaju potporu Kantona i općina te se klasifikuju kao područja velike opasnosti od šumskih požara.

POGLAVLJE VII. ZAŠTITA ŠUME I ŠUMSKOGA ZEMLJIŠTA OD ŠTETA

Član 21.

(Zabrana paljenja vatre u šumi i zaštita šume od požara)

(1) Nije dopušteno paliti otvorenu vatru u šumi i na šumskom zemljištu, kao ni na drugom zemljištu na udaljenosti manjoj od 150 m od šume.

(2) Zabranjena je izgradnja i rad tvornica i drugih objekata koji rade s otvorenim plamenom na udaljenosti manjoj od 300 m od granice šume, kao i izgradnja pilane na udaljenosti manjoj od 100 m od granice šume.

(3) Jedinstvene planove zaštite šume od požara izrađuje, donosi i provodi korisnik državne šume, u saradnji s Ministarstvom, Kantonalnom upravom i općinskim organom nadležnim za poslove civilne zaštite, te o tome redovno izvještava Vladu Kantona i općinu.

Član 22.

(Upotreba hemijskih sredstava u šumi)

(1) Nije dopuštena upotreba hemijskih sredstava te odlaganje otpada, smeća ili zagađujućih tvari u šumi i na šumskom zemljištu.

(2) Iznimno od stava (1) ovoga člana, uz dozvolu Ministarstva, certificirana hemijska sredstva, pod uvjetom da ne ugrožavaju biološku ravnotežu, mogu se koristiti u šumskim rasadnicima i u šumama radi zaštite biljaka od divljači i od korova, s ciljem smanjenja prekomjerne populacije insekata čiji broj ne može biti smanjen ni na koji drugi način, te za gašenje šumskoga požara.

Član 23.

(Pašarenje)

(1) U šumi nisu dopušteni ispaša, žirenje, brst, kresanje grana i lisnika (u daljnjem tekstu: pašarenje) bez pisanog odobrenja korisnika državne šume ili vlasnika privatne šume, na površini koja e određena šumskoprivrednom osnovom.

(2) Pravilnik o uvjetima pod kojima se obavlja ispaša, žirenje, brst i kresanje grana i lisnika te sakupljanje šušnja i mahovine donosi ministar.

Član 24.

(Praćenje zdravstvenoga stanja šume)

Kantonalna uprava i korisnik državne šume dužni su pratiti zdravstveno stanje šume i obim štete u šumi te poduzimati odgovarajuće preventivne mjere za sprečavanje pojava koje mogu prouzročiti štete na šumi, i o tome izvještavati Ministarstvo.

POGLAVLJE VIII. NEDRVNI ŠUMSKI PROIZVODI I ZAŠTITA UGROŽENIH VRSTA

Član 25.

[Iskorištavanje sekundarnih (nedravnih) šumskih proizvoda]

(1) Korisnik državne šume i vlasnik privatne šume mogu uzgajati i iskorištavati sekundarne (nedrvne) šumske proizvode ili odobriti drugim pravnim i fizičkim licima njihovo iskorištavanje, uz stručni nadzor, u obimu i na mjestima koja su određena u šumskoprivrednoj osnovi.

(2) Nije dopušteno korištenje grebena (češlja) za ubiranje sekundarnih (nedravnih) šumskih plodova kojim se oni oštećuju.

(3) Radi izgradnje i održavanja šumske transportne infrastrukture, korisnik državne šume može za vlastite potrebe koristiti mineralne sirovine na površinskim kopovima – pozajmištima predviđenim šumskoprivrednom osnovom.

(4) Pravilnik o uzgoju, iskorištavanju, sakupljanju i prometu sekundarnih (nedravnih) šumskih proizvoda donosi ministar.

Član 26.

(Divljač u šumi)

(1) Vrste divljači i njihovo brojno stanje u šumi moraju osigurati biološku ravnotežu i ne smiju ugroziti druge članove ekosistema ili spriječiti ostvarivanje ciljeva gospodarenja šumom. Unošenje pojedinih vrsta divljači u šumu i na šumsko zemljište mora osigurati njihov opstanak i ne smije ugroziti druge organizme na staništu.

(2) Počinjene štete i oštećenja koja je prouzročila divljač u šumi korisnik lovišta dužan je nadoknaditi korisniku šume i vlasniku privatne šume u skladu s odredbama Zakona o lovstvu ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 4/06 i 8/10).

Član 27.

(Zaštita ugroženih vrsta)

Nije dopuštena sječa, iskorjenjivanje ili bilo kakvo oštećivanje stabala pančičeve omorike [*Picea omorika* (Pančić) Purk.], tise (*Taxus baccata* L.), mečje lijeske (*Corylus colurna* L.), planinskog javora (*Acer heldreichii* Orph.), planinskog bora (*Pinus mugo* Tuna), zelene johe [*Alnus viridis* (Chaix)], munike (*Pinus heldreichii* Christ.), zanovijeti [*Petteria ramentacea* (Sieber) Presl], alpske ruže (*Rhododendron ferrugineum*), srčanika (*Gentiana lutea*) i ostalih vrsta s "crvene liste", osim ako je potrebno provesti uzgojne i sanitarne sječe, te ostalih vrsta koje se nalaze ili se nađu na listi zaštićenih vrsta.

POGLAVLJE IX. SAOBRAĆAJ U ŠUMAMA

Član 28.

(Gradnja šumske infrastrukture)

(1) Planiranje i izgradnja šumskih puteva mora se prilagoditi prirodnom okolišu te uvažavati potrebe općine, kao i protupožarne, turističke i rekreativne potrebe.

(2) Transportna šumska infrastruktura mora biti izgrađena, održavana i korištena na način da isključuje narušavanje ostalih funkcija šume i šumskog zemljišta.

(3) Šumski kamionski put može se graditi nakon što se izradi projekt njegove izgradnje i pribavi dozvola nadležnog organa.

(4) Korisnik šume, u skladu s odredbama ovoga zakona, gradi, održava i nadgleda šumsku transportnu infrastrukturu i saobraćaj na njoj.

Član 29.

(Kretanje motornih vozila u šumi)

(1) Nije dopušteno kretanje motornih vozila u šumama i na šumskim putevima, osim u svrhu gospodarenja šumama i nadzora te spašavanja, policijskih istraga, vojnih manevara, poduzimanja mjera za zaštitu od prirodnih katastrofa, kao i pristupa vlasnika, korisnika i pojedinaca zemljištu za koje su odgovorni.

(2) Iznimno od odredbi stava (1) ovoga člana, korisnik državne šume i vlasnik privatne šume može odobriti korištenje šumskih puteva trećim licima prema dogovorenoj naknadi i uz prethodno pribavljenu dozvolu nadležnoga kantonalnog ministarstva, koja se izdaje na osnovu mišljenja Kantonalne uprave.

(3) Kretanje šumskim putem vlasnik i korisnik šume i šumskoga zemljišta mogu dopustiti trećem licu prema dogovoru koji može uključivati određenu naknadu.

(4) Za organizovanje biciklističkih trka i mototrka šumskim putem potrebno je pribaviti dozvolu korisnika / vlasnika šume. Šteta na šumskim putevima koju počini drugi korisnik mora biti nadoknađena vlasniku / korisniku šume.

(5) Korisnik državne šume nadzire saobraćaj, odnosno zaustavlja i kontroliše kretanje i saobraćaj svih sredstava i ljudi u šumi i na šumskom zemljištu u skladu s odredbama ovoga člana.

Član 30.

(Pristup šumi)

(1) Sva lica imaju pravo kretanja kroz šumu ili preko šumskoga zemljišta na vlastitu odgovornost, ako nije drugačije određeno ovim zakonom ili šumskoprivrednom osnovom. Kretanjem kroz šumu ili preko šumskoga zemljišta smatra se šetnja i ostali oblici građanskog uživanja u šumi i / ili na šumskom zemljištu, bez stjecanja imovinske koristi. Korisnik državne šume, odnosno vlasnik privatne šume nisu obavezni preduzimati posebne mjere opreza, niti će se smatrati odgovornim za bilo kakve štete ili ozljede koje pretrpe ta lica.

(2) Bez odobrenja nadležnog ministarstva, korisnika državne šume ili vlasnika privatne šume zabranjeno je:

- a) razapinjati šator ili postavljati logor u šumi;
- b) smještati pčelinjake;
- c) loviti, ribariti i postavljati zamke;
- d) sakupljati sekundarne (nedrvne) šumske proizvode teže od tri kg, osim u komercijalne svrhe zašto je potrebno odobrenje korisnika, odnosno vlasnika šume i šumskoga zemljišta;
- e) pomicati međe šuma, odnosno granične biljege;
- f) ulaziti u ograđeno šumsko područje i zatvoreni šumski put;
- g) ulaziti u područje, šumski put ili izletišta gdje se obavlja sječa;
- h) ulaziti u područje prirodne regeneracije, pošumljeno područje i šumski rasadnik;
- i) ulaziti u predio i infrastrukturu koji su namijenjeni za lov.

(3) Slobodni pristup šumi može biti ograničen u zaštićenim dijelovima šume ili dijelovima šume koji su izloženi negativnim antropogenim i drugim utjecajima.

(4) Korisnik državne šume dužan je vidljivim znakovima upozorenja obilježiti dio šume kojem je pristup ograničen.

POGLAVLJE X. UPRAVLJANJE ŠUMOM I ŠUMSKIM ZEMLJIŠTEM

Član 31.

(Upravljanje šumom)

(1) Šuma i šumsko zemljište u državnom su vlasništvu (u daljnjem tekstu: državna šuma) i u privatnom vlasništvu (u daljnjem tekstu: privatna šuma).

(2) Državnom šumom upravlja Vlada Kantona preko Ministarstva, pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

(3) Pravo vlasništva nad državnom šumom ne može se steći njezinim korištenjem ili zauzimanjem bez obzira na period njegova trajanja, odnosno dospjelošću.

Član 32.

(Zabrana zauzimanja šume i šumskoga zemljišta)

(1) Prava i obaveze iz oblasti šumarstva na području Kantona u skladu s odredbama ovoga zakona te propisa donesenih na osnovu ovoga zakona provode Vlada Kantona, Ministarstvo i Kantonalna uprava.

(2) Zabranjeno je svako neovlašteno zauzimanje i korištenje državne šume i šumskoga zemljišta.

(3) Svako samovoljno zauzimanje i bespravno držanje šume i šumskoga zemljišta u državnom vlasništvu prijavljuje se općinskoj službi nadležnoj za imovinskopravne poslove koja provodi postupak i donosi rješenje.

(4) Neovlašteno zauzetu državnu šumu i šumsko zemljište za koju nije proveden postupak raspravljanja uzurpacija, od nadležne općinske službe, bespravni korisnik dužan je napustiti odmah nakon primitka rješenja šumarskoga inspektora i / ili zapisnika čuvara šume.

(5) Na uzurpiranom šumskom zemljištu ne može se steći pravo vlasništva dospjelošću.

Član 33.

(Promet šume)

- (1) Zabranjen je promet državne šume, osim u svrhu arondacije i komasacije.
- (2) Državna šuma ne može biti predmetom privatizacije.
- (3) Granice državne šume moraju na terenu biti obilježene vidnim i trajnim znakovima.
- (4) Poslove obilježavanja, održavanja i obnove granica državne šume i graničnih znakova obavlja korisnik državne šume.
- (5) Pravilnik o načinu obilježavanja granica državne šume i šumskoga zemljišta te o vrsti i postavljanju graničnih znakova donosi ministar.
- (6) Pravilnikom Ministarstva razraditi će se i definisati mogućnosti zamjene šumskog zemljišta, otkup šumskoga zemljišta i pitanje planinskih pašnjaka (goleti iznad gornje granice šumske vegetacije), kao neproduktivno šumsko zemljište.

Član 34.

(Privatna šuma)

- (1) Privatne šume, u smislu ovoga zakona, jesu sve šume i šumsko zemljište za koje fizičko ili pravno lice izvodom iz katastarskog operata (posjedovnim listom) i zemljišnih knjiga (zemljišnoknjižnim izvodom) dokaže posjed i vlasništvo.
- (2) Vlasnik privatne šume upravlja svojom šumom, a obavljanje stručnih poslova u skladu s ovim zakonom prenosi, ugovorom, uz naknadu, Kantonalnoj upravi ili pravnom licu registrovanom za obavljanje poslova u šumarstvu.
- (3) Stručnim poslovima iz stava (2) ovoga člana smatraju se doznačivanje, izrada izvedbenoga projekta, primanje i premjeravanje drvene mase, izdavanje otpremnoga iskaza, planiranje šumskouzgojnih radova i vođenje evidencija o obavljenim poslovima.
- (4) Naknada iz stava (2) ovoga člana iznosi najviše 10% od cijene šumskih drvnih sortimenata na panju, prema cjenovniku korisnika državne šume.
- (5) U ostvarivanju prava na osnovu vlasništva vlasnici privatnih šuma mogu osnovati udruženja vlasnika privatnih šuma.

POGLAVLJE XI. EKONOMSKE FUNKCIJE ŠUME

Član 35.

(Poslovi gospodarenja državnom šumom)

- (1) Poslove gospodarenja državnom šumom na području Kantona obavlja jedno kantonalno šumskoprivredno društvo (korisnik državnih šuma).
- (2) Odluku o osnivanju kantonalnog šumskoprivrednog društva donosi Skupština Kantona na prijedlog Vlade Kantona, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva i općina.
- (3) Korisniku državnih šuma Ministarstvo ugovorom prenosi poslove gospodarenja državnim šumama, a posebno: izradu šumskoprivrednih osnova, izradu privremenih godišnjih planova gospodarenja, izradu godišnjih planova gospodarenja, izradu projekata za izvođenje radova u šumarstvu i njihovu realizaciju, projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i nadgledanje šumske infrastrukture i saobraćaja na njoj te prometa šumskih drvnih sortimenata i sekundarnih (nedravnih) šumskih proizvoda, provođenje programa i planova biološke obnove šuma, provođenje mjera zaštite šuma, proizvodnje i prometa šumskoga sjemena te šumskog i ukrasnog sadnog materijala, provođenje planova korištenja nedravnih šumskih proizvoda, realizovanje planova razvoja šumarstva i mjera racionalizacije u šumarstvu, te ostale poslove, zadatke i odgovornosti u skladu s ugovorom.
- (4) Šumske drvene sortimente korisnik državnih šuma obavezan je prodavati po tržišnim uvjetima i cijenama.

Član 36.

(Upravljanje društvom)

- (1) Organi šumskoprivrednog društva (u daljnjem tekstu: društvo) jesu:
 - a) organi upravljanja:
 - 1) skupština društva,
 - 2) nadzorni odbor društva,
 - 3) uprava društva;
 - b) odbor za reviziju.

Član 37.

(Skupština društva)

- (1) Skupština društva sastoji se od predsjednika i osam članova.
- (2) Mandat članova skupštine društva je dvije godine.
- (3) Predsjednika i članove skupštine društva imenuje, na prijedlog Ministarstva, Vlada Kantona.
- (4) Odluku o kriterijima imenovanja predsjednika i članova skupštine društva donosi Vlada Kantona.
- (5) Postupak imenovanja predsjednika i članova skupštine društva provodi Ministarstvo u skladu s odlukom iz stava (4) ovoga člana.
- (6) Skupština društva dužna je u roku od 15 dana od dana imenovanja prihvatiti poslovnik skupštine društva.
- (7) Predsjednik i članovi skupštine društva imaju pravo na naknadu za svoj rad koja se isplaćuje iz sredstava društva.

Član 38.

(Nadzorni odbor društva)

- (1) Nadzorni odbor društva sastoji od predsjednika i četiri člana.
- (2) Članove nadzornoga odbora društva imenuje skupština društva, na prijedlog Ministarstva te uz saglasnost Vlade Kantona, na period od četiri godine.
- (3) Prilikom imenovanja članova nadzornoga odbora društva primjenjivat će se odredbe Zakona o privrednim društvima, Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakona o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima, te statuta društva.
- (4) Predsjednik i članovi nadzornog odbora društva imaju pravo na naknadu za svoj rad koja se isplaćuje iz sredstava društva.

Član 39.

(Uprava društva)

- (1) Poslovanje društva i društvo zastupa uprava društva.
- (2) Upravu društva čine direktor i izvršni direktori društva u skladu sa svojim ovlaštenjima.
- (3) Upravu društva imenuje i razrješuje nadzorni odbor društva uz saglasnost Vlade Kantona.
- (4) Za direktora društva može biti imenovano lice sa VII. stepenom stručne spreme, odnosno s visokim obrazovanjem drugog ciklusa bolonjskog sistema studiranja (300 ECTS bodova), šumarske, ekonomske, tehničke ili pravne struke i s najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodećim poslovima. Ostali uvjeti za imenovanje direktora društva propisuje se statutom društva.
- (5) Upravitelje poslovnih jedinica imenuje i razrješuje nadzorni odbor društva na prijedlog direktora društva.
- (6) Izvršni direktor društva može biti lice sa VII/1 stepenom stručne spreme, odnosno s visokim obrazovanjem drugog ciklusa bolonjskog sistema studiranja (300 ECTS bodova) i s najmanje pet godina radnoga iskustva u struci. Ostali uvjeti za imenovanje izvršnoga direktora društva propisuje se statutom društva.
- (7) Upraviteljem poslovne jedinice društva može biti imenovano lice koje osim općih zakonskih uvjeta ispunjava i sljedeće uvjete:
 - a) da ima VII. stepen stručne spreme, šumarske struke, odnosno visoko obrazovanje drugog ciklusa bolonjskog sistema studiranja (300 ECTS bodova);
 - b) da ima najmanje tri godine radnoga iskustva u struci.
- (8) Uprava društva bira se, imenuje i razrješuje u skladu s postupkom utvrđenim statutom društva i odredbama ovoga zakona.
- (9) Statut društva donosi skupština društva, a Vlada Kantona daje na njega saglasnost.

Član 40.

(Odbor za reviziju)

- (1) Odbor za reviziju sastoji se od tri člana.
- (2) Postupak i utvrđivanje kriterija imenovanja te sastav i način rada odbora za reviziju, kao i nadležnosti, prava i obaveze članova odbora uređuju se, podrobnijim odredbama, statutom društva.

Član 41.

(Vođenje evidencija o izvedenim radovima)

Evidenciju o izvedenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumskorazvojnim planom, šumskoprivrednom osnovom, privremenim godišnjim planom gospodarenja, godišnjim planom gospodarenja i projektom za izvođenje radova u šumarstvu dužan je voditi za državne šume korisnik državne šume i šumskoga zemljišta, a za privatne šume Kantonalna uprava ili pravno lice registrovano za obavljanje poslova u šumarstvu. Korisnik državne šume evidentira podatke za proteklu godinu i dostavlja ih Kantonalnoj upravi najkasnije do 28.

februara za prethodnu godinu. Podaci se evidentiraju za proteklu godinu i dostavljaju Kantonalnoj upravi najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 42.

(Naknada za korištenje državne šume)

(1) Naknadu u visini od 4% ostvarenoga prihoda od drva, računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od sekundarnih (nedrvnih) šumskih proizvoda, u skladu s odredbama člana 54. ovoga zakona, dužan je plaćati korisnik državne šume.

(2) Izvještaj o visini prihoda na koji se obračunava naknada iz stava (1) ovoga člana, kao i iznos obračunate i uplaćene naknade prema završenom godišnjem računovodstvenom izvještaju korisnik državne šume dužan je dostaviti općini i Kantonu.

Član 43.

(Katastar šuma)

(1) Korisnici šuma i pravno lice za obavljanje stručnih poslova u privatnim šumama dužni su dostaviti katastar državnih i privatnih šuma Kantonalnoj upravi najdalje do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, s evidentiranim svim promjenama tokom godine.

(2) Jedan primjerak izrađenoga katastra šuma Kantonalna uprava je dužna dostaviti općini na čijem se području šuma nalazi.

(3) Pravilnik kojim se propisuje način vođenja katastra šuma za državne i privatne šume donosi ministar.

Član 44.

(Korištenje parcela trećih lica)

Privremeni prijevoz (nužni put) ili smještaj šumskih proizvoda sa susjednih parcela u šumi i na šumskom zemljištu korisnik državne šume, odnosno vlasnik privatne šume dužan je dopustiti uz naknadu ako to nije moguće obaviti na drugi način ili ako bi drugi način bio nesrazmjerno skuplji.

POGLAVLJE XII. PROMJENA NAMJENE ŠUMSKOGA ZEMLJIŠTA I GRADNJA U ŠUMI

Član 45.

(Izdvajanje šume iz šumskoprivrednog područja)

(1) Na zahtjev Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i policijskih struktura, Vlada Kantona može, na prijedlog Ministarstva, pojedine dijelove državne šume izdvojiti iz šumskoprivrednog područja.

(2) Dijelove državnoga šumskoga zemljišta nepodesnog za pošumljavanje Vlada Kantona može, na zahtjev općine te uz elaborat i prethodno pribavljeno mišljenje Kantonalne uprave i na prijedlog Ministarstva, izdvojiti iz šumskoprivrednoga područja i prenijeti općini na korištenje u drugu svrhu koja daju veću trajnu korist.

(3) Podnosilac zahtjeva iz stavova (1) i (2) ovoga člana mora platiti naknadu u visini koja se određuje u skladu s odredbama Zakona o eksproprijaciji. Naplaćena sredstva namjenski su prihod Budžeta Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Budžet).

Član 46.

(Krčenje šuma)

(1) Zabranjeno je krčenje šume, osim ako se radi o izgradnji objekta planiranog važećim planom prostornog uređenja, ako se time postizu veće trajne koristi i ako neće biti štetnih posljedica za okoliš.

(2) Dozvolu za krčenje šume izdaje Ministarstvo na osnovu mišljenja stručne komisije koju imenuje Ministarstvo.

(3) Zahtjev za krčenje šume može podnijeti Ministarstvu vlasnik privatne šume, koncesionar i drugo ovlašteno lice, u skladu s odredbama ovoga zakona, uz sljedeću dokumentaciju:

- a) izvod iz važećeg plana prostornog uređenja;
- b) izvod iz zemljišnih knjiga;
- c) koncesijski ugovor ako se radi o koncesiji;
- d) okolišnu dozvolu u skladu s propisima o zaštiti okoliša;
- e) saglasnost organa nadležnog za zaštitu historijskog i prirodnog naslijeđa;
- f) akt organa nadležnog za vodoprivredu;
- g) procjenu iznosa troškova podizanja i održavanja nove šume na površini koja je predmet krčenja, s tržišnom vrijednosti drva koja se dobije sječom, koju je uradio korisnik šuma.

(4) Ministarstvo donosi saglasnost koja obavezno sadrži ukupnu površinu predviđenu za krčenje, utvrđeni iznos naknade za krčenje i promjenu namjene šumskoga zemljišta.

(5) Dozvola za krčenje šume važi dvije godine od dana izdavanja.

(6) Ako se u roku od dvije godine od dana izdavanja dozvole iskrčeno zemljište ne privede namjeni radi koje je iskrčeno, korisnik iskrčenog zemljišta dužan ga je pošumiti.

(7) Podnosilac zahtjeva za krčenje šume obavezan je prije započinjanja radova uplatiti naknadu čija se vrijednost određuje u visini troškova podizanja i održavanja nove šume, na površini koja ne može biti manja od površine za koju je dana dozvola za krčenje šume, i tržišnoj vrijednosti drva koja se dobije sječom. Naknada se uplaćuje kao namjenski prihod Budžeta Kantona i može se koristiti samo u svrhu podizanja nove šuma i za kupovinu šume u skladu s odredbama ovoga zakona. Kontrolu uplate naknade obavlja Kantonalna uprava za inspekcijske poslove.

(8) Troškove postupka izdavanja dozvole za krčenje šume i šumskoga zemljišta snosi podnosilac zahtjeva.

Član 47.

(Žežnice i krečane)

(1) U šumi i na udaljenosti manjoj od 150 metara od ruba šume ne mogu se graditi žežnica, krečana i ostali objekti s otvorenom vatrom.

(2) Žežnica i krečana moraju biti locirane uz potoke, a mogu ih podizati uredno registrovano pravno i fizičko lice, uz ispunjavanje uvjeta za lociranje žežnice i krečane, za koje je potrebno pribaviti odobrenje za gradnju u skladu s propisima o gradnji.

(3) Uvjeti za lociranje žežnice i krečane su:

a) da su udaljene najmanje 150 m od ruba šume;

b) da su locirane neposredno uz vodotok;

c) materijal za rad žežnice i krečane mora biti drvo lošije kvalitete (celulozno drvo, panjače, izdanačke šume, granjevina).

(4) Odobrenje za gradnju žežnice i krečane daje nadležni općinski organ.

Član 48.

(Gradnja u šumi)

(1) U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, objekti potrebni za gospodarenje šumama, u skladu s važećom šumskoprivrednom osnovom, te lovnouzgojni i lovnotehnički objekti, u skladu s važećom lovnoprivrednom osnovom.

(2) Iznimno od stava (1) ovoga člana, u šumi i na šumskom zemljištu može se graditi objekt predviđen važećim planom prostornog uređenja.

(3) Dozvolu za krčenje šume iz člana 46. ovoga zakona općina ili investitor obavezni su pribaviti prije otpočinjanja radova na izgradnji objekta predviđenog planom prostornog uređenja, osim za objekte iz stava (1) ovoga člana.

(4) Imovinskopравни odnosi za objekt iz stava (2) ovoga člana rješavaju se u skladu s odredbama Zakona o eksproprijaciji, osim za objekte komunalne i saobraćajne infrastrukture čiji je investitor općina, koja je oslobođena plaćanja naknade za eksproprijaciju.

Član 49.

(Zakup šume i šumskog zemljišta)

(1) Zabranjeno je davanje državne šume i šumskoga zemljišta u zakup.

(2) Iznimno od stava (1) ovoga člana, Ministarstvo može pojedine državne šume i šumsko zemljište ugovorom davati u zakup radi postavljanja privremenih objekata čija je gradnja predviđena ugovorom o koncesiji, za potrebe GSM baznih stanica i za potrebe elektroprijenosa te uzgoja divljači i podizanja višegodišnjih nasada, ako se time ne narušavaju funkcije šume.

(3) Prije sklapanja ugovora iz stava (2) ovoga člana potrebno je pribaviti mišljenje korisnika državne šume i kantonalnog pravobranilaštva.

(4) Šuma i šumsko zemljište koji se daju u zakup može se koristiti u skladu s ugovorom o zakupu i ne mogu se davati u podzakup.

(5) Naknada koja se ostvaruje na osnovu ugovora iz stava (2) ovoga člana uplaćuje se u korist Budžeta Kantona.

(6) Ako se državnoj šumi mijenja namjena, podnosilac zahtjeva za zakup obavezan je uplatiti naknadu za krčenje šume iz stava (7) člana 46. ovoga zakona, bez provođenja procedure za krčenje šume.

(7) Pravilnik o uvjetima i načinu davanja državne šume u zakup i uspostavi prava služnosti donosi Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.

Član 50.

(Uspostava prava služnosti)

(1) U državnoj šumi i na šumskom zemljištu može se uspostaviti pravo služnosti u svrhu izgradnje vodovoda, kanalizacije, plinovoda, električnih vodova, kao i za druge namjene ako je proglašen javni interes u skladu s odredbama Zakona o eksproprijaciji.

(2) Ugovor kojim se uspostavlja pravo služnosti sklapa se između korisnika služnosti i Ministarstva.

(3) Naknada koja se ostvaruje na osnovu prava služnosti uplaćuje se u korist Budžeta Kantona.

(4) Korisnik služnosti obavezan je uplatiti naknadu iz stava (7) člana 46. ovoga zakona, bez provođenja procedure za krčenje šume.

(5) Sredstva naplaćena na osnovu zakupa i prava služnosti mogu se koristiti isključivo u svrhu podizanja nove šume i za kupovinu šume u skladu s odredbama ovoga zakona, na području općine na čijem području je ostvaren prihod.

POGLAVLJE XIII. ŠUMARSKE INSTITUCIJE

Član 51.

(Kantonalna uprava)

Kantonalna uprava za šumarstvo uprava je u sastavu Ministarstva.

Član 52.

(Poslovi Kantonalne uprave)

(1) Kantonalna uprava obavlja upravne, stručne i druge poslove kako slijedi:

- a) osigurava neposrednu zaštitu državne šume preko čuvarske službe;
 - b) prikuplja podatke i vodi bazu podataka o stanju i razvoju svih šuma te katastar šuma i šumskoga zemljišta na području Kantona, koje dostavlja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnoj upravi za šumarstvo;
 - c) priprema kantonalni šumskorazvojni plan i podnosi ga Ministarstvu;
 - d) izrađuje elaborat za osnivanje šumskoprivrednih područja;
 - e) obavlja nadzor nad prikupljanjem podataka i izradom šumskoprivrednih osnova za privatne šume te nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumskoprivrednih osnova za državne šume;
 - f) prati realizovanje šumskoprivrednih osnova preko godišnjih planova gospodarenja šumama;
 - g) vodi evidenciju objekata za proizvodnju i doradu šumskog sjemena te proizvođača šumskog i ukrasnog drveća i grmlja;
 - h) obavlja poslove dijagnostičko-prognozne službe, prati stanje i stepen oštećenosti šuma te o tome obavještava Ministarstvo;
 - i) prati izvršenje svih ugovornih obaveza koje se odnose na državne šume;
 - j) prati realizovanje programa zaštite šuma;
 - k) usklađuje šumskoprivredne osnove s prostornim planovima, planom upravljanja vodama, lovnoprivrednim osnovama, evidencijama koje se vode u Kantonalnom zavodu za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa, te planovima upravljanja mineralnim sirovinama;
 - l) prati i analizira ekonomsko stanje u oblasti šumarstva na području Kantona te podatke dostavlja Ministarstvu;
 - m) priprema i izrađuje programe iz oblasti šumarstva koji se finansiraju ili sufinansiraju iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona;
 - n) priprema i daje mišljenje o proglašenju zaštitnih šuma i šuma s posebnom namjenom na način propisan ovim zakonom;
 - o) organizuje savjetovanja i pruža stručnu pomoć korisnicima državne šume i vlasnicima privatnih šuma;
 - p) izrađuje planove izgradnje i održavanja šumskih putnih komunikacija koji se finansiraju iz Budžeta Kantona, uz saglasnost Ministarstva;
 - q) upoznaje javnost sa stanjem šuma i izdaje odgovarajuće stručno-popularne publikacije o stanju šuma i njihovoj važnosti;
 - r) izrađuje godišnji plan rada, finansijski plan i godišnji izvještaj te ih dostavlja Ministarstvu;
 - s) obavlja i druge poslove i zadatke koji proizlaze iz ovoga zakona, Zakona o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona, kao i na zahtjev Ministarstva.
- (2) Sve tražene podatke Kantonalna uprava dostavlja Ministarstvu, s ciljem sagledavanja stanja šumarstva na području Kantona.

Član 53.

(Čuvanje šume)

(1) Unutar Kantonalne uprave osniva se čuvarska služba.

(2) Čuvar šume može biti lice koje je završilo srednju šumarsku školu III. i IV. stepena te koje ispunjava uvjete za nošenje oružja i ostale uvjete za obavljanje javne službe.

(3) Čuvar šume ovlašteno je službeno lice i ima ovlaštenja u skladu s ovim zakonom.

(4) Čuvar šume obavlja službu u uniformi, mora biti naoružan i mora posjedovati dokument – iskaznicu čuvara šume, čiji oblik i sadržaj propisuje ministar, a kojom potvrđuje status čuvara šume. Iskaznicu ima i drugo stručno lice koje ima ovlaštenja za poslove zaštite šume.

(5) Dužnosti čuvara šume su:

a) čuvati šumu od šumskih požara na način kako je utvrđeno ovim zakonom i planovima zaštite šume od požara;

b) čuvati šumu od bespravnog zauzimanja i korištenja i od bespravne sječe te sprečavati bespravnu izgradnju u šumi i na šumskom zemljištu;

c) u propisne obrasce evidentirati bespravno posječena stabla, te ih obrojčiti i obilježiti;

d) pratiti pojave i kretanje biljnih bolesti i štetočina te štete nanesene šumi od divljači;

e) pratiti stanje divljači;

f) pratiti održavanje i uspostavljanje šumskoga reda u privatnim šumama;

g) sprečavati nezakonito pokretanje drva iz šume te ubiranje i sakupljanje nedravnih proizvoda i njihovo stavljanje u promet;

h) zaustavljati prijevozna sredstva i pregledati prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata;

i) pregledati porijeklo drva na pilanama i na svim ostalim mjestima gdje se drvo drži;

j) pregledati transport na šumskim putevima;

k) sprečavati odlaganje smeća i ostalog otpada u šumu te uništavanje graničnih znakova;

l) sastavljati službenu zabilješku o protupravnoj radnji, s neophodnim podacima o obavljenoj radnji i izvršiocima te iznosu štete;

m) legitimisati sva lica zatečene u činjenju prekršajnih radnji prema ovom zakonu i krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su počinila takva djela;

n) obavijestiti Kantonalnu upravu, policijsku stanicu, Kantonalnu upravu za inspeksijske poslove ili inspektorat pri Ministarstvu o svim zapaženim nepravilnostima.

(6) Čuvar šume obavezan je, u skladu sa svojim dužnostima iz stava (5) ovoga člana, za sve bespravne aktivnosti, bez odgađanja sastaviti službenu zabilješku o protupravnoj radnji, na osnovu koje Kantonalna uprava pokreće postupak u nadležnom organu.

(7) Na zahtjev čuvara šume, svako lice dužno je pokazati ličnu ispravu kojom se utvrđuje njegov identitet te dokumentaciju za drvo i ostale šumske proizvode u prijevozu ili koji su uskladišteni.

(8) Svako lice je dužno postupiti prema službenoj zabilješci čuvara šuma i obustaviti daljnje činjenje nezakonite radnje.

POGLAVLJE XIV. FINANSIRANJE

Član 54.

(Izvori namjenskih sredstava)

(1) Radi ostvarivanja općeg interesa i dugoročnih ciljeva održivog gospodarenja šumama utvrđenih šumskoprivrednim osnovama, prikupljaju se finansijska sredstva za zaštitu i unaprjeđenje stanja postojećih i podizanje novih šuma te za ruralni razvoj.

(2) Sredstva iz stava (1) ovoga člana osiguravaju se:

a) iz naknade za obavljanje stručnih poslova u privatnoj šumi, iz stava (2) člana 34. ovoga zakona;

b) iz naknade za korištenje državne šume, iz člana 42. ovoga zakona;

c) iz naknade za izdvajanje šume iz šumskoprivrednog područja, iz stava (3) člana 45. ovoga zakona;

d) iz naknade za krčenje šume, iz stava (7) člana 46. ovoga zakona;

e) iz naknade od zakupa državne šume, iz stava (5) člana 49. ovoga zakona;

f) iz naknade na osnovu prava služnosti, iz stava (3) člana 50. ovoga zakona;

g) iz naknade za općekorisne funkcije šuma, iz člana 56. ovoga zakona;

h) iz ostalih izvora u skladu s ovim zakonom te iz drugih izvora.

(3) Sredstva iz stava (2) ovoga člana namjenska su sredstva i uplaćuju se u Budžet Kantona, osim sredstava utvrđenih tačkom b) stava (1) člana 55. ovoga zakona.

(4) Uputstvo o načinu obračunavanja, rokovima i postupku plaćanja naknada propisanih ovim zakonom te o uplatnim računima na koje se usmjeravaju sredstva, kao i o obliku i sadržaju obrasca za obračun naknada iz tačaka b) i g) stava (2) ovoga člana donosi ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje kantonalnog ministra finansija.

(5) Odluku o iznosu naknade iz tačke a) stava (2) ovoga člana donosi ministar na prijedlog Kantonalne uprave.

Član 55.

(Uplata naknade za korištenje državne šume)

(1) Naknada za korištenje državne šume iz člana 42. ovoga zakona obračunava se od prihoda od drva, računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od nedrvnih šumskih proizvoda, i uplaćuje se:

- a) 1,0% na račun Budžeta Kantona;
- b) 3,0% na namjenski račun općine na čijem području se ostvaruje prihod.

(2) Naknada iz stava (1) ovoga člana uplaćuje se prema ostvarenom prihodu, šestomjesečno i nakon završnoga godišnjeg računovodstvenog izvještaja.

(3) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava (1) ovoga člana obavlja šumarski inspektor i Porezna uprava.

(4) Ako obveznik plaćanja naknade ne obračuna ili ne uplati naknadu iz stava (1) ovoga člana na način propisan stavom (1) ovoga člana, šumarski inspektor koji je obavio kontrolu uplate sredstava, nakon pravosnažnosti i izvršnosti rješenja o uplati sredstava koje je ispostavio obvezniku, podnosi nadležnom sudu prijedlog za prisilno izvršenje te novčane obaveze.

Član 56.

(Naknada za općekorisne funkcije šuma)

(1) Naknadu za općekorisne funkcije šume, u iznosu od 0,04% ukupno ostvarenog prihoda, plaćaju sva pravna lica koje su registrovana za obavljanje djelatnosti i imaju sjedište na području Kantona, kao i dijelovi pravnih lica čije je sjedište izvan Kantona, a obavljaju djelatnost na području Kantona.

(2) Naknada iz stava (1) ovoga člana uplaćuje se tromjesečno i nakon završnoga godišnjeg računovodstvenog izvještaja, u korist računa Budžeta Kantona.

(3) Od obaveze plaćanja naknade iz stava (1) ovoga člana izuzimaju se: korisnik državne šume, javne institucije, humanitarne organizacije, udruženja i fondacije, osim onih koji obavljaju djelatnost radi stjecanja dobiti.

(4) Kontrolu obračuna i uplate naknade iz stava (1) ovoga člana obavljaju Porezna uprava i šumarski inspektori na način predviđen stavom (4) člana 54. ovoga zakona.

Član 57.

(Korištenje namjenskih sredstava koja su prihod Kantona)

(1) Iz namjenskih sredstava Budžeta Kantona prikupljenih na osnovu stava (2) člana 54. ovoga zakona finansiraju se sljedeći poslovi:

- a) rad čuvarske službe;
- b) izrada i revizija kantonalnog šumskorazvojnoga plana;
- c) izrada šumskoprivrednih osnova za privatne šume i nadzor nad prikupljanjem podataka za izradu šumskoprivrednih osnova za državne i privatne šume;
- d) biološka obnova šume u obimu većem od predviđenog šumskoprivrednom osnovom;
- e) obnova šume od posljedica elementarne nepogode, prenamnoženosti insekata, požara i sličnog;
- f) unapređenje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala;
- g) gospodarenje šumama koje su od vitalnog interesa u skladu sa stavom (3) člana 18. ovoga zakona;
- h) organizovanje specijalističkih kurseva iz oblasti šumarstva;
- i) očuvanje i unaprjeđenje bioraznolikosti šumskih ekosistema;
- j) očuvanje i unaprjeđenje genofonda, rijetkih i ugroženih vrsta šumskog drveća;
- k) naučna istraživanja i stručne analize;
- l) izgradnja i održavanje šumskih puteva;
- m) ostale namjene za unapređenje šuma;
- n) deminiranje šumskih površina i šumskoga zemljišta kontaminiranih minama i neeksplozivnim ubojitim sredstvima.

(2) Sredstva iz stava (1) ovoga člana troše se prema programu utroška sredstava koji, na prijedlog Kantonalne uprave, donosi ministar te na koji saglasnost daje Vlada Kantona.

Član 58.

(Korištenje namjenskih sredstava koja su prihod općine)

(1) Namjenska sredstva iz tačke b) stava (1) člana 55. ovoga zakona koriste se za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području općine te za ruralni razvoj područja gdje se šuma eksploatiše.

(2) Godišnji plan utroška namjenskih sredstava donosi općinsko vijeće. Prije donošenja toga plana sredstva se ne mogu trošiti.

(3) Izvještaj o utrošku sredstava – naknada iz tačke b) stava (1) člana 55. ovoga zakona općine su dužne dostaviti Ministarstvu do kraja godine za sredstva doznačena u prethodnoj godini.

POGLAVLJE XV. NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Član 59.

(Upravni nadzor)

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu ovoga zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Ministarstvo, preko Kantonalne uprave, obavlja uvid i kontrolu postupanja te pregleda akte i dokumentaciju koju donose institucije s povjerenim javnim ovlaštenjima, daje instrukcije i smjernice za obavljanje poslova i traži podatke i obavještenja o izvršavanju poslova u obavljanju javnih ovlaštenja.

Član 60.

(Inspeksijski nadzor)

(1) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu ovoga zakona provodi Ministarstvo preko Šumarsko-lovne inspekcije.

(2) Inspeksijski nadzor iz stava (1) ovoga člana provodi se u skladu s odredbama ovoga zakona i Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 61.

(Ovlaštenja šumarskoga inspektora)

(1) Osim ovlaštenja i dužnosti određenih posebnim zakonom, šumarski inspektor ovlašten je i dužan:

a) pregledati šumskoprivrednu osnovu, godišnji plan gospodarenja, šumskorazvojni plan i program, izvedbeni projekt, plan jednostavne i proširene biološke reprodukcije šume i plan zaštite šume, njihovo izvršenje, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju;

b) tražiti da mu se stavi na raspolaganje te pregledati svu dokumentaciju i informacije potrebne za inspeksijski pregled;

c) pregledati sve šumske radove, objekte, uređaje i pilane te sva mjesta gdje se drvo siječe, smješta, prerađuje, izvozi iz šume ili stavlja u promet;

d) kontrolisati i pratiti primjenu standarda iz oblasti šumarstva;

e) privremeno obustaviti sječu i sve druge radnje koje nisu u skladu s odredbama ovoga zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva, do konačne odluke nadležnog organa;

f) pregledati odabiranje i doznačivanje stabala za sječu;

ff) pregledati i utvrditi evidentiranje i obrojčavanje bespravne sječe, kao i bespravno zauzimanje šume i šumskoga zemljišta;

g) zaustaviti prijevozna sredstva i pregledati prateću dokumentaciju za prijevoz šumskih sortimenata;

h) pregledati obavljanje svih radova koji su predviđeni šumskoprivrednim osnovama, šumskim planovima i programima te projektima za izvođenje;

i) u hitnim slučajevima u kojima bi nastupila šteta za javni interes, na licu mjesta rješenjem narediti obustavu rada i provođenje mjera za sprečavanje štete;

j) privremeno oduzeti bespravno posječeno drvo i nezakonito u promet stavljenno drvo i nedrvne šumske proizvode, kao i sredstva kojima se obavlja sječa i prijevoz nelegalno posječene drvne mase (sjekiru, motornu pilu i vozilo);

k) pregledati kako se utvrđuje zdravstveno stanje šume i provode mjere za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina te narediti otklanjanje nedostataka i provođenje mjera ako se utvrdi da se korisnik državne šume i vlasnik šume ne pridržavaju propisa i mjera zdravstvene zaštite;

l) pregledati planove zaštite šume od požara i provođenje predviđenih mjera te narediti otklanjanje nedostataka;

m) pregledati provođenje mjera na zaštiti šume i šumskoga zemljišta od protupravnog prisvajanja i korištenja te bespravne izgradnje objekata;

n) nadzirati provođenje propisa o proizvodnji i prometu šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;

o) nadzirati provođenje ostalih mjera zaštite šume te propisnu uspostavu i održavanje šumskoga reda i neposredno čuvanje šume;

p) prikupljati potrebne podatke i obavijesti od odgovornih lica, svjedoka, vještaka i ostalih lica ako je to potrebno za obavljanje nadzora;

q) pokrenuti i voditi inspeksijski nadzor po službenoj dužnosti, kao i na zahtjev svih pravnih i fizičkih lica, te o konstatovanom stanju i preduzetim mjerama pisano obavijestiti podnosioca zahtjeva;

r) upoznati javnost s utvrđenim stanjem šuma i s mjerama preduzetim za otklanjanje nedostataka;

s) saradivati s inspeksijskim organima iz ostalih oblasti, pravosudnim organima i organima policije;

t) preduzimati i ostale mjere i radnje za koje je ovlašten ovim zakonom i ostalim propisima.

(2) Osim navedenoga, šumarski inspektor dužan je u određenim rokovima i na propisan način dostavljati izvještaje i potrebne podatke Ministarstvu.

Član 62.

(Upravne mjere)

(1) Ako šumarski inspektor prilikom obavljanja inspeksijskoga nadzora ustanovi da propis nije primijenjen ili da je nepravilno primijenjen, donijet će rješenje kojim će zabraniti rad zbog nepoštivanja odredbi tačaka b), c), d), f), h), i), m) i n) stava (1) člana 61. ovoga zakona ili naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti te odrediti rok u kojem se one moraju otkloniti.

(2) Na rješenje šumarskog inspektora može se podnijeti žalba resornom ministru u roku od osam dana od dana primitka rješenja.

(3) Rješenje o žalbi iz stava (2) ovoga člana konačno je i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Žalba na rješenje iz stava (2) ovoga člana ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Šumarski inspektor koji je donio rješenje i organ kojem je žalba podnesena mogu, na obrazloženje žalioaca, odgoditi izvršenje naloženih mjera ako žalilac učini vjerovatnim da bi uslijed izvršenja tih mjera bili ugroženi ljudski životi i zdravlje, nastupila znatna materijalna šteta koja se na drugi način ne može otkloniti, a odgađanje se ne protivi općem interesu.

POGLAVLJE XVI. KAZNE NE ODREDBE

Član 63.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se korisnik državne šume ili drugo pravno lice:

a) ako gospodari šumom bez šumskoprivredne osnove, privremenog godišnjega plana gospodarenja, godišnjega plana gospodarenja i projekta za izvođenje radova u šumarstvu [stav (1) člana 5. ovoga zakona];

b) ako prekorači ukupni obim sječe u visokim šumama s prirodnom obnovom predviđen šumskoprivrednom osnovom za planski period [stav (3) člana 5. ovoga zakona];

c) ako pravovremeno ne osigura i izradi te u roku ne dostavi novoizrađenu šumskoprivrednu osnovu [stav (10) člana 5. ovoga zakona];

d) ako izradi projekt za izvođenje radova u šumarstvu suprotno odredbama stavova (1) i (2) člana 7. ovoga zakona;

e) ako ne izradi i ne donese projekt za izvođenje radova u šumarstvu [stavovi (4) i (5) člana 7. ovoga zakona];

f) ako obavlja sječu šume prije odabiranja i doznačivanja stabala za sječu [stav (1) člana 8. ovoga zakona];

g) ako ne obavlja poslove biološke obnove šume [stav (1) člana 10. ovoga zakona];

h) ako dopusti ili obavi sječu šuma na uzurpiranom državnom zemljištu suprotno odredbi stava (5) člana 16. ovoga zakona;

i) ako ne postupa u skladu sa stavom (3) člana 21. ovoga zakona;

j) ako u šumi i na šumskom zemljištu upotrebljava hemijska sredstva, odlaže otpad, smeće ili zagađujuće tvari (član 22. ovoga zakona);

k) ako iskorištava ili odobrava iskorištavanje nedrvnih šumskih proizvoda suprotno odredbama stava (1) člana 25. ovoga zakona;

l) ako ne prodaje šumske drvene sortimente po tržišnim uvjetima i cijenama [stav (5) člana 35. ovoga zakona];

m) ako postupa suprotno odredbama člana 46. ovoga zakona;

n) ako locira žeznicu protivno odredbi člana 47. ovoga zakona;

o) ako u šumi ili na šumskom zemljištu otpočne radove na izgradnji objekta ili gradi objekt suprotno odredbama člana 48. ovoga zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kažnjava se, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 KM, i odgovorna lice u pravnom licu.

(3) Za prekršaj iz tačaka f) i h) stava (1) ovoga člana izreći će se i zaštitna mjera oduzimanje drva i nedrvnih šumskih proizvoda koji su nastali činjenjem prekršaja te sredstava kojima je prekršaj počinjen.

(4) Za prekršaj iz tačke o) stava (1) ovoga člana kažnjava se, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 KM, i odgovorna lice u općini.

Član 64.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj korisnik državne šume ili drugo pravno lice:

- a) ako ne prijavi sječu nadležnom šumarskom inspektor i u određenom roku ne otkloni štetu na zemljištu u skladu s odredbama stavova (2), (3) i (4) člana 8. ovoga zakona;
 - b) ako prije sječe o sječi ne obavijesti Kantonalnu upravu i općinu na čijem se području sječa obavlja [stav (2) člana 8. ovoga zakona];
 - c) ako obavlja doznačivanje i sječu stabala u šumi za koju imovinskopravni odnosi nisu riješeni i granice utvrđene te na terenu vidno i na propisan način obilježene [stav (4) člana 9. ovoga zakona];
 - d) ako angažuje zaposlenike suprotno odredbama stava (1) člana 12. ovoga zakona;
 - e) ako dopusti ili obavlja čistu sječu ili druge oblike pustošenja šume [stav (1) člana 13. ovoga zakona];
 - ee) ako se ne evidentira i ne prijavi čista sječa ili drugi oblik pustošenja šume;
 - f) ako ne postupa u skladu s odredbama stava (2) člana 14. ovoga zakona;
 - g) ako pali ili dopusti paljenje vatre suprotno odredbi stava (1) člana 21. ovoga zakona;
 - h) ako postupi suprotno odredbi stava (2) člana 21. ovoga zakona;
 - i) ako ne postupa u skladu s odredbom člana 25. ovoga zakona;
 - j) ako izgradi šumsku infrastrukturu suprotno odredbama člana 28. ovoga zakona;
 - k) ako obavlja promet šume i šumskoga zemljišta suprotno odredbama stavova (1) i (2) člana 33. ovoga zakona;
 - l) ako ne obavlja poslove u skladu sa stavom (4) člana 33. ovoga zakona;
 - m) ako ne izvrši obavezu iz stavova (1) i (2) člana 55. ovoga zakona;
 - n) ako ne izvrši obavezu iz stavova (1) i (2) člana 56. ovoga zakona;
 - o) ako ne postupi prema rješenju šumarskoga inspektora u roku i na način koji je inspektor odredio [stav (1) člana 62. ovoga zakona].
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kažnjava se, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 KM, i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 65.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj korisnik šume ili drugo pravno lice:
- a) ako izvodi radove bez saglasnosti Kantonalne uprave [stav (2) člana 6. ovoga zakona];
 - b) ako ne dostavi godišnji plan gospodarenja u skladu sa stavom (3) člana 6. ovoga zakona;
 - c) ako ne izvodi radove u skladu s projektom [stav (1) člana 7. ovoga zakona];
 - d) ako u roku od dvije godine ne izvede radove predviđene projektom za izvođenje radova u šumarstvu ili ne vodi registar projekata za izvođenje radova u šumarstvu [stavovi (2) i (7) člana 7. ovoga zakona];
 - e) ako za izradu projekta za izvođenje radova u šumarstvu odredi lice u suprotnosti s odredbom stava (3) člana 7. ovoga zakona;
 - f) ako doznačivanje stabala za sječu obavlja lice koja ne ispunjava uvjete iz stavova (2) i (3) člana 9. ovoga zakona;
 - g) ako ne obavi tehnički prijem radova i ostale obaveze u skladu s odredbama člana 11. ovoga zakona;
 - h) ako ne obavi pošumljavanje sječina u roku od dvije godine [stav (2) člana 13. ovoga zakona];
 - i) ako ne izradi plan u skladu sa stavom (1) člana 15. ovoga zakona;
 - j) ako pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo koje nije žigosano i opskrbnjeno otpremnim iskazom [stav (1) člana 16. ovoga zakona];
 - k) ako stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja [stav (3) člana 16. ovoga zakona];
 - l) ako ne organizuje utovar, prijevoz i skladištenje privremeno oduzetih šumskih proizvoda [stav (6) člana 16. ovoga zakona];
 - m) ako u periodu vegetacije, od 1. aprila do 1. novembra, drvo četinara i brijesta skladišti i stavlja u promet suprotno stavu (8) člana 16. ovoga zakona;
 - n) ako obavlja ili dopušta ispašu, žirenje i brst te kresanje grana i lisnika u suprotnosti s članom 23. ovoga zakona;
 - o) ako obavlja ili dopusti sječu pančičeve omorike, tise, mečije lijeske, planinskog javora, planinskog bora, zelene joha, munike i zanovjeti suprotno odredbama člana 27. ovoga zakona;
 - p) ako odobri korištenje šumskih puteva suprotno odredbama stava (2) člana 29. ovoga zakona;
 - q) ako ne nadzire saobraćaj, odnosno ne zaustavlja i kontroliše kretanje i saobraćaj svih sredstava i ljudi u šumi i na šumskom zemljištu [stav (5) člana 29. ovoga zakona];
 - r) ako počini ili dopusti neovlašteno zauzimanje šume ili šumskoga zemljišta (član 32. ovoga zakona);
 - rr) ako se ne evidentira i ne prijavi zauzimanje šume i šumskoga zemljišta;
 - s) ako ne vodi evidencije o izvedenim radovima i provedenim mjerama predviđenim šumskorazvojnima planovima, šumskoprivrednom osnovom, privremenim planom gospodarenja, godišnjim planom gospodarenja i projektima za izvođenje radova u šumarstvu ili evidentirane podatke ne dostavi u predviđenom roku (član 41. ovoga zakona);

t) ako u roku od dvije godine zemljište ne privede namjeni radi koje je krčenje obavljeno ili ga ne pošumi [stav (5) člana 46. ovoga zakona];

u) ako ne uplati sredstva u Budžet Kantona u skladu s odredbama člana 54. ovoga zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kažnjava se, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 KM, i odgovorno lice u pravnom licu.

(3) Za prekršaj iz tačke j) stava (1) ovoga člana izreći će se i zaštitna mjera oduzimanje predmeta kojima je počinjen prekršaj ili koji su nastali činjenjem prekršaja.

Član 66.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice:

a) ako obavlja šumskouzgojne radove i sječu šume suprotno odredbama stava (6) člana 7. ovoga zakona;

b) ako obavlja sječu bez prethodno izdanog rješenja i doznačivanja [stav (5) člana 9. ovoga zakona];

bb) ako ne evidentira i ne prijavi sječu koja je obavljena suprotno stavu (8) člana 9. ovoga zakona;

c) ako ne obavi pošumljavanje sječina u roku od dvije godine [stav (2) člana 13. ovoga zakona];

d) ako ne obavi sanitarnu sječu te ne uspostavi i održava šumski red [stav (2) člana 14. ovoga zakona];

e) ako pokreće drvo, dijelove stabala i grane ili stavlja u promet drvo bez žigosanja i otpremnoga iskaza [stav (1) člana 16. ovoga zakona];

f) ako stavlja u promet nedrvne šumske proizvode bez odobrenja [stav (3) člana 16. ovoga zakona];

g) ako posiječe (ili dopusti) ili prisvoji (ili dopusti) protupravno drvenu masu suprotno odredbama stava (5) člana 16. ovoga zakona;

h) ako na zahtjev lica navedenih u stavu (6) člana 16. ovoga zakona ne pokaže lične isprave ili isprave za šumske proizvode [stav (7) člana 16. ovoga zakona];

i) ako pali vatru suprotno odredbama stava (1) člana 21. ovoga zakona;

j) ako u šumi upotrebljava hemijska sredstva te odlaže otpad, smeće i zagađujuće tvari [stav (1) člana 22. ovoga zakona];

k) ako postupa u suprotnosti s članom 23. ovoga zakona;

l) ako postupa u suprotnosti sa stavom (2) člana 25. ovoga zakona;

m) ako obavlja ili dopusti sječu pančičeve omorike, tise, mečije lijeske, planinskog javora, planinskoga bora, zelene johe, munike i zanovijeti suprotno odredbama člana 27. ovoga zakona;

n) ako se kreće motornim vozilom kroz šumu i preko šumskoga zemljišta suprotno odredbama člana 29. ovoga zakona;

o) ako bez odobrenja korisnika državne šume ili vlasnika privatne šume provodi radnje koje su zabranjene stavom (2) člana 30. ovoga zakona;

p) ako se kreće zaštićenim dijelovima šume ili dijelovima šume koji su izloženi negativnim antropogenim i drugim utjecajima te kojima je ograničeni pristup obilježen znakovima upozorenja [stav (3) člana 30. ovoga zakona].

pp) ako ne evidentira i ne prijavi zauzimanje državne šume i šumskoga zemljišta;

q) ako počini neovlašteno zauzimanje državne šume ili šumskoga zemljišta ili ne postupi prema rješenju šumarskog inspektora ili ne postupi prema nalogu čuvara šume (član 32. ovoga zakona);

r) ako obavi krčenje šume prije nego se izda dozvola za krčenje (član 46. ovoga zakona);

s) ako locira žežnicu, krečanu ili drugi objekt s otvorenim plamenom protivno odredbi člana 47. ovoga zakona;

t) ako gradi zgradu i drugi objekt suprotno odredbama stavova (1) i (3) člana 48. ovoga zakona;

u) ako na zahtjev čuvara šume ne pokaže lične isprave ili isprave za šumske proizvode [stav (7) člana 53. ovoga zakona];

v) ako ne postupi prema zahtjevu čuvara šume i ne obustavi daljnje činjenje nezakonite radnje [stav (8) člana 53. ovoga zakona];

w) ako ne postupi prema rješenju šumarskog inspektora u roku i na način koji je inspektor naredio [stav (1) člana 61. ovoga zakona].

(2) Za prekršaje iz tačaka e) i g) stava (1) ovoga člana izreći će se i zaštitna mjera oduzimanje drva i nedrvnih šumskih proizvoda koji su nastali činjenjem prekršaja te sredstva kojima je prekršaj počinjen (sjekire, motorne pile i vozila).

(3) Za prekršaj iz tačke q) stava (1) ovoga člana kažnjava se, novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 KM, i odgovorno lice u općini, koje dopusti podizanje objekta suprotno odredbama stava (3) člana 47. ovoga zakona.

POGLAVLJE XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 67.

(Prilagodavanje poslova)

(1) Šumskoprivredno društvo kao korisnik državne šume na području Kantona dužno je svoje poslove uskladiti s odredbama ovoga zakona u roku od šest mjeseci, počevši od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(2) Vlasnici postojećih žežnica i krečana dužni su svoja odobrenja za žežnice i krečane uskladiti s članom 47. ovoga zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 68.

(Započeti postupci)

(1) Postupci započeti do dana prestanka primjene Uredbe o šumama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 83/09, 26/10, 38/10 i 60/11) rješavat će se u skladu s odredbama ovoga zakona.

(2) Postupak pretvaranja šumskoga zemljišta u građevinsko zemljište provodi se u skladu s odredbama Odluke o načinu pretvaranja šumskoga zemljišta u građevinsko ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 108/12).

Član 69.

(Podzakonski propisi)

Podzakonski propisi predviđeni ovim zakonom donijet će se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 70.

(Primjena Zakona)

Nakon donošenja zakona o šumama na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, ovaj zakon uskladit će se s tim zakonom.

Član 71.

(Prestanak primjene Zakona)

Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o šumama ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 14/02, 2/05 i 8/11).

Član 72.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-92/14
18. marta 2014.

Travnik

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

Josip Kvasina, s. r.

**

121

Na osnovu tačke j) stava 1. člana 32a. Ustava Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravka teksta, 8/98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04), donosim

**U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA
O DRŽAVANJU ZAJEDNIČKIH DIJELOVA ZGRADA
I UPRAVLJANJU ZGRADAMA**

Prolašavam Zakon o održavanju zajedničkih dijelova zgrada i upravljanju zgradama, koji je donijela Skupština Srednjobosanskog kantona na XXXIII. sjednici održanoj 7. marta 2014. godine.

Broj: 01-02-93/14
18. marta 2014.

Travnik

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

Josip Kvasina, s. r.

**

122

Z A K O N **O ODRŽAVANJU ZAJEDNIČKIH DIJELOVA ZGRADA** **I UPRAVLJANJU ZGRADAMA**

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE I POJMOVI

Član 1.

(Predmet)

(1) Ovim zakonom uređuje se održavanje zajedničkih dijelova zgrada te pravo i obaveze etažnih vlasnika stanova, poslovnih prostora i garaža (u daljnjem tekstu: etažni vlasnici) u stambenim i stambeno-poslovnim zgradama (u daljnjem tekstu: zgrada), kao i pravo i obaveza upravitelja, u pogledu održavanja zajedničkih dijelova zgrada i upravljanja zgradama.

(2) Održavanje zajedničkih dijelova zgrada i upravljanje zgradama javni je interes.

Član 2.

(Pojam etažni vlasnik)

Etažni vlasnik je lice koje je vlasništvo na stanu, poslovnom prostoru ili garaži steklo prema odredbama Zakona o svojini na dijelovima zgrade ("Službeni list Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine", broj 35/77), Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/2000, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 45/07, 51/07, 72/08, 23/09 i 5/10), Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 28/05 i 2/08), kao i pravna lica – nosioci prava raspolaganja (organi uprave, ustanove, privredna društva i slično).

Član 3.

(Prava etažnih vlasnika)

Etažni vlasnici imaju nedjeljivo – zajedničko pravo vlasništva nad zajedničkim dijelovima zgrade i nedjeljivo zajedničko pravo vlasništva na zemljištu pod zgradom, kao i obaveze koje iz toga proistječu.

POGLAVLJE I. ODRŽAVANJE ZAJEDNIČKIH DIJELOVA ZGRADE

Odjeljak A. Pojmovi u vezi s održavanjem zgrade

Član 4.

(Pojmovi u vezi s održavanjem zgrade)

Zajednički dijelovi zgrade su:

- a) konstruktivni elementi zgrade;
- b) zajedničke prostorije zgrade;
- c) instalacije zgrade;
- d) uređaji u zgradi;
- e) ostali zajednički dijelovi zgrade.

Član 5.

(Konstruktivni elementi zgrade)

Konstruktivni elementi zgrade su:

- a) temelji, s hidroizolacijom;
- b) nosivi konstruktivni zidovi i stupovi;
- c) međuspratna konstrukcija, s hidroizolacijom;
- d) krovna konstrukcija;
- e) ravni i kosi krovovi;
- f) stepeništa.

Član 6.

(Zajedničke prostorije zgrade)

Zajedničke prostorije zgrade su one prostorije koje su zajedničko vlasništvo i kojima svi etažni vlasnici imaju slobodan pristup iz zajedničkih prostorija zgrade:

- a) stubišni prostor, s ogradom;
- b) hodnik i galerija;
- c) podrumski prostor;
- d) zajednička terasa;
- e) potkrovlje – tavan;
- f) zajedničko spremište;
- g) prostorija za skupljanje otpada – smetljarnik i kanal za smeće;
- h) zajedničke prostorije.

Član 7. (Instalacije zgrade)

Instalacije zgrade su:

- a) vodovod – okomita i vodoravna instalacija u zidu i podu, od vodomjernog uređaja u šahtu ili podrumu (isključujući vodomjerni uređaj) do istočišta u stanu (isključujući istočište). Vodomjer kojeg postavi etažni vlasnik za stan i pripadajuće instalacije ne spadaju u zajedničke dijelove zgrade;
- b) kanalizacija – okomiti i vodoravni vodovi u zidovima i podovima zgrade do revizijskog okna na izlazu iz zgrade (uključujući revizijsko okno). U zgradi s više ulaza (više revizijskih okana) u zajedničke instalacije spada i instalacija između revizijskih okana do, zaključno, posljednjeg revizijskog okna prema kolektoru;
- c) instalacija električne, jaka struja – svi vodovi i uređaji od brojila (isključujući brojilo), odlazni osigurači, odlazni napojni vod, s razvodima, do sporedne ploče etažnih vlasnika (isključujući sporednu ploču);
- d) instalacija električne, slaba struja – zvonca, od govornog uređaja za zgradu do govornog uređaja u stanu (isključujući govorni uređaj u stanu);
- e) gromobranska instalacija – kompletna vodoravna i okomita instalacija, uključujući i uzemljivač;
- f) PTT-instalacija – vodoravna i okomita instalacija od distributivnog ormarića do prve utičnice u stanu;
- g) stubišna i nužna rasvjeta – pomoćna rasvjeta;
- h) plinska instalacija – okomita i vodoravna instalacija od zapornoga ventila u sigurnosnom ormariću na ulazu u zgradu do zapornih ventila ispred potrošača u stanovima, do mjerno-regulacijskoga seta, zaporni ventil na ulazu u zgradu, sigurnosni ormarić i zaporni ventili ispred potrošača;
- i) instalacije centralnoga grijanja – okomita i vodoravna instalacija, s odzračnim ventilima, od ulaznoga zapornog ventila, isključujući ventil, do, zaključno, ventila ispred grijnih tijela – za dvocijevne sisteme; odnosno do, zaključno, ulaznoga ventila za svaki stan u stubištu – za jednocijevne sisteme;
- j) instalacije kablovskih i antenskih sistema, od razvodnika na ulazu u zgradu (na krovu ili u prizemlju) do razvodnika na ulazu u stan;
- k) dimovodne instalacije (instalacije za odvod produkata sagorijevanja), od mjesta sagorijevanja do dimnjaka i dimnjaci te ventilacijski kanali.

Član 8. (Uređaji u zgradi)

Uređaji u zgradi su:

- a) liftovi za prijevoz ljudi i tereta, s napojnim instalacijama – kablovima;
- b) hidroforska postrojenja, s pratećim instalacijama – uređaj za povećanje pritiska u vodovodnim instalacijama;
- c) protivpožarni aparati, hidranti, s instalacijom i ventilima;
- d) sanitarni uređaji u zajedničkim prostorima;
- e) poštanski sandučići;
- f) pumpa za izbacivanje vode iz podruma;
- g) kotlovnica koja nije u vlasništvu javnoga preduzeća.

Član 9. (Zajednički dijelovi zgrade)

Ostali zajednički dijelovi zgrade su:

- a) pokrov: crijep, salonit, lim, eternit, šindra i slično;
- b) krovna i fasadna limarija;
- c) fasada;
- d) fasadna i međuspratna stolarija i bravarija (metalna, drvena i ostala);
- e) stolarija i bravarija zajedničkih dijelova zgrade;
- f) požarni koridori, ljestve i požarna stepeništa;
- g) septička jama;

- h) šahtovi vodovodnih instalacija;
- i) toplovodni kanali od šahta do zgrade;
- j) vjetrobrani;
- k) ulazi u zgradu;
- l) balkonske ograde i ograde loda.

Član 10.

(Povjeravanje održavanja instalacija i njihovih dijelova)

(1) Održavanje odgovarajućih instalacija ili njihovih dijelova, radi sigurnosti i kvaliteta usluge, može se povjeriti javnom komunalnom preduzeću ako je to regulisano drugim propisima i ako se naplata za te radnje obavlja na drugi način (plinska instalacija od zapornog ventila na ulazu u zgradu do mjerno-regulacijskog seta, uključujući i set).

(2) U zajedničke prostorije zgrade nije dopušteno uvoditi instalacije koje nisu zajedničko vlasništvo etažnih vlasnika (instalacije kablovske televizije i slično), bez saglasnosti etažnih vlasnika. Instalacije kablovske televizije u stambenoj zgradi održava operater koji posjeduje dozvolu Regulatorne agencije za komunikacije, u skladu s ugovorom potpisanim s etažnim vlasnicima. Ako za svoje usluge u nekoj zgradi nema nijednog pretplatnika, kablovski operater je dužan vlasništvo nad instalacijom kablovske televizije u zgradi prenijeti na etažne vlasnike, uz nadoknadu prema tržišnoj vrijednosti.

(3) Održavanje instalacija iz stavova (1) i (2) ovoga člana nisu sastavni dio zajedničkog ugovora između upravitelja i etažnih vlasnika.

Član 11.

(Pravo korištenja zajedničkih dijelova zgrade)

(1) U skladu sa Zakonom o svojini na dijelovima zgrade ("Službeni list Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine", broj 35/77), etažni vlasnici imaju zajedničko – nesmetano pravo korištenja zajedničkih dijelova zgrade koji služe zgradi kao cjelini (u skladu s članom 4. ovoga zakona), bez povređivanja prava drugih.

(2) Na zajedničkim dijelovima zgrade koji služe samo nekim a ne svim posebnim dijelovima zgrade, etažni vlasnici tih posebnih dijelova imaju zajedničko pravo korištenja toga dijela zgrade u kojem se ti posebni dijelovi nalaze.

Član 12.

(Održavanje zajedničkih dijelova zgrade)

Održavanje zajedničkih dijelova zgrade obuhvata redovno održavanje i velike opravke. Zajednički dijelovi, prostori, oprema, uređaji i instalacije u zgradama održavaju se na osnovu važećih zakonskih i podzakonskih akata za navedenu oblast.

Član 13.

(Finansiranje i održavanje zajedničkih dijelova zgrade)

(1) Redovno održavanje zajedničkih dijelova zgrada finansira se iz sredstava mjesečne naknade za održavanje i dodatnih sredstava koja osiguraju etažni vlasnici a obuhvata sljedeće poslove:

- a) deratizaciju u skladu s programom Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), dezinfekciju, prema potrebi, i dezinsekciju, prema potrebi;
- b) redovno mjesečno održavanje i servisiranje liftova;
- c) uklanjanje ledenica, snijega i leda sa streha i krovova;
- d) uklanjanje svih visećih predmeta s fasade i krova koji ugrožavaju sigurnost prolaznika;
- e) pročepljenje kanalizacije;
- f) izdvajanje sredstava za utuživanje etažnih vlasnika koji ne plaćaju naknadu;
- g) održavanje internih govornih uređaja i njihovih instalacija;
- h) nabavku sitnog potrošnog materijala (sijalica, sredstava za čišćenje prostora);
- i) čišćenje stubišta i zajedničkih prostorija;
- j) čišćenje i ispitivanje sigurnosti dimnjaka, redovno (u toku sezone grijanja) i generalno (van sezone);
- k) redovni godišnji tehnički pregledi lifta;
- l) redovno servisiranje protupožarnih instalacija i opreme;
- lj) redovni pregled, ispitivanje i popravak gromobranskih instalacija;
- m) redovno servisiranje hidroformnih postrojenja;
- n) redovno servisiranje uređaja za prepumpavanje;
- nj) redovni pregled uređaja prisilne ventilacije;
- o) redovni pregledi kablovskih i antenskih instalacija;
- p) popravak vodovodne instalacije;

- r) popravak kanalizacije;
 - s) popravak elektroinstalacije;
 - š) popravak instalacija centralnog grijanja;
 - t) popravak krova;
 - u) popravak limarije;
 - v) popravak dimnjaka;
 - z) popravak fasade;
 - ž) popravak stolarije;
 - aa) popravak bravarije;
 - bb) popravak zvonca i pripadajućih instalacija;
 - cc) popravak instalacije rasvjete zajedničkih prostorija;
 - dd) popravak telefonskih instalacija;
 - ee) popravak antenskih i kablovskih instalacija;
 - ff) popravak hidrofora;
 - gg) popravak prepumpnih uređaja;
 - hh) popravak uređaja prisilne ventilacije;
 - ii) popravak poštanskih sandučića;
 - jj) nabavka dijelova za male popravke;
 - kk) održavanje čistoće oko zgrada na površinama koje nisu javne;
 - ll) uklanjanje snijega i s krovova u slučaju obilnih snježnih padavina;
 - lj) izdvajanje sredstava za plaćanje komisije za pregled zgrade;
 - mm) izdvajanje sredstava za osiguranje od odgovornosti i za osiguranja od požara;
 - nn) izdvajanje sredstava za naknadu predstavniku etažnih vlasnika;
 - njn) izdvajanje sredstava za krečenje stubišta i zajedničkih prostorija u zgradi;
 - oo) ispitivanje sigurnosti plinskih instalacija u stanovima, od mjerno-regulacijskog seta do potrošača, i sistema za snabdijevanje zrakom;
 - pp) redovnu godišnju kontrolu instalacija centralnog grijanja u stambenim zgradama (hladna proba) u sklopu kontrole primarne mreže koju obavlja isporučilac toplotne energije;
 - rr) ispitivanje sigurnosti dimovodnih instalacija.
- (2) Ako se radi o kvarovima i oštećenjima na zajedničkim dijelovima zgrade koji onemogućavaju normalno korištenje stana, poslovnoga prostora ili garaže (snabdijevanje vodom, plinom i električnom energijom, curenje iz kanalizacijskih i vodovodnih instalacija, curenje sa krova i slično), tada su radovi na saniranju tih kvarova prioritet.
- (3) Radovi i poslovi koji se ne financiraju iz sredstava mjesečne naknade i koji su drugim aktima povjereni na održavanje određenim pravnim licima su:
- a) redovni pregled, servisiranje i popravak plinske instalacije, od zapornoga ventila na ulazu u zgradu do mjerno-regulacionog seta, uključujući i set;
 - b) servisiranje i održavanje instalacija kablovske televizije.

Član 14.

(Velike popravke)

Velike popravke na zgradama koje se ne rade u okviru godišnjeg održavanja – povremeni zahvati koji se ne financiraju iz sredstava mjesečne naknade, nego se financiraju iz naknadno osiguranih sredstava etažnih vlasnika ili iz drugih izvora (kredita, pozajmice, gotovine), su:

- a) Velike popravke nosive konstrukcije zgrade:
 - 1) temelja,
 - 2) nosivih zidova i stupova,
 - 3) međuspratne konstrukcije,
 - 4) kosih krovova – krovne konstrukcije,
 - 5) ravnih krovova – konstrukcije;
- b) Velike popravke koje zahtijevaju zanatske radove:
 - 1) zamjena vanjske stolarije,
 - 2) zamjena fasade – bojenje zgrade spratnosti do pet etaža – jedanput u pet godina, zgrade spratnosti od pet do 10 etaža – jedanput u 10 godina, zgrade spratnosti iznad 10 etaža – jedanput u 20 godina,
 - 3) zamjena pokrova i limarije,
 - 4) zamjena balkonske ograde,
 - 5) hidroizolacija ravnih krovova, temelja, temeljnih zidova i podruma;
- c) Velike popravke te zamjena instalacija i uređaja:
 - 1) zamjena kanalizacijskih instalacija – rekonstrukcija,
 - 2) zamjena vodovodnih instalacija – rekonstrukcija,

- 3) velike popravke ili zamjena hidroformnih postrojenja,
 - 4) velike popravke lifta,
 - 5) zamjena usponskih vodova elektroinstalacija,
 - 6) zamjena telefonskih instalacija – rekonstrukcija,
 - 7) zamjena kablovskih distribucijskih sistema i zajedničkih antenskih sistema,
 - 8) zamjena ili veća popravka električnih brava i interfonске instalacije – rekonstrukcija,
 - 9) zamjena instalacija centralnog grijanja – rekonstrukcija,
 - 10) zamjena plinske instalacije.
- d) Hitna intervencija je poduzimanje radova na zajedničkim dijelovima zgrade radi sprečavanja daljnjih štetnih posljedica u slučaju:
- 1) kvara na plinskim instalacijama,
 - 2) kvara na sistemu centralnog grijanja i toplovodnom sistemu,
 - 3) puknuća, oštećenja i začepljenja vodovodne i kanalizacijske instalacije,
 - 4) kvara na električnoj instalaciji,
 - 5) oštećenja dimnjaka i dimovodnih kanala,
 - 6) prodora oborinskih voda u zgradu,
 - 7) oštećenja na fasadi i krovu,
 - 8) postojanja opasnosti za ljudske živote i ostale dijelove zgrade,
 - 9) intervencije poslije elementarnih nepogoda.

Odjeljak B. Upravljanje zgradom

Član 15.

(Organizovanje upravljanja zgradom)

- (1) Upravitelja bira svaka zgrada koja ima dva etažna vlasnika i više etažnih vlasnika i u kojoj je, na osnovu propisa iz člana 2. ovoga zakona, otkupljeno više od 50% korisne površine.
- (2) Održavanje zgrade koja ima jednog etažnog vlasnika i više korisnika koji su u zakupnom odnosu, koje obuhvata sve radove iz članova 12.,13. i 14. ovoga zakona mora organizovati vlasnik zgrade ili izabrati upravitelja koji posjeduje certifikat, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga zakona, te o načinu organizovanja održavanja zgrade obavijestiti općinsku službu za stambene poslove (u daljnjem tekstu: općinska služba) u roku od 30 dana.
- (3) Vlasnik novoizgrađene zgrade koja se radi prema principu kombinovanog oblika individualnog i zajedničkog vlasništva nad stanom i pripadajućim idealnim dijelom zajedničke imovine u okviru cjeline koju čine jedan stambeni objekt ili više stambenih objekata (kondominija) mora organizovati održavanje zgrade koje obuhvata sve radove iz članova 12.,13. i 14. ovoga zakona ili izabrati upravitelja koji posjeduje certifikat, u roku od tri mjeseca od dana dobijanja upotrebne dozvole, te o načinu organizovanja održavanja zgrade obavijestiti općinsku službu u roku od 30 dana.
- (4) Vlasnik novoizgrađene zgrade dužan je izabrati upravitelja koji posjeduje certifikat u roku od tri mjeseca od dana dobijanja upotrebne dozvole.
- (5) Organ za poslove građenja dužan je općinskoj službi dostaviti kopiju upotrebne dozvole za novoizgrađenu zgradu u roku od 30 dana od dana izdavanja upotrebne dozvole.
- (6) Za zgradu koja čini jednu građevinsku cjelinu etažni vlasnici su dužni odabrati jednog upravitelja.

Član 16.

(Odnosi etažnih vlasnika i upravitelja)

- (1) Etažni vlasnici su dužni općinskoj službi i izabranom upravitelju dostaviti zapisnik o izboru ili zamjeni upravitelja u roku od osam dana od dana izbora.
- (2) Etažni vlasnici su dužni upravitelju i predstavniku etažnih vlasnika predložiti dokaz o vlasništvu (kupoprodajni ugovor, ili zemljišno-knjižni izvod, ili izvod iz knjige položenih ugovora, ili pravosnažno rješenje nadležnog suda ili općine) ili dokaz na osnovu kojeg će se evidentirati njihovo pravo vlasništva.
- (3) O svakoj promjeni vlasništva etažni vlasnici su dužni lično ili preko predstavnika etažnih vlasnika obavijestiti upravitelja u roku od 30 dana.

POGLAVLJE II. UVJETI ZA OBAVLJANJE POSLOVA UPRAVITELJA

Odjeljak A. Uvjeti za obavljanje poslova upravitelja, izdavanje certifikata i prestanak rada upravitelja

Član 17.

(Uvjeti za obavljanje poslova upravitelja)

Održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade etažni vlasnici povjeravaju fizičkom ili pravnom licu koje je registrovano za te poslove, a koje ispunjava uvjete propisane članom 18. ovoga zakona.

Član 18.

(Izdavanje certifikata za upravitelja)

(1) Osim uvjeta propisanih ovim zakonom, upravitelj mora posjedovati rješenje o ispunjenosti uvjeta za obavljanje poslova upravitelja i certifikat upravitelja (u daljnjem tekstu: certifikat) koje izdaje ministarstvo nadležno za stambene poslove (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Ministar nadležan za stambene poslove (u daljnjem tekstu: ministar) donosi pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja.

(3) Pravilnikom iz stava (2) ovoga člana propisuju su:

- a) uvjeti koje mora ispuniti upravitelj iz člana 17. ovoga zakona da bi mogao obavljati poslove upravitelja;
- b) dokumentacija za dobijanje certifikata;
- c) uvjeti pod kojima se gubi certifikat upravitelja;
- d) postupak dodjele certifikata;
- e) obaveze postojećih upravitelja;
- f) postupak izbora prinudnog upravitelja;
- g) postupak određivanja prinudnog upravitelja za pojedine zgrade.

(4) Zahtjev za dobijanje certifikata, s potrebnom dokumentacijom, upravitelj podnosi Ministarstvu koje, na osnovu podnesenoga zahtjeva, donosi rješenje.

(5) Rješenje iz stava (4) ovoga člana konačno je i na njega se ne može podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u Kantonalnom sudu, u roku od 30 dana od dana dostave rješenja stranci.

(6) Ministarstvo je dužno voditi evidenciju upravitelja.

(7) Obrazac "Evidencija upravitelja" propisuje ministar posebnim uputstvom.

(8) Upravitelj je dužan voditi evidenciju zgrada u kojima obavlja održavanje i upravljanje.

(9) Obrazac "Evidencija zgrada u kojima se obavlja održavanje i upravljanje" propisuje ministar.

Član 19.

(Prestanak rada upravitelja)

(1) Ministarstvo donosi rješenje o prestanku odobrenja za rad upravitelju, na prijedlog općinske službe, u sljedećim slučajevima:

a) ako ne ispunjava uvjete propisane članom 20. ovoga zakona i pravilnikom o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja;

b) ako nije postupio u skladu s članom 22. ovoga zakona i ako je zbog propusta došlo do ugrožavanja života građana i imovine;

c) ako je u postupku stečaja ili likvidacije;

d) ako je u periodu obavljanja poslova upravitelja kažnjavan za prekršaje;

e) ako u toku godine tri puta nije otklonio uočene nedostatke iz člana 20. ovoga zakona.

(2) Rješenje iz stava (1) ovoga člana konačno je i na njega se ne može podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u Kantonalnom sudu, u roku od 30 dana od dana dostave rješenja stranci.

(3) Za zgradu čijem je upravitelju doneseno rješenje o prestanku odobrenja za rad, općinski načelnik donosi rješenje kojim se određuje prinudni upravitelj, s liste certificiranih upravitelja.

(4) Upravitelj kojem je doneseno rješenje o prestanku odobrenja za rad, zahtjev za donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja ne može podnijeti u roku od dvije godine od dana donošenja rješenja o prestanku odobrenja za rad.

Odjeljak B. Obaveze upravitelja, način upravljanja zgradama, prinudni upravitelj

Član 20.

(Obaveze upravitelja)

(1) Izabrani upravitelj vodi evidenciju etažnih vlasnika i s predstavnikom etažnih vlasnika potpisuje zajednički ugovor o održavanju zajedničkih dijelova zgrade za cijelu zgradu u roku od 30 dana od dana izbora upravitelja.

(2) Odluka o izboru upravitelja iz člana 35. ovoga zakona obavezuje sve ostale etažne vlasnike.

(3) Upravitelj je dužan osnovati komisiju za utvrđivanje postojećeg stanja zgrade (u daljnjem tekstu: komisija). Stalne članove komisije čine po jedan diplomirani inženjer mašinske struke i elektrostruke te građevinske ili arhitektonske struke, s položenim stručnim ispitom. Promjenjivi član komisije je predstavnik etažnih vlasnika. Općinski načelnik daje saglasnost za imenovanje stalnih članova komisije.

(4) Zadatak komisije iz stava (3) ovoga člana je pregledati sve zajedničke dijelove zgrade i procijeniti njihovo stanje, s aspekta održavanja i upravljanja, te o tome i o stanju zgrade sačiniti zapisnik.

(5) Etažni vlasnici su dužni platiti troškove utvrđivanja postojećeg stanja zgrade.

(6) Upravitelj zgrade prima zgradu na upravljanje i održavanje na osnovu zapisnika o stanju zgrade.

(7) Ako dođe do promjene upravitelja iz bilo kojih razloga (odlukom etažnih vlasnika, prestankom rada privrednoga društva, gubljenjem certifikata, odlukom upravitelja i slično), promjena će se obaviti u skladu s uputstvom o načinu promjene upravitelja, koje će donijeti ministar.

(8) Uputstvom iz stava (7) ovoga člana propisuje se način promjene upravitelja, postupak primopredaje objekta, zapisnik o stanju zgrade, zapisnik o stanju sredstava na računu zgrade te obaveze etažnih vlasnika i upravitelja u prijelaznom periodu.

Član 21.

(Instalacije centralnoga grijanja)

Upravitelju zgrade nije dopušteno ispuštati vodu iz instalacije centralnoga grijanja u zgradi bez prethodne pisane saglasnosti pravnoga lica nadležnog za proizvodnju i distribuciju toplotne energije.

Član 22.

(Način upravljanja zgradom)

(1) Upravljanje zgradom obuhvata:

a) vođenje svih potrebnih evidencija o stanovima i vlasnicima stanova, poslovnih prostora i garaža te o zajedničkim dijelovima zgrade;

b) sklapanje zajedničkog ugovora o održavanju zajedničkih dijelova zgrade i upravljanju zgradom s predstavnikom etažnih vlasnika zgrade;

c) naplaćivanje naknade za održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zgradom;

d) vođenje odvojenih knjigovodstvenih evidencija te operativno-finansijsko poslovanje u funkciji održavanja zajedničkih dijelova zgrade i upravljanja zgradom, za svaku zgradu;

e) izradu prijedloga godišnjega plana redovnog održavanja zajedničkih dijelova zgrade za narednu godinu i dostavljanje toga prijedloga plana predstavniku etažnih vlasnika na saglasnost, najkasnije do kraja tekuće godine;

f) izradu godišnjeg izvještaja o održavanju zajedničkih dijelova zgrade i dostavljanje toga izvještaja predstavniku etažnih vlasnika na ovjeru;

g) organizovanje realizacije usvojenih godišnjih planova održavanja;

h) pružanje svih informacija predstavnicima etažnih vlasnika i nadležnim organima, uključujući cjenovnik radova i usluga;

i) izradu procedura o načinu prijave kvarova, njihovu otklanjanju, načinu ovjeravanja radnih naloga, načinu naplate usluga i načinu rješavanja spornih pitanja te usaglašavanje procedura s ovlaštenim predstavnicima etažnih vlasnika i rad u skladu s procedurama;

j) ugovaranje izvođenja radova redovnog održavanja zajedničkih dijelova zgrade;

k) izradu godišnjih planova i planova velikih popravki – poboljšanje, zamjenu dotrajalih elemenata zgrade, kao i plan modernizacije zgrade na izričiti zahtjev predstavnika zgrade;

l) koordinaciju s nadležnim organima i predstavnicima etažnih vlasnika u zgradi;

lj) dostavljanje općinskoj službi obrasca "Godišnji izvještaj o radu upravitelja";

m) davanje saglasnosti javnim preduzećima i drugim privrednim društvima za obavljanje poslova u zajedničkim dijelovima zgrade;

n) davanje saglasnosti, prije izdavanja građevinske dozvole, za sve radove koji dotiču zajedničke dijelove zgrade.

(2) Obrasce iz tačke lj) stava (1) ovoga člana propisuje ministar posebnim uputstvom.

(3) Sve poslove navedene u stavu (1) ovoga člana upravitelj će obavljati u ime i za račun etažnih vlasnika zgrade, a u skladu s međusobnim odnosima, pravima i obavezama definisanim zajedničkim ugovorom.

(4) Prijedlog godišnjega plana iz tačke e) i prijedlog godišnjega izvještaja iz tačke f) stava (1) ovoga člana prinudni upravitelj je dužan postaviti na dva mjesta u svakom ulazu u propisanom roku, zajedno s obavještenjem o tome u kojem se roku i na koji način mogu dati primjedbe, sugestije i prijedlozi.

(5) Ako upravitelj za poslove održavanja angažuje podizvođača, račun upravitelja prema etažnim vlasnicima mora biti isti kao račun podizvođača prema upravitelju za poslove redovnog održavanja i hitnih popravki.

(6) Upravitelj je dužan uskladiti plaćanje na osnovu stvarnih obaveza utvrđenih ovim zakonom, obligacionim odnosima i ostalim važećim propisima, poštujući redoslijed nastanka troškova.

(7) Sve poslove koji su navedeni u ovom članu upravitelj će finansirati iz naknade za upravljanje koja je propisana članom 27. ovoga zakona.

(8) Prilikom sklapanja ugovora između upravitelja kao davaoca usluge i korisnika usluge može se regulisati plaćanje zajedničkih komunalnih usluga koje nisu mjerljive.

Član 23.

(Prinudni upravitelj)

(1) Za zgradu u kojoj etažni vlasnici nisu izabrali upravitelja uvodi se prinudna uprava, a prinudnog upravitelja određuje općinski načelnik na prijedlog općinske službe, u skladu s pravilnikom iz stava (2) člana 18. ovoga zakona, s liste certificiranih upravitelja.

(2) Prinudna uprava zgradom traje sve dok etažni vlasnici ne odaberu upravitelja u skladu s članovima 15. i 20. ovoga zakona.

(3) Etažni vlasnici su dužni prinudnom upravitelju plaćati naknadu za zgrade i upravljanje zgradom.

(4) Obaveza prinudnog upravitelja je održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zajedničkim dijelovima zgrade u skladu s odredbama članova 13. i 22. ovoga zakona [osim odredbi tačke b) stava (1) člana 22.], kao i s drugim odredbama ovoga zakona.

Odjeljak C. Naknade za redovno održavanje, prava i obaveze, plaćanja, naknade za socijalne kategorije i podnošenje tužbi

Član 24.

(Naknade za redovno održavanje zajedničkih dijelova zgrada i upravljanje zgradom)

(1) Iznos naknade za redovno održavanje zajedničkih dijelova zgrada i upravljanje zgradom, na inicijativu općinske službe, a na prijedlog općinskoga načelnika, svojim propisom utvrđuje općinsko vijeće, s tim da iznos novčane naknade za stambene zgrade bez hidrofleksa (pumpne stanice) i lifta ne može biti veći od 0,22 KM/m² korisne stambene površine, za stambene zgrade s hidrofleksom i liftom iznos naknade ne može biti veći od 0,25 KM/m² korisne stambene površine, te za poslovne objekte iznos naknade ne može biti veći od 0,33 KM/m².

(2) Etažni vlasnici u zgradi dužni su učestvovati u troškovima održavanja zajedničkih dijelova zgrade srazmjerno površini stana, poslovnoga prostora i garaže.

(3) Korisnik stana, poslovnoga prostora i garaže koji nije otkupio taj stan, poslovni prostor i garažu ili koristi stan, poslovni prostor i garažu na osnovu zakupa ili prema drugom osnovu, obavezan je plaćati propisani iznos naknade po 1 m² korisne površine etažnom vlasniku u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Član 25.

(Prava i obaveze u vezi s održavanjem zgrade)

(1) Etažni vlasnik, nosilac prava raspolaganja iz člana 2. ovoga zakona može svoja prava i obaveze na osnovu održavanja zajedničkih dijelova zgrade i upravljanja zgradom prenijeti na korisnika stana, poslovnoga prostora i garaže.

(2) Upravitelj je dužan etažne vlasnike pisano upozoriti na štete koje mogu nastati ako se ne obave intervencije na pojedinim zajedničkim dijelovima zgrade i na opremi koja im pripada.

(3) Etažni vlasnici osiguravaju sredstva za radove i poslove navedene u članu 13. ovoga zakona koji se odnose na održavanje zajedničkih dijelova zgrade i odgovorni su za sve posljedice koje mogu nastati.

(4) Zgradom u kojoj nije obavljen otkup stanova u postotku većem od 50% upravlja pravni subjekt koji je održavao zgradu do stupanja na snagu ovoga zakona, ili privredno društvo koje posjeduje certifikat koji je izdalo Ministarstvo.

(5) Pravni subjekt iz stava (1) ovoga člana upravlja zgradom u skladu s članom 22. ovoga zakona.

Član 26.

(Plaćanja na račun upravitelja)

(1) Za redovno održavanje zajedničkih dijelova zgrade svaki etažni vlasnik plaća propisani iznos po 1 m² korisne površine na zajednički račun upravitelja, shodno potpisanom ugovoru, a nakon ispostavljanja računa.

(2) Ako se prikupljena sredstva ne potroše u toku godine, prenose se u sljedeću godinu za redovno održavanje ili veće popravke.

Član 27.

(Naknada za upravljanje zgradom)

Naknada za upravljanje zgradom iz tačke c) stava (1) člana 22. ovoga zakona određuje se u iznosu do 10% cijene naknade utvrđene propisom iz člana 24. ovoga zakona, a naplaćuje se proporcionalno uplati naknade za redovno održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zgradom u toku jednog mjeseca.

Član 28.

(Veći zahvati i hitne intervencije)

(1) Vrsta i obim radova iz člana 14. ovoga zakona koji zahtijevaju veće zahvate planiraju se dogovorno s etažnim vlasnicima i sredstva se osiguravaju proporcionalno – prema dijelu vlasništva nad zajedničkim dijelom zgrade.

(2) Za radove redovnog održavanja – većeg obima i za velike popravke etažni vlasnici i upravitelj će posebno sklopiti ugovor kojim će se regulisati međusobne obaveze i prava u vezi s tim radovima (usluge upravitelja, izbor projektanta, izbor izvođača, izbor nadzora, cijene, rokovi i slično).

(3) Općine na području Kantona su dužne u svome budžetu za svaku godinu planirati sredstva za obavljanje hitnih intervencija na zgradama iz tačke d) stava (1) člana 14. ovoga zakona, u slučajevima u kojima mogu ugroziti živote građana. Nalog za te radove može izdati općinska građevinska inspekcija.

(4) Općine će svojim aktima regulisati način izvršenja hitnih intervencija na zgradama.

Član 29.

(Naknada za socijalne kategorije)

(1) Za korisnika stana koji je nadležni općinski organ namijenio za rješavanje stambenih potreba socijalne kategorije stanovništva, naknadu za održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zgradom upravitelju uplaćuje organ nadležan za socijalnu politiku, raseljena i izbjegla lica.

(2) U općinskom budžetu planiraju se sredstva koja se koriste za uplatu naknade iz stava (1) ovoga člana.

Član 30.

(Prinudno obavljanje radova i otklanjanje kvarova)

(1) Za obavljanje radova na otklanjanju kvarova koji su nastali u stanu, poslovnom prostoru i garaži te prouzrokuju štetu drugom etažnom vlasniku, a etažni vlasnik se protivi ulasku upravitelja, rješenje za ulazak donosi, po hitnom postupku, općinska služba prema prijavi upravitelja ili etažnog vlasnika oštećenog stana, poslovnoga prostora i garaže. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja, a podnosi se Ministarstvu.

(2) U slučaju nemogućnosti ulaska u stan s rješenjem nadležne službe iz stava (1) ovoga člana, rješenje se izvršava prema pravilima prinudnog izvršenja rješenja, po službenoj dužnosti, primjenjujući načelo hitnosti postupka.

Član 31.

(Čuvanje uređaja i opreme)

Čuvanje uređaja i opreme je obaveza svih etažnih vlasnika i ostalih korisnika u zgradi.

Član 32.

(Obaveza plaćanja naknada za održavanje zgrade i upravljanje zgradom)

(1) Etažni vlasnici su obavezni plaćati naknadu za održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zgradom do kraja mjeseca za prethodni mjesec, na račun upravitelja.

(2) Etažni vlasnici samostalno odlučuju o otvaranju posebnih podračuna za zgradu te o raspolaganju sredstvima naknade za održavanje zajedničkih dijelova zgrade, a sredstvima se raspolaže uz potpise ovlaštenog predstavnika etažnih vlasnika i ovlaštenog lica upravitelja.

(3) Upravitelj i prinudni upravitelj su dužni ažurirati stanje na računima etažnih vlasnika (pregled prihoda i troškova).

(4) Korisnici stanova, poslovnih prostora i garaža iz člana 24. ovoga zakona obavezni su naknadu plaćati na račun upravitelja do kraja mjeseca za prethodni mjesec, ako zakonom nije drugačije regulisano.

Član 33.

(Podnošenje tužbe)

(1) Ako etažni vlasnik stana, poslovnoga prostora ili garaže ne plati naknadu za održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zgradom u roku određenom odredbama člana 32. ovoga zakona, upravitelj zgrade podnosi tužbu u nadležnom sudu, o čemu obavještava predstavnika etažnih vlasnika.

(2) Upravitelj je dužan obavijestiti predstavnika etažnih vlasnika o okončanom sudskom sporu.

DIO DRUGI – MEĐUSOBNI ODNOSI ETAŽNIH VLASNIKA

POGLAVLJE I. MEĐUVLASNIČKI UGOVOR

Odjeljak A. Međuvlasnički ugovor i odluke sa skupa etažnih vlasnika

Član 34.

(Međuvlasnički ugovor)

- (1) Međusobni odnosi te prava i obaveze etažnih vlasnika u zgradi regulišu se međuvlasničkim ugovorom.
- (2) U skladu s ovim zakonom i međuvlasničkim ugovorom, etažni vlasnici na skupu odlučuju o poslovima redovnog održavanja zajedničkih dijelova zgrade i upravljanja zgradom.
- (3) Etažni vlasnici su dužni izabrati predstavnika etažnih vlasnika.
- (4) Skup etažnih vlasnika saziva predstavnik etažnih vlasnika u skladu s ovim zakonom, ili na prijedlog određenog broja etažnih vlasnika čija površina stanova, poslovnih prostora i garaža čini više od 1/3 korisne površine zgrade, ili na prijedlog upravitelja.
- (5) Na skupu etažnih vlasnika mora se voditi zapisnik koji potpisuje zapisničar i predstavnik etažnih vlasnika.
- (6) Zapisnik sa skupa etažnih vlasnika vodi se u skladu s obrascem "Zapisnik sa skupa etažnih vlasnika" koji će propisati ministar, posebnim uputstvom.
- (7) Etažni vlasnici su dužni predočiti predstavniku etažnih vlasnika svu dokumentaciju koju propisuje ovaj zakon i zapisnik iz stava (6) ovoga člana.
- (8) Ako do stupanja na snagu ovoga zakona nisu sačinjene evidencije etažnih vlasnika, etažni vlasnici su dužni dostaviti predstavniku dokaze o vlasništvu u skladu s članom 16. ovoga zakona u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 35.

(Odluke skupa etažnih vlasnika)

- (1) U skladu s međuvlasničkim ugovorom, etažni vlasnici na skupu etažnih vlasnika odlučuju:
 - a) o godišnjem planu održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade;
 - b) o godišnjem planu velikih popravki;
 - c) o planu prihoda i rashoda zgrade;
 - d) o godišnjem izvještaju o upravljanju i održavanju zgrade;
 - e) o izboru i reizboru predstavnika za saradnju s upraviteljem (u daljnjem tekstu: predstavnik etažnih vlasnika);
 - f) o izboru privrednog društva koje će biti upravitelj zajedničkih dijelova zgrade;
 - g) o izdavanju u zakup zajedničkih prostorija;
 - h) o pretvaranju zajedničkih prostorija u stan, odnosno poslovni prostor;
 - i) o ovlaštenju predstavnika etažnih vlasnika da potpiše zajednički ugovor s upraviteljem;
 - j) o izboru i promjeni predstavnika etažnih vlasnika;
 - k) o formiranju kućnog savjeta i njegovim ovlastima;
 - l) o drugim pitanjima koje predloži kućni savjet, predstavnik etažnih vlasnika ili grupa etažnih vlasnika koji u svom vlasništvu imaju 1/3 korisne površine zgrade.
- (2) Predstavnik etažnih vlasnika za više ulaza ili zgrada može biti fizičko ili pravno lice koje biraju etažni vlasnici na skupu.
- (3) Odluka se smatra punovažnom ako se za nju izjasne etažni vlasnici koji u svom vlasništvu imaju više od 50% korisne površine.
- (4) Predstavnik etažnih vlasnika ima pravo na mjesečnu naknadu u skladu s međuvlasničkim ugovorom, najviše do 10% cijene naknade utvrđene propisom iz člana 24. ovoga zakona, a naplaćuje se proporcionalno uplati naknade za redovno održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zgradom u toku jednog mjeseca.
- (5) Predstavniku etažnih vlasnika nije dopušteno obavljati bilo kakve poslove ili radnje koje su štetne za druge etažne vlasnike ili su protivne interesima drugih etažnih vlasnika u bilo kojem smislu.
- (6) Ako međuvlasničkim ugovorom nije drugačije regulisano, obaveze predstavnika etažnih vlasnika su:
 - a) kontrolisanje stanja na računu etažnih vlasnika, te redovno i namjensko trošenje sredstava;
 - b) praćenje promjene etažnih vlasnika te o tome izvještavanje upravitelja;
 - c) dogovaranje poslova održavanja sa upraviteljem u skladu sa usaglašenim procedurama;
 - d) davanje saglasnosti na upraviteljeve radne naloge te kontrolisanje njihova izvršenja;
 - e) podnošenje izvještaja o svome radu skupu etažnih vlasnika;
 - f) kontrolisanje provođenja godišnjega plana održavanja;
 - g) pružanje usluge komunalnom preduzeću u vezi s naplatom komunalne usluge čija se potrošnja očitava na zajedničkom mjerilu ili se plaća paušalno, ako sklopi ugovor s komunalnim preduzećem;
 - h) sazivanje skupa etažnih vlasnika;
 - i) organizovanje usvajanja godišnjega plana održavanja zgrade te staranje o njegovoj realizaciji;
 - j) sklapanje ugovora ili predlaganje upravitelju zgrade da u ime i za račun zgrade kao zakupodavac sklopi ugovor;
 - k) dostavljanje upravitelju kopije dokaza o vlasništvu svih etažnih vlasnika radi njihova uvođenja u evidenciju;
 - l) redovno obavještavanje upravitelja o svim promjenama etažnih vlasnika i predstavnika etažnih vlasnika;
 - lj) obavještavanje upravitelja o izdavanju u zakup zajedničkih prostorija;

m) izvršavanje i drugih obaveza koje od njega traži skup etažnih vlasnika.

Član 36.

(Održavanje skupa etažnih vlasnika)

(1) Skup etažnih vlasnika se održava po potrebi, a najmanje jednom godišnje u periodu januar – mart i na njemu se usvaja godišnji izvještaj o održavanju zajedničkih dijelova zgrade i upravljanju zgradom te plan održavanja zajedničkih dijelova zgrade i upravljanja zgradom.

(2) Ako etažni vlasnici ne održe skup etažnih vlasnika u rokovima iz stava (1) ovoga člana, smatrat će se da su materijali koje je dostavio upravitelj usvojeni.

Član 37.

(Odluka sa skupa etažnih vlasnika)

(1) Odluka sa skupa etažnih vlasnika smatra se punovažnom ako se za nju izjasne etažni vlasnici koji u svom vlasništvu imaju više od 50% ukupne korisne površine zgrade.

(2) Ako se iz bilo kojeg razloga ne može sazvati skup etažnih vlasnika s potrebnim kvorumom, predstavnik etažnih vlasnika može za pojedine odluke dobiti saglasnost etažnih vlasnika prikupljanjem potpisa na obrascu zapisnika koji je propisan članom 34. ovoga zakona. U takvom slučaju u zapisnik mora biti upisan tekst odluke prije potpisivanja etažnih vlasnika.

(3) Ako je odluka donesena u skladu sa stavom (2) ovoga člana, na kraju zapisnika dodaje se napomena koja glasi: "Odluka donesena prikupljanjem potpisa etažnih vlasnika.", a zapisnik potpisuje predstavnik etažnih vlasnika.

(4) Odluka donesena na skupu etažnih vlasnika ili u skladu sa stavom (2) ovoga člana obavezujuća je za sve etažne vlasnike u zgradi.

(5) Ako je odluka donesena u skladu sa stavom (2) ovoga člana, predstavnik etažnih vlasnika je dužan izvjesiti ju na vidno mjesto u zgradi.

Član 38.

(Saglasnost etažnih vlasnika pri donošenju odluka)

(1) Za donošenje odluke čiji sadržaj ne obuhvata poslove redovnog održavanja zajedničkih dijelova zgrade i upravljanja zgradom, kao što je promjena namjene zajedničkih dijelova zgrade, te velike popravke zajedničkih dijelova i uređaja koji povećavaju vrijednost zgrade, potrebna je saglasnost etažnih vlasnika koji u svom vlasništvu imaju više od 2/3 ukupne korisne površine zgrade.

(2) Odluka iz stava (1) ovoga člana obavezujuća je za sve etažne vlasnike.

Član 39.

(Obaveza snošenja zajedničkih troškova)

(1) Nedjeljivi vlasnički interesi u održavanju zajedničkih dijelova zgrade i upravljanju zgradom ostvaruju se kroz obavezu snošenja zajedničkih troškova koji padaju na teret svakog vlasnika stana, poslovnoga prostora ili garaže u zgradi.

(2) Zajednički troškovi iz stava (1) ovoga člana su troškovi i finansijska odgovornost etažnih vlasnika stanova u odnosu na zajedničke dijelove zgrade, kao i za usluge koje se osiguravaju za sve vlasnike u zgradi.

Odjeljak B. Međusobni odnosi etažnih vlasnika

Član 40.

(Međusobni odnosi etažnih vlasnika)

(1) U okviru međusobnih odnosa, svaki etažni vlasnik stana je dužan održavati vlastiti stan, poslovni prostor i garažu u ispravnom stanju. Nijednom etažnom vlasniku nije dopušteno prisvajati, oštećivati ili na drugi način ugrožavati zajedničke dijelove zgrade ili stan bilo kojeg drugog etažnog vlasnika.

(2) Etažni vlasnik je obavezan dopustiti ulazak zaposlenicima javnog preduzeća u zajedničke dijelove zgrade radi otklanjanja kvarova na instalacijama i uređajima koji su u njihovoj nadležnosti.

(3) Saglasnost iz stava (2) ovoga člana može dati upravitelj.

(4) Ako obavlja popravke koje dovode do prekida neke od komunalnih usluga, javno preduzeće i upravitelj dužni su 24 sata ranije obavijestiti etažne vlasnike, osim u hitnom slučaju. Pisano obavještenje se postavlja na oglasnu tablu ili na neko drugo vidno mjesto u zgradi.

Član 41.

(Popravke i izmjena elemenata u stanu)

(1) Etažni vlasnik može obavljati popravke i izmjene elemenata u svome stanu, poslovnom prostoru i garaži tako da ne oštećuje ili umanjuje vrijednost zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i ostalih stanova u zgradi, a uz primjenu važećih propisa.

(2) Ako etažni vlasnik ili drugo pravno i fizičko lice obavlja radove koji na bilo koji način dotiču zajedničke dijelove i uređaje zgrade, dužan je pribaviti prethodnu saglasnost upravitelja.

(3) Općine na području Kantona su obavezne dostaviti upravitelju zapisnik o tehničkom prijemu svih radova koji se odnose na zajedničke dijelove zgrada, u roku od 15 dana od dana obavljenog tehničkoga prijema.

Član 42.

(Nanošenje štete zajedničkim dijelovima zgrade)

Ako etažni vlasnik nanese štetu zajedničkim dijelovima zgrade ili bilo kojem drugom stanu, obavezan je otkloniti štetu ili platiti troškove popravke.

Član 43.

(Osiguranje zajedničkih dijelova zgrade)

(1) Etažni vlasnici samostalno odlučuju o osiguranju zajedničkih dijelova zgrade, osiguranju od dopunskih opasnosti i osiguranju od odgovornosti etažnih vlasnika prema trećim licima i njihovim stvarima.

(2) Osiguranje zajedničkih dijelova zgrade obuhvata sve štete na zajedničkim dijelovima zgrade bez obzira na uzroke nastalih šteta, i čine ga osiguranje od osnovnih opasnosti (osiguranje od požara, udara groma i eksplozije), osiguranje od dopunskih opasnosti (osiguranje od poplave i bujice te izlivanje vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijevi i instalacija centralnoga grijanja) i osiguranje od odgovornosti etažnih vlasnika prema trećim licima i njihovim stvarima (uključujući i pad snijega, ledenica i dijelova zgrade).

Član 44.

**(Posebna izdvajanja sredstava
za vanredne troškove održavanja)**

Za posebna izdvajanja sredstava za vanredne troškove održavanja zajedničkih dijelova zgrade potrebna je saglasnost etažnih vlasnika koji posjeduju 2/3 korisne površine zgrade.

DIO TREĆI

**POGLAVLJE I. NADZOR NAD IZVRŠENJEM OBAVEZA IZ ZAKONA TE NADLEŽNOSTI U VEZI
S NADZOROM**

Odjeljak A. Nadzor i nadležnosti

Član 45.

(Nadzor nad izvršenjem obaveza iz Zakona)

Nadzor nad izvršenjem obaveza iz oblasti održavanja zajedničkih dijelova zgrada i upravljanja zgradama na području Kantona provodi Ministarstvo i općinska služba, svako u okviru svoje nadležnosti.

Član 46.

(Nadležnosti u vezi s nadzorom)

(1) Nadzorom koji provodi Ministarstvo smatra se sljedeće:

- a) ispunjenost uvjeta za obavljanje poslova upravitelja;
- b) izdavanje / oduzimanje certifikata;
- c) davanje stručnih uputstava i objašnjenja za primjenu ovoga zakona;
- d) rješavanje o žalbama na donesene upravne akte općinske službe koji se odnose na član 30. ovoga zakona;

- e) ostvarivanje drugih prava koja kao nadzorni organ ima u upravnom postupku;
- f) predlaganje i poduzimanje radnji koje se odnose na pokretanje prekršajnog postupka i izricanje novčanih kazni licima koja obavljaju poslove upravitelja bez certifikata pribavljenog od Ministarstva.

(2) Nadzorom koji provodi općinska služba smatraju se aktivnosti u vezi s provedbom odredbi članova 15. i 16., stava (1) člana 19., tačke lj) stava (1) člana 22. te člana 23. ovoga zakona.

Odjeljak B. Inspekcijski nadzor, nadležnosti, uvjeti i pravila te pravo na žalbu

Član 47.

(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor, prema ovom zakonu, nad upraviteljima, prinudnim upraviteljima, predstavnicima etažnih vlasnika i etažnim vlasnicima (u daljnjem tekstu: subjekti nadzora) provodi općinska inspekcija (u daljnjem tekstu: inspekcija).

(2) Inspekcijskim nadzorom osigurava se zakonitost i zaštita javnog i privatnog interesa, kao i preventivno djelovanje u obavljanju obaveza određenih propisima u oblasti upravljanja i održavanja.

(3) Inspekcijski nadzor provodi se preduzimanjem inspekcijskih radnji na utvrđivanju stanja provođenja propisa kod subjekata nadzora, koji su u obavljanju svoje djelatnosti i radu dužni postupati prema tim propisima, određivanjem upravnih mjera radi sprečavanja i otklanjanja nezakonitosti u provođenju tih propisa i poduzimanjem drugih upravnih mjera i radnji određenih ovim zakonom i zakonom koji uređuje organizovanje i funkcionisanje organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(4) Inspekciju nadležnu za obavljanje inspekcijskoga nadzora iz stava (1) ovoga člana određuju općine svojim propisom o organizovanju uprave i upravnih službi.

Član 48.

(Nadležnosti inspekcije)

U obavljanju inspekcijskoga nadzora nad radom upravitelja inspektori prate:

- a) rad upravitelja, prinudnih upravitelja i privrednih društava koja su održavala zgrade do stupanja na snagu ovoga zakona u zgradama u kojima nije otkupljeno najmanje 51% stanova;
- b) posjeduje li upravitelj urednu evidenciju o etažnim vlasnicima stanova, poslovnih prostora i garaža;
- c) je li upravitelj organizovao održavanje ili ima sklopljene ugovore s ovlaštenim pravnim licima (ugovor o održavanju i čišćenju liftova, ugovor o održavanju i čišćenju dimnjaka, ugovor o dezinfekciji, dezinfekciji i deratizaciji i slično);
- d) je li upravitelj sklopio ugovore s etažnim vlasnicima;
- e) izvještava li upravitelj redovno vlasnike o stanju na računu;
- f) je li upravitelj primio zgradu na upravljanje uz zapisnik;
- g) je li komisija za pregled zgrade formirana u skladu s odredbama ovoga zakona;
- h) kvalifikacijsku strukturu zaposlenika kod upravitelja;
- i) vodi li upravitelj odvojeno evidenciju i operativno-finansijsko poslovanje svojih usluga i troškova održavanja zgrada;
- j) je li upravitelj izabran u skladu s članovima 15. i 20. ovoga zakona.

Član 49.

(Pravila obavljanja inspekcijskoga nadzora)

Na opća i posebna ovlaštenja inspektora, postupak inspekcijskoga nadzora te upravne i druge mjere koje inspektor određuje u inspekcijskom pregledu, kao i drugostepeni postupak, primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku i zakona koji uređuje organizovanje i funkcionisanje organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 50.

(Uvjeti za postavljenje inspektora)

(1) Inspektor je državni službenik i za njegovo konačno postavljenje potrebno je da ispunjava uvjete propisane pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, a u skladu sa Zakonom.

(2) Inspektor svoj identitet, službeno zvanje i ovlaštenja dokazuje službenom iskaznicom.

Član 51.

(Pravo na žalbu)

Na rješenje i zaključak inspektora iz člana 47. ovoga zakona donesene u obavljanju inspekcijskoga nadzora može se podnijeti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno zaključka. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja, a o žalbi rješava Ministarstvo.

DIO ČETVRTI – KAZNE NE ODREDBE

Član 52.

(Prekršaji)

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj etažni vlasnik, odnosno lice koje raspolaže prostorom u zgradi:

- a) ako koristi zajedničke dijelove zgrade i upravlja zajedničkim dijelovima zgrade protivno njihovoj namjeni i odredbama ovoga zakona;
- b) ako svojim ponašanjem nanosi štetu na zajedničkim dijelovima zgrade;

- c) ako ne dostavi dokaze o vlasništvu upravitelju i predstavniku etažnih vlasnika [stav (3) člana 16. ovoga zakona] i ako o svakoj promjeni vlasništva ne obavijesti upravitelja;
- d) ako za obavljanje radova u svome prostoru, koji dotiču zajedničke dijelove zgrade, prethodno ne dobije saglasnost upravitelja [stav (2) člana 41. ovoga zakona];
- e) ako ne dopusti otklanjanje kvarova koji su nastali u njegovu stanu, a prouzrokuju štetu drugom etažnom vlasniku [stav (1) člana 30. ovoga zakona];
- f) ako ne izabere upravitelja [stav (2) člana 15. ovoga zakona] i predstavnika etažnih vlasnika [stav (3) člana 34. ovoga zakona];
- g) ako potpiše radni nalog upravitelja bez prethodne pisane saglasnosti predstavnika etažnih vlasnika.

Član 53.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj upravitelj i prinudni upravitelj:

- a) ako ne obavlja radove i poslove utvrđene članom 13. ovoga zakona iako su etažni vlasnici osigurali sredstva;
- b) ako ne upravlja zgradom u skladu s članom 22. ovoga zakona;
- c) ako ne upozori etažne vlasnike na štete koje mogu nastati ako se ne obave intervencije na pojedinim zajedničkim dijelovima zgrade [stav (2) člana 25. ovoga zakona];
- d) ako ne ažurira stanje na računima etažnih vlasnika [stav (3) člana 32. ovoga zakona];
- e) ako ne vodi evidenciju zgrada u kojima održava zajedničke dijelove i kojima upravlja, prema obrascu koji propisuje ministar [stav (8) člana 18. ovoga zakona];
- f) ako obavlja poslove upravitelja bez certifikata pribavljenog od Ministarstva (član 18. ovoga zakona).

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu, u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 KM.

Član 54.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj predstavnik etažnih vlasnika ako da saglasnost na radni nalog za nenamjensko trošenje sredstava i ako ne postupi u skladu sa stavom (6) člana 35. ovoga zakona.

DIO PETI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 55.

(Propis o minimalnoj naknadi za održavanje zajedničkih dijelova zgrada i upravljanje zgradama)

Odluku o utvrđivanju minimalne naknade za održavanje zajedničkih dijelova zgrada i upravljanje zgradama iz člana 24. ovoga zakona donosi općinsko vijeće.

Član 56.

(Propis o kućnom redu)

(1) Nadležni općinski organi će donijeti, odnosno uskladiti postojeće odluke o kućnom redu u stambenim zgradama.

(2) Odlukom iz stava (1) ovoga člana propisuje se način korištenja stanova, poslovnih prostora i zajedničkih dijelova i uređaja u zgradama, te zemljišta koje služi redovnoj upotrebi kolektivnih i individualnih zgrada na području Kantona, kao i prava i obaveze vlasnika stanova u kolektivnim i individualnim zgradama, nadzor nad provođenjem odluke, kaznene odredbe, prava, obaveze i način rada kućnog savjeta i druga pitanja u skladu s pojedinim članovima ovoga zakona.

Član 57.

(Rok za donošenje podzakonskih i drugih akata)

(1) U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona ministar će donijeti:

- a) pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja [stav (2) člana 18. ovoga zakona];
- b) uputstvo o izradi obrasca "Zapisnik sa skupa etažnih vlasnika" [stav (6) člana 34. ovoga zakona];
- c) uputstvo o izradi obrasca "Evidencija upravitelja" [stav (7) člana 18. ovoga zakona];
- d) uputstvo o izradi obrasca "Evidencija zgrada u kojima se održavaju zajednički dijelovi i kojom se upravlja" [stav (9) člana 18. ovoga zakona].

(2) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona ministar će donijeti:

- a) uputstvo o načinu promjene upravitelja [stav (8) člana 20. ovoga zakona];
- b) uputstvo o izradi obrasca "Godišnji izvještaj o radu upravitelja" [stav (2) člana 22. ovoga zakona].

(3) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona nadležni općinski organi će donijeti propis o kućnom redu u stambenim zgradama (član 57. ovoga zakona).

(4) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona nadležni općinski organi će donijeti odluku o utvrđivanju minimalne naknade za održavanje zajedničkih dijelova zgrada i upravljanje zgradama (član 24. ovoga zakona).

(5) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona upravitelji će donijeti:

a) proceduru o načinu prijave kvarova, njihovu otklanjanju, načinu ovjeravanja radnih naloga i načinu naplate usluga [tačka (i) stava (1) člana 22. ovoga zakona];

b) rješenje o imenovanju komisije za pregled zgrada [stav (3) člana 20. ovoga zakona].

Član 58.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

(1) Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 11/2000 i 7/05).

(2) Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaju se primjenjivati svi opći i drugi općinski akti kojima se uređuju odnosi u pogledu održavanja zajedničkih dijelova zgrada i upravljanja zgradama, o uvjetima i načinu izbora upravitelja stambenih zgrada, te o postupku dodjele certifikata i izdavanja certifikata za upravitelje.

Član 59.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-94/14

PREDSJEDAVALJUĆI SKUPŠTINE

18. marta 2014.

Travnik

Josip Kvasina, s. r.

**

123

Na osnovu tačke j) stava 1. člana 32a. Ustava Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravka teksta, 8/98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04), donosim

**U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O KOMUNALNIM TAKSAMA**

Prolašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim taksama, koji je donijela Skupština Srednjobosanskog kantona na XXXIII. sjednici održanoj 7. marta 2014. godine.

Broj: 01-02-95/14

PREDSJEDAVALJUĆI SKUPŠTINE

18. marta 2014.

Travnik

Josip Kvasina, s. r.

**

124

**Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O KOMUNALNIM TAKSAMA**

Član 1.

(Dopuna)

U tački d) stava (1) člana 2. Zakona o komunalnim taksama ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj 2/12; u daljnjem tekstu: Zakon) iza riječi "ostalnih" dodaje se riječ "javnih".

Član 2.

(Dopuna)

U članu 3. Zakona dodaje se stav (2) koji glasi.

"(2) Visinu takse za istaknutu firmu općinsko vijeće utvrdit će prema zonama određenim općinskom odlukom i drugim vlastitim kriterijima, u skladu sa stavom (1) ovoga člana."

Član 3.

(Izmjena)

U stavu (1) člana 8. Zakona riječi: "Kantona i" brišu se.

Član 4.

(Izmjene i dopune)

Tačka a) stava (1) člana 9. Zakona mijenja se i glasi:

"a) država Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Kanton te jedinice lokalne samouprave s područja Kantona i njihovi organi;"

Tačka b) briše se.

U tački c) iza riječi: "socijalne zaštite" dodaju se riječi: "koje osniva Federacija Bosne i Hercegovine, Kanton, odnosno općine".

U cijelome tekstu tačke d) riječ "organizacije" zamjenjuje se riječju "udruženja".

Iza tačke d) interpunkcijski znak tačka zamjenjuje se tačka-zarezom i dodaju se tačke e), f) i g), koje glase:

"e) udruženje koje ne obavlja privrednu djelatnost;

f) pravno i fizičko lice koje prvi put pokreće privrednu ili uslužnu djelatnost, za prvu godinu obavljanja djelatnosti;

g) samostalni poljoprivrednik, stočar i pčelar."

Tačke c), d), e), f) i g) postaju tačke b), c), d), e) i f).

Član 5.

(Dopune)

U stavu (2) člana 11. Zakona na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: "kao i tačan iznos takse iz Tarife".

Iza stava (2) dodaje se stav (3) koji glasi:

"(3) Oblik i sadržaj prijave iz stava (1) ovoga člana propisuje ministar finansija."

Član 6.

(Izmjena)

Član 16. Zakona mijenja se i glasi:

"Član 16.

Ako takseni obveznik u propisanome roku ne uplati taksu, Porezna uprava će, u skladu s odredbama Zakona o poreznoj upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12 i 7/13), provesti postupak naplate takse."

Član 7.

(Izmjena)

Član 17. Zakona briše se.

Član 8.

(Izmjene)

U poglavlju VI. TARIFA KOMUNALNIH TAKSA, članu 21. Zakona, u tački 10. tarifnoga broja 1. iznos: "10.000,00 KM" zamjenjuje se iznosom: "2.000,00 KM".

U tački 11. iznos: "2.000,00 KM" zamjenjuje se iznosom: "1.000,00 KM".

U tački 24. mijenjaju se podtačke, i glase:

- | | |
|---|-----------------|
| "a) lutrija, loto, sportska prognoza i TV-bingo | od 3.000,00 KM |
| b) kasino (u sjedištu) | od 10.000,00 KM |
| c) kasino (na svakoj drugoj lokaciji) | od 3.000,00 KM |

- d) sportska kladionica (u sjedištu) od 10.000,00 KM
e) sportska kladionica (na svakoj drugoj lokaciji) od 2.500,00 KM
f) tombola i bingo u zatvorenom prostoru od 2.500,00 KM
g) automat klub od 1.000,00 KM"

Tekst iza tačke 43. do kraja tarifnog broja 1. mijenja se i glasi:

- "44. privatna zdravstvena ustanova (poliklinika, bolnica, lječilište i drugo)
od 2.000,00 KM
45. privatna praksa u zdravstvu od 1.000,00 KM
46. privatna praksa u veterinarstvu od 1.000,00 KM
47. privatna zdravstvena ustanova – apoteka (ogranak apoteke, depo i galenski laboratorij)
od 3.000,00 KM
48. apoteka u privatnoj praksi od 1.500,00 KM
49. biljna apoteka od 500,00 KM
50. privatna ustanova iz oblasti školstva, kulture, sporta i informisanja (predškolska ustanova, osnovna i srednja škola te visokoškolska ustanova)
od 2.000,00 KM
51. autoškola od 500,00 KM
52. knjigovodstvena agencija od 500,00 KM
53. agencija za nekretnine od 1.000,00 KM
54. revizorska kuća od 700,00 KM
55. mjenjačnica od 1.000,00 KM
56. agencija za posredovanje od 1.000,00 KM
57. iz oblasti građevinarstva od 500,00 KM
58. samostalna obrtnička radionica od 100,00 KM
59. iz oblasti ostalih nespomenutih djelatnosti od 100,00 KM"
U tarifnom broju 4. iza riječi "ostalnih" dodaje se riječ "javnih".

Član 9.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-96/14
18. marta 2014.

PREDSJEDAVALAČI SKUPŠTINE

Travnik

Josip Kvasina, s. r.

**

125

Na osnovu tačke j) stava 1. člana 32a. Ustava Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravka teksta, 8/98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04), donosim

U K A Z O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O PLAĆAMA I NAKNADAMA U ORGANIMA VLASTI SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Prolašavam Zakon o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona, koji je donijela Skupština Srednjobosanskog kantona na XXXIII. sjednici održanoj 7. marta 2014. godine.

Broj: 01-02-97/14

PREDSJEDAVALAČI SKUPŠTINE

18. marta 2014.
Travnik

Josip Kvasina, s. r.

**

126

Z A K O N
O IZMJENAMA ZAKONA
O PLAĆAMA I NAKNADAMA
U ORGANIMA VLASTI
SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Član 1.

(Naknada za prijevoz na posao i s posla)

U Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 2/12 i 3/12 – ispravka teksta; u daljnjem tekstu: Zakon) u stavu (1) člana 32. broj "2" zamjenjuje se brojem "4".

Član 2.

**(Naknada u slučaju ozljede na radu,
teške bolesti i invalidnosti)**

Član 34. Zakona mijenja se i glasi:

"Član 34.

**(Naknada u slučaju teške invalidnosti,
ozljede na radu i teške bolesti)**

(1) U slučaju teške invalidnosti državnog službenika ili namještenika ili člana njegove uže porodice, isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u iznosu dviju prosječnih netoplaća isplaćenih u Kantonu, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

(2) U slučaju ozljede na radu ili teške bolesti državnog službenika ili namještenika ili člana njegove uže porodice, isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u iznosu jedne prosječne netoplaće isplaćene u Kantonu, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

(3) Članom uže porodice, u smislu stavova (1) i (2) ovoga člana, smatraju se bračni ili vanbračni partner ako žive u zajedničkom domaćinstvu koje državni službenik, odnosno namještenik izdržava, dijete (bračno, vanbračno, usvojeno, pastorče i dijete bez roditelja uzeto na izdržavanje) do 18 godina, odnosno do 26 godina životne dobi ako je na redovnom školovanju i nije u radnom odnosu, a dijete nesposobno za rad – bez obzira na životnu dob, roditelji (otac, majka, očuh, maćeha i posvojitelji) ako žive u zajedničkom domaćinstvu koje državni službenik, odnosno namještenik izdržava, braća i sestre bez roditelja do 18, odnosno do 26 godina životne dobi ako su na redovnom školovanju i nemaju drugih prihoda već ih korisnik naknade stvarno izdržava ili je obaveza njihova izdržavanja zakonom utvrđena, a ako su nesposobni za rad, bez obzira na životnu dob, pod uvjetom da s njima živi u zajedničkom domaćinstvu, te unučad bez roditelja ako žive u zajedničkom domaćinstvu koje državni službenik, odnosno namještenik izdržava.

(4) Izdržavanim licem u smislu stava (3) ovoga člana smatra se lice koja ne ostvaruje primanja, odnosno čija mjesečna primanja iznose do 300,00 KM."

Član 3.

(Naknada u slučaju smrti)

(1) U stavu (1) člana 35. Zakona riječ "četiriju" zamjenjuje se riječju "triju", te u istom stavu riječ "Federaciji" zamjenjuje se riječju "Kantonu".

(2) U članu 35. Zakona stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) U slučaju smrti člana uže porodice državnog službenika ili namještenika, državnom službeniku ili namješteniku isplaćuje se naknada u iznosu dviju prosječnih netoplaća isplaćenih u Kantonu, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku."

Član 4.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-98/14
18. marta 2014.
Travnik

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE
Josip Kvasina, s. r.

**

127

Na osnovu tačke j) stava 1. člana 32a. Ustava Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravka teksta, 8/98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04), donosim

**U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA
O IZMJENAMA ZAKONA
O PLAĆAMA I NAKNADAMA
POLICIJSKIH SLUŽBENIKA
SREDNJOBOSANSKOG KANTONA**

Prolašavam Zakon o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Srednjobosanskog kantona, koji je donijela Skupština Srednjobosanskog kantona na XXXIII. sjednici održanoj 7. marta 2014. godine.

Broj: 01-02-99/14
18. marta 2014.
Travnik

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE
Josip Kvasina, s. r.

**

128

**Z A K O N
O IZMJENAMA ZAKONA
O PLAĆAMA I NAKNADAMA
POLICIJSKIH SLUŽBENIKA
SREDNJOBOSANSKOG KANTONA**

Član 1.

Član 16. Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj 11/11; u daljnjem tekstu: Zakon) mijenja se i glasi:

"Član 16.

**(Naknada u slučaju teške invalidnosti,
ozljede na radu i teške bolesti)**

(1) U slučaju teške invalidnosti policijskoga službenika ili člana njegove uže porodice, isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u iznosu dviju prosječnih netoplaća isplaćenih u Kantonu, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

(2) U slučaju ozljede na radu ili teške bolesti policijskoga službenika ili člana njegove uže porodice, isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u iznosu jedne prosječne netoplaće isplaćene u Kantonu, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

(3) Članom uže porodice iz stavova (1) i (2) ovoga člana smatraju se: bračni ili vanbračni partner ako žive u zajedničkom domaćinstvu koje policijski službenik izdržava, dijete (bračno, vanbračno, usvojeno, pastorče i dijete bez roditelja uzeto na izdržavanje) do 18 godina, odnosno do 26 godina životne dobi ako je na redovnom školovanju i nije u radnom odnosu, a dijete nesposobno za rad, bez obzira na životnu dob, roditelji (otac, majka, očuh, maćeha i usvojitelji) ako žive u zajedničkom domaćinstvu koje policijski službenik izdržava, braća i sestre bez roditelja do 18, odnosno do 26 godina životne dobi ako su na redovnom školovanju i nemaju drugih prihoda, već ih korisnik naknade stvarno izdržava ili je obaveza njihova izdržavanja zakonom utvrđena, a ako su

nesposobni za rad, bez obzira na životnu dob, pod uvjetom da s njima živi u zajedničkom domaćinstvu, te unučad bez roditelja koju policijski službenik izdržava živeći u zajedničkom domaćinstvu.

(4) Izdržavanim licem iz stava (3) ovoga člana smatra se lice koje ne ostvaruje primanja, odnosno čija mjesečna primanja iznose do 300,00 KM."

Član 2.

Član 20. Zakona mijenja se i glasi:

"Član 20.

(Naknada u slučaju smrti)

(1) U slučaju smrti policijskoga službenika, njegovoj porodici isplaćuje se naknada za troškove sahrane, u iznosu triju prosječnih netoplaća isplaćenih u Kantonu, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

(2) Članom uže porodice policijskoga službenika, u smislu stava (1) ovoga člana, smatraju se: bračni i vanbračni partner ako žive u zajedničkom domaćinstvu, dijete (bračno, vanbračno, usvojeno, pastorče i dijete bez roditelja uzeto na izdržavanje) do 18 godina, odnosno do 26 godina životne dobi ako je na redovnom školovanju i nije u radnom odnosu, a dijete nesposobno za rad, bez obzira na životnu dob, roditelji (otac, majka, očuh, maćeha i usvojitelji), braća i sestre bez roditelja do 18, odnosno do 26 godina životne dobi ako su na redovnom školovanju i nemaju drugih prihoda, već ih korisnik naknade stvarno izdržava ili je obaveza njihova izdržavanja zakonom utvrđena, a ako su nesposobni za rad, bez obzira na životnu dob, pod uvjetom da s njima živi u zajedničkom domaćinstvu, te unučad bez roditelja ako živi u zajedničkom domaćinstvu s policijskim službenikom.

(3) U slučaju smrti člana uže porodice kojeg policijski službenik izdržava živeći u zajedničkom domaćinstvu, policijskom službeniku isplaćuje se naknada u iznosu dviju prosječnih netoplaća isplaćenih u Kantonu, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

(4) Ako u organu državne službe istog nivoa vlasti rade dva člana ili više članova porodice, naknada za troškove sahrane isplaćuje se samo jednom zaposlenom članu porodice."

Član 3.

Član 21. Zakona briše se.

Član 4.

Član 23. Zakona mijenja se i glasi:

"Član 23.

(Naknada za prijevoz na posao i s posla)

(1) Policijskom službeniku čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje četiri kilometra, a kojem nije organizovan službeni prijevoz na posao i s posla, pripada naknada za troškove prijevoza, u iznosu mjesečne karte gradskog, prigradskog i međugradskog saobraćaja.

(2) U međugradski saobraćaj spadaju mjesta koja su udaljena od mjesta rada do 70 km."

Član 5.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu narednoga dana od dana objave u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-100/14
18. marta 2014.

PREDSJEDAVALAČI SKUPŠTINE

Travnik

Josip Kvasina, s. r.

**

129

Na osnovu tačke j) stava 1. člana 32a. Ustava Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravka teksta, 8/98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04), donosim

**U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA
O IZMJENI ZAKONA**

O ZAŠTITI OKOLIŠA

Prolašavam Zakon o izmjeni Zakona o zaštiti okoliša, koji je donijela Skupština Srednjobosanskog kantona na XXXIII. sjednici održanoj 7. marta 2014. godine.

Broj: 01-02-101/14 PREDSJEDAVALJUĆI SKUPŠTINE
18. marta 2014.
Travnik Josip Kvasina, s. r.

**

130

ZAKON O IZMJENI ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA

Član 1.

U stavu 3. člana 57. Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj 4/05) riječi: "kantonalnom ministarstvu" zamjenjuju se riječima: "kantonalnom inspektoratu zaštite okoliša".

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-102/14 PREDSJEDAVALJUĆI SKUPŠTINE
18. marta 2014.
Travnik Josip Kvasina, s. r.

**

131

Na osnovu tačke j) stava 1. člana 32a. Ustava Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 – ispravka teksta, 8/98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04), donosim

UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ISPRAVNOSTI I ZDRAVSTVENOM NADZORU ŽIVEŽNIH NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPOTREBE

Prolašavam Zakon o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe, koji je donijela Skupština Srednjobosanskog kantona na XXXIII. sjednici održanoj 10. marta 2014. godine.

Broj: 01-02-103/14 PREDSJEDAVALJUĆI SKUPŠTINE
18. marta 2014.
Travnik Josip Kvasina, s. r.

**

Z A K O N
O ZDRAVSTVENOJ ISPRAVNOSTI
I ZDRAVSTVENOM NADZORU
ŽIVEŽNIH NAMIRNICA
I PREDMETA OPĆE UPOTREBE

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet uređivanja)

(1) Ovim zakonom uređuju se uvjeti koje, u pogledu zdravstvene ispravnosti, moraju ispunjavati živežne namirnice (u daljnjem tekstu: namirnice) i predmeti opće upotrebe namijenjeni za ljudsku upotrebu, koji se proizvode u Bosni i Hercegovini ili se uvoze ili izvoze radi stavljanja u promet, uvjeti za obavljanje nadzora nad zdravstvenom ispravnošću namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i obaveze i odgovornosti subjekata u poslovanju namirnicama i predmetima opće upotrebe.

(2) Odredbe ovoga zakona odnose se i na sirovine i aditive za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe, na začine i supstance koji se dodaju namirnicama radi postizanja određenih svojstava proizvoda, na namirnice i predmete opće upotrebe koji se privremeno uvoze radi prerade, dorade i obrade, kao i na postrojenja koja dolaze u kontakt s hranom i / ili predmetima opće upotrebe.

(3) Odredbe ovoga zakona odnose se i na prijevozna sredstva kojima se prevoze namirnice i sirovine za proizvodnju namirnica te predmeti opće upotrebe.

Član 2.

(Cilj Zakona)

Cilj ovoga zakona je osiguranje visokog nivoa zaštite ljudskoga zdravlja i zaštite interesa potrošača.

Član 3.

(Definicija namirnice)

(1) Namirnica, u smislu ovoga zakona, jeste svaka tvar ili proizvod prerađen, djelomično prerađen ili neprerađen, a namijenjen je konzumaciji ili se opravdano može očekivati da će ga ljudi konzumirati.

(2) Pojam namirnica uključuje i piće, žvakaću gumu, prehrambene aditive i bilo koju drugu tvar koja se namjerno ugrađuje u hranu tokom njezine proizvodnje, pripreme ili obrade.

(3) Namirnicom, u smislu ovoga zakona, smatra se i voda koja služi za javno snabdijevanje stanovništva kao voda za piće, voda pakovana u originalno pakovanje kao stolna voda, mineralna voda i izvorska voda, ili kao voda za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe, odnosno voda koja se upotrebljava i / ili ugrađuje u hranu tokom njezine proizvodnje, pripreme ili obrade.

Član 4.

(Definicija predmeta opće upotrebe)

Predmetima opće upotrebe, u smislu ovoga zakona, smatraju se:

a) posuđe, pribor, oprema i uređaji za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe te ambalaža za namirnice i predmete opće upotrebe;

b) dječije igračke i predmeti namijenjeni djeci i dojenčadi;

c) sredstva za ličnu higijenu, njegu i uljepšavanje lica i tijela;

d) sredstva za održavanje čistoće;

e) duhan, duhanske prerađevine i pribor za pušenje;

f) određeni predmeti i sredstva koji pri upotrebi dolaze u neposredan kontakt s kožom ili sluznicom, predmeti za uljepšavanje lica i tijela, te pirsing i imitacija nakita.

Član 5.

(Zdravstveni nadzor)

Zdravstveni nadzor, u smislu ovoga zakona, obuhvata:

a) namirnice i određene predmete opće upotrebe te sirovine namijenjene za njihovu proizvodnju;

b) prostorije u kojima se proizvode, čuvaju i stavljaju u promet namirnice i predmeti opće upotrebe;

c) postrojenja, uređaji, namještaj i pribor koji služi za proizvodnju ili promet namirnica i predmeta opće upotrebe;

d) prijevozna sredstva kojima se prevoze namirnice i sirovine za proizvodnju namirnica te predmeti opće upotrebe;

e) lica koja na radnim mjestima u proizvodnji i prometu dolaze u dodir s namirnicama i predmetima opće upotrebe.

Član 6.

(Proizvodnja i promet)

(1) Proizvodnjom, u smislu ovoga zakona, smatra se priprema, obrada i prerada namirnica i predmeta opće upotrebe.

(2) Promet namirnica i predmeta opće upotrebe, u smislu ovoga zakona, jeste opremanje, prijevoz, skladištenje i prodaja, kao i drugi način stavljanja u promet namirnica i predmeta opće upotrebe.

POGLAVLJE I. ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPOTREBE

Član 7.

(Zdravstvena ispravnost)

(1) Dopušteno je stavlјati u promet samo zdravstveno ispravne namirnice i predmete opće upotrebe.

(2) Zdravstvena ispravnost namirnice, u skladu s ovim zakonom, jeste higijenska ispravnost namirnice i higijenska ispravnost njezinih sastojaka u pogledu građivnih, energetskih i zaštitnih materija koje imaju utjecaja na biološku vrijednost namirnice.

(3) Zdravstvena ispravnost namirnice jeste sigurnost da namirnica neće prouzročiti štetne utjecaje na ljudsko zdravlje ako je pripremljena i konzumirana u skladu s njenom namjenom.

Član 8.

(Zdravstveno neispravne namirnice i predmeti opće upotrebe)

(1) Zdravstveno su neispravne namirnice i predmeti opće upotrebe:

a) ako sadrže patogene mikroorganizme ili patogene parazite, odnosno njihove izlučevine, ili druge mikroorganizme, odnosno parazite i štetnike koji mogu štetno utjecati na njihovo zdravlje;

b) ako sadrže bakterijske toksine, mikotoksine, histamin i njemu slične tvari iznad količina utvrđenih propisima;

c) ako sadrže prirodne toksine ili druge prirodne toksične tvari u količinama štetnim za zdravlje;

d) ako sadrži pesticide, metale, metaloide, ostatke veterinarskih lijekova, stimulatora rasta i druge otrovne supstance, te hemioterapeutike, anabolike i druge supstance u količinama koje mogu štetno utjecati na ljudsko zdravlje;

e) ako potječu od uginulih životinja ili od životinja oboljelih od bolesti koje štetno utječu na ljudsko zdravlje;

f) ako su mehanički zagađeni primjesama koje mogu biti štetne za ljudsko zdravlje ili izazivaju gađenje;

g) ako sadrže aditive koji nisu dopušteni u proizvodnji namirnica ili predmeta opće upotrebe, ili ako sadrže nedopuštene količine aditiva ili ako su aditivi tehnološki nepravilno primijenjeni;

h) ako su im sastav ili senzorska svojstva (okus, miris, izgled) uslijed fizičkih, hemijskih, mikrobioloških ili drugih procesa izmijenjeni pa nisu upotrebljivi za ishranu, kao i namirnice kojima je popustilo vakuum-pakovanje;

i) ako sadrže radionuklide iznad određene granice ili su ozračeni iznad granice određene propisima;

j) ako po svom obliku, načinu izrade i / ili obrade prilikom korištenja predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje;

k) ako u kontaktu s hranom ili drugim predmetima opće upotrebe sadrže ili oslobađaju tvari u količinama koje mogu nepovoljno utjecati na ljudsko zdravlje ili materije koje mogu mijenjati senzorska svojstva hrane ili predmeta opće upotrebe;

l) ako zbog sastava ili drugih svojstava mogu štetno uticati na ljudsko zdravlje.

(2) Higijenski neispravnim smatraju se i namirnice, odnosno predmeti opće upotrebe kojima je istekao rok upotrebe označen na njihovoj deklaraciji, ili im nedostaje deklaracija, ili se iz deklaracije ne može utvrditi rok upotrebe, ako se u promet stavlјaju u originalnom pakovanju.

(3) Higijenski neispravnim smatraju se namirnice, odnosno predmeti opće upotrebe koji nisu u originalnom pakovanju, odnosno koji se prodaju u rasutom stanju (rinfuzi) ako na ambalaži iz koje se prodaju nema podatka iz deklaracije iz kojeg se vidi rok upotrebe.

(4) Higijenski neispravnim smatra se i pakovana hrana koja je cijela ili djelomično unaprijed upakovana u ambalažu i namijenjena krajnjem potrošaču a nije pravilno deklarirana.

(5) Neispravnim, u pogledu sastava, smatraju se namirnice koje ne sadrže hranljive sastojke u količinama određenim propisima o kvalitetu takvih namirnica ili ne odgovaraju proizvođačkoj specifikaciji, u pogledu hranljivih sastojaka, a kojima je uslijed toga smanjena biološka vrijednost.

Član 9.

(Upotreba aditiva)

(1) Namirnice i predmeti opće upotrebe u originalnom pakovanju u čijoj su proizvodnji upotrijebljeni aditivi moraju na deklaraciji proizvoda sadržavati oznaku o grupi upotrijebljenih aditiva.

(2) Ako je to provedbenim propisima utvrđeno, namirnice i predmeti opće upotrebe moraju sadržavati i podatke o nazivu i količinama upotrijebljenih aditiva.

Član 10.

(Dodaci namirnicama)

(1) Namirnicama se mogu dodavati vitamini, mineralne materije, aminokiseline i druge dopuštene tvari radi obogaćivanja namirnica.

(2) Namirnice moraju na deklaraciji imati podatke o vrsti i količini dodanih tvari.

Član 11.

(Dijetalni proizvod)

(1) Namirnicama namijenjenim za prehranu lica kod kojih je potrebno postići određeno djelovanje kontrolisanom upotrebom namirnica, mogu se u procesu proizvodnje promijeniti sastav ili fizikalna, hemijska, biološka ili druga svojstva u odnosu na istovrsne namirnice prirodnog sastava, a u skladu s provedbenim propisom.

(2) Namirnice iz stava (1) ovoga člana moraju na deklaraciji, osim propisanoga, imati i oznaku: "dijetalni proizvod".

Član 12.

(Proizvodnja predmeta opće upotrebe)

Za proizvodnju pojedinih vrsta predmeta opće upotrebe mogu se upotrebljavati samo tvari čija je upotreba za tu svrhu dopuštena propisima o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opće upotrebe i u propisanim količinama.

Član 13.

(Isprava proizvođača)

Namirnice i predmeti opće upotrebe koje se stavljaju u promet moraju biti opskrbljeni ispravom proizvođača o tome da, na osnovu laboratorijskih ispitivanja, odgovaraju propisima o zdravstvenoj ispravnosti.

Član 14.

(Oglašavanje namirnica i predmeta opće upotrebe)

(1) Zabranjeno je pripisivanje ljekovitog svojstva namirnicama i predmetima opće upotrebe.

(2) Zabranjeno je neistinito oglašavanje i reklamiranje namirnica i predmeta opće upotrebe slikama, crtežima, znakovima, izrazima ili tekstovima, i na bilo koji drugi način koji bi potrošače mogao dovesti u zabludu u pogledu stvarnoga sastava, svojstva ili namjene tih namirnica i predmeta opće upotrebe.

POGLAVLJE II. UVJETI ZA PROIZVODNJU I PROMET NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPOTREBE

Član 15.

(Proizvodnja i promet)

(1) Proizvodnjom namirnica i predmeta opće upotrebe, u smislu ovoga zakona, smatra se njihova priprema, obrada i prerada.

(2) Prometom namirnica i predmeta opće upotrebe, u smislu ovoga zakona, smatra se opremanje, prijevoz, skladištenje i prodaja te drugi način stavljanja u promet namirnica i predmeta opće upotrebe.

Član 16.

(Uvjeti za proizvodnju namirnica)

(1) Prostorije u kojima se namirnice proizvode ili stavljaju u promet moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

a) biti tako izgrađene da omogućuju održavanje mikroklimatskih uvjeta potrebnih za očuvanje zdravstvene ispravnosti namirnica;

b) prostorno i funkcionalno zadovoljavati zahtjeve tehnološkoga procesa i zaštite namirnica od zagađivanja;

- c) biti zaštićene od glodara i insekata, kao i od svakog utjecaja okoline koji bi mogao štetno djelovati na higijensku ispravnost namirnica;
 - d) biti snabdjevene higijenski ispravnom tekućom toplom i hladnom vodom;
 - e) biti snabdjevene uređajima za uklanjanje otpadnih voda u kojima je osigurano uklanjanje otpadnih materija na higijenski način;
 - f) biti sagrađene od takvih materijala i na način koji omogućava lahko održavanje čistoće;
 - g) biti dovoljno osvijetljene;
 - h) imati potrebne sanitarne prostorije, uređaje i sredstva za održavanje lične i opće higijene;
 - i) ispunjavati i ostale propisane uvjete.
- (2) U mjestima gdje postoji vodovod i kanalizacija, objekti i prostorije u kojima se namirnice proizvode i stavljaju u promet moraju biti priključeni na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu.
- (3) Osim uvjeta iz stava (1) ovoga člana, prostorije moraju ispunjavati i uvjete propisane provedbenim propisom kojeg donosi ministar zdravstva i socijalne politike, a namirnice životinjskoga porijekla moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o zdravstvenoj zaštiti životinja i veterinarskoj djelatnosti.

Član 17.

(Uvjeti za proizvodnju predmeta opće upotrebe)

- (1) Prostorije u kojima se predmeti opće upotrebe proizvode ili stavljaju u promet moraju biti:
- a) izgrađene tako da omogućavaju održavanje mikroklimatskih uvjeta potrebnih za očuvanje zdravstvene ispravnosti predmeta opće upotrebe;
 - b) zaštićene od utjecaja okoline koja bi mogla štetno djelovati na zdravstvenu ispravnost predmeta opće upotrebe;
 - c) snabdjevene uređajima i sredstvima neophodnim za održavanje lične i opće higijene.
- (2) Prostorije u kojima se proizvode i stavljaju u promet sredstva za održavanje lične higijene, njegu i uljepšavanje lica i tijela moraju ispunjavati uvjete iz tačaka d), e) i f) stava (1) i stava (2) člana 16. ovoga zakona.

Član 18.

(Uvjeti opreme i higijena)

- (1) Postrojenja, namještaj, pribor i uređaji u prostorijama u kojima se proizvode ili stavljaju u promet namirnice i predmeti opće upotrebe moraju biti izrađeni od materijala koji ne može štetno utjecati na zdravstvenu ispravnost tih namirnica i predmeta opće uporabe, te izrađeni na način koji omogućava lahko održavanje čistoće tih postrojenja, namještaja, pribora i uređaja.
- (2) Pravna lica, organizacije, poduzetnici i fizička lica koja obavljaju djelatnost u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru dužni su, u pogledu higijenskog stanja objekta, u toku korištenja toga objekta, održavati higijenu u objektu i njegovu neposrednom okruženju, održavati higijenu prostorija, postrojenja, uređaja, namještaja, opreme, pribora, namjenskih prijevoznih sredstava, higijenu radne odjeće i obuće zaposlenih lica te preduzimati druge higijenske mjere radi zaštite zdravlja stanovništva, u skladu sa zakonom.

Član 19.

(Zabrana proizvodnje i prometa)

- (1) Proizvodnja i promet namirnica i predmeta opće upotrebe ne smije se obavljati u prostorijama:
- a) u kojima se stanuje ili imaju direktnu vezu s prostorijama za stanovanje;
 - b) koje su u neposrednoj blizini objekata, prostorija, postrojenja ili uređaja koji svojom upotrebom mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće upotrebe;
 - c) koje nemaju osiguranu zdravstvenu ispravnu vodu i dispoziciju otpadnih tvari;
 - d) koje nisu priključene na vodovod i kanalizaciju, ako vodovod i kanalizacija postoje na mjestu gdje se objekt nalazi;
 - e) u kojima se ne mogu zaštititi od štetnog utjecaja okoline;
 - f) u kojima se drži roba koja može prouzročiti zdravstvenu neispravnost, tj. u kojima se drži roba koja može zagaditi namirnice i predmete opće upotrebe, odnosno koja na namirnice i predmete opće upotrebe može prenijeti otrovne tvari ili druge tvari koje mogu štetno utjecati na ljudsko zdravlje;
 - g) u kojima se namirnice i sredstva za održavanje lične higijene, njegu i uljepšavanje lica i tijela ne mogu zaštititi od glodara, insekata i drugih štetnih utjecaja okoline.
- (2) U prostorijama u kojima se proizvode i stavljaju u promet namirnice zabranjeno je pružanje ugostiteljskih usluga i pušenje.
- (3) Zabranjeno je izlagati namirnice ispred trgovinskih i obrtničkih radionica, naročito one namirnice kojima je potreban temperaturni režim održavanja, ako nisu zaštićene od nepovoljnog utjecaja (djelovanja) vanjske sredine.
- (4) Zabranjeno je na pijacama izlagati proizvode od mesa i mlijeka ako nisu zaštićeni od utjecaja okoline te nemaju osiguran temperaturni režim održavanja.

Član 20.

(Priprema i prodaja izvan prostorija)

(1) Priprema i prodaja namirnica izvan prostorija i javnih mjesta određenih za prodaju namirnica može se obavljati samo pod uvjetima koji osiguravaju zdravstvenu ispravnost i koji su posebno propisani.

(2) Pripremom i prodajom namirnica izvan prostorija, u smislu ovoga zakona, smatra se:

- a) priprema i prodaja na tržnicama i sajmovima koji nisu stalno prodajno mjesto;
- b) priprema i prodaja na priredbama, izletištim, proslavama i slično;
- c) putujuća prodaja industrijski pakovanih zamrznutih namirnica;
- d) prodaja sladoleda proizvedenog na industrijski način u originalnom pakovanju i bezalkoholnih pića;
- e) ambulantno usluživanje jela i pića.

(3) Izvan poslovnoga prostora namirnice se mogu prodavati ako su osigurani sljedeći uvjeti:

- a) propisana zdravstvena ispravnost namirnica i predmeta;
- b) zaštitna namirnica i predmeta od zagađenja bilo koje vrste;
- c) odgovarajući higijenski ispravan pribor za čuvanje i rukovanje namirnicama i predmetima;
- d) higijensko pakovanje namirnica i predmeta u odgovarajućoj ambalaži;
- e) propisana radna odjeća;
- f) posjedovanje dokaza o sanitarnom pregledu lica u proizvodnji i prometu namirnica.

(4) Prema ukazanoj potrebi, radi zaštite zdravlja potrošača, nadležni inspekcijski organ može zahtijevati osiguranje i dugih uvjeta.

Član 21.

(Provjera zdravstvene ispravnosti)

(1) Pravno lice koje na industrijski način proizvodi i stavlja u promet namirnice i predmete opće upotrebe dužno je:

- a) ispitati zdravstvenu ispravnost sirovina za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe, prije početka proizvodnje;
- b) obaviti laboratorijsko ispitivanje proizvoda prije stavljanja u promet;
- c) ispitivati mikrobiološku čistoću radnih površina i ruku lica koje u toku proizvodnje i prometa dolaze u dodir s namirnicama i predmetima opće upotrebe;
- d) voditi evidenciju o obavljenim ispitivanjima.

(2) Evidencija o obavljenim ispitivanjima, iz tačke d) stava (1) ovoga člana mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) redni broj;
- b) datum uzorkovanja – uzimanja brisa;
- c) vrsta uzorka / brisa;
- d) laboratorij koji obavlja ispitivanja;
- e) vrsta analize;
- f) broj analize;
- g) datum obavljene analize;
- h) rezultati analize;
- i) eventualne poduzete mjere;
- j) napomena.

(3) Pravno lice iz stava (1) ovoga člana može za svoje potrebe obavljati ispitivanja iz tačaka a) i b) stava (2) ovoga člana ako ispunjava uvjete u pogledu prostora, opreme i kadra. Ispunjavanje uvjeta laboratorije, pravno lice dokazuje rješenjem nadležne agencije.

(4) Na zahtjev pravnoga lica iz stava (1) ovoga člana, ispitivanja prema tačkama a) i b) stava (1) ovoga člana može obavljati registrovano pravno lice (laboratoriji) ako ima odobrenje nadležne agencije, odnosno ako ispunjava uvjete u pogledu prostorija, opreme i kadra.

Član 22.

(Ispitivanje hrane i predmeta opće upotrebe)

(1) Pravna lica koja nisu obuhvaćena članom 21. ovoga zakona a proizvode namirnice i predmete opće upotrebe za tržište te fizička lica koja samostalno obavljaju djelatnost ličnim radom sredstvima u vlasništvu građana i proizvode namirnice i predmete opće upotrebe za tržište (u daljnjem tekstu: samostalni proizvođači namirnica), kao i restorani za društvenu ishranu ispituju sirovine i proizvode iz tačaka a) i b) stava (1) člana 21. ovoga zakona preko ovlaštenih lica iz stavova (3) ili (4) člana 21. ovoga zakona te o obavljenim ispitivanjima vode evidenciju.

(2) Ispitivanja iz stava (1) ovoga člana obavljaju se u obimu i rokovima koje odredi sanitarna inspekcija, a najmanje jedanput mjesečno.

Član 23.

(Pakirnica)

- (1) Pravno lice ili samostalni proizvođač namirnica koji pakuju namirnice za tržište dužni su imati nalaze nadležnih laboratorija o ispravnosti namirnica koju pakuju, kao i ambalaže u koju pakuju namirnice.
- (2) Lica iz stava (1) ovoga člana dužna su voditi evidenciju o obavljenim ispitivanjima.

Član 24.

(Prijevoz)

- (1) Prijevoz namirnica mora se obavljati na način koji osigurava njihovu zdravstvenu ispravnost.
- (2) Posebna prijevozna sredstva i posebna ambalaža namijenjena za prijevoz ili prijenos određenih namirnica ne smiju se upotrebljavati u druge svrhe.
- (3) Prijevozna sredstva koja prevoze namirnice koje zahtijevaju temperaturni režim moraju imati rashladne uređaje (termoking) kojima se preko kontrolne vrpce ili displeja prati visina temperature.
- (4) Specijalna prijevozna sredstva u kojima se prevoze namirnice u smrznutom i duboko smrznutom stanju, moraju osigurati stalno održavanje temperature koja je propisana na deklaraciji proizvoda.
- (5) U istom prijevoznom sredstvu zabranjeno je prevoziti namirnice koje zahtijevaju različiti temperaturni režim (ohlađeno i duboko smrznuto).
- (6) U istom prijevoznom sredstvu ne smiju se prevoziti namirnice i predmeti opće upotrebe koji imaju miris koji namirnice mogu poprimiti.

Član 25.

(Čišćenje prijevoznoga sredstva)

- (1) Prijevozna sredstva i / ili spremnici koji se upotrebljavaju za prijevoz hrane moraju:
 - a) redovno se čistiti i održavati u dobrom stanju kako bi se hrana zaštitila od kontaminacije;
 - b) dezinfikovati poslije svakog pranja;
 - c) biti tako oblikovani i izrađeni od materijala da omogućuju odgovarajuće čišćenje, pranje i dezinfekciju.
- (2) Pranje i dezinfekcija prijevoznih sredstava iz stava (1) ovoga člana obavlja se u obimu i u rokovima koje odredi sanitarna i / ili veterinarska inspekcija, ovisno od vrste namirnica koje se prevoze.
- (3) U vozilu mora biti potvrda o obavljenoj dezinfekciji prijevoznog sredstva koju je izdalo pravno ili fizičko lice registrovano za tu djelatnost, koju će vozač pokazati prilikom inspekcijske kontrole, te naljepnica o obavljenoj dezinfekciji.

Član 26.

(Prijevoz toplo pripremljenih jela)

- (1) Toplo pripremljena jela, koja se prevoze iz centralne kuhinje do mjesta gdje se distribuišu, moraju se prevoziti prijevoznim sredstvom koje se upotrebljava isključivo za tu namjenu.
- (2) Ako se u prijevoznom sredstvu iz stava (1) ovoga člana prevoze i druge vrste namirnica, u prijevoznom sredstvu moraju biti postavljene odgovarajuće pregrade koje će onemogućiti miješanje namirnica različitih vrsta.
- (3) Toplo pripremljena jela moraju se prevoziti tako da vrijeme od konačne obrade jela, zajedno s prijevozom i distribucijom, ne traje dulje od tri sata.
- (4) U ustanovama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost snabdijevanje pacijenata toplo pripremljenim jelima ne smije biti dulje od jednog sata od vremena konačne obrade tih jela.
- (5) Održavanje, čišćenje i dezinfekcija prijevoznih sredstava i spremnika za prijevoz toplo pripremljenih jela provodi se redovno, ovisno o vrsti hrane i riziku manipulacije.

Član 27.

(Prijevoz kruha)

- (1) Kruh i pecivo koji nisu industrijski upakovani moraju se prevoziti u ambalaži izrađenoj od materijala koji se lahko čisti i dezinfikuje te koja se upotrebljava isključivo za tu namjenu.
- (2) Kruh i pecivo moraju se prevoziti na način koji onemogućava njihovo sušenje.
- (3) U prijevoznom sredstvu koje služi za prijevoz kruha i peciva mora se osigurati takav način slaganja korpi da se dno jedne korpe ne naslanja niti dodiruje vrh druge korpe.
- (4) Korpe, u kojima su smještene krofne i slični proizvodi moraju prilikom svake upotrebe biti obložene čistim, bijelim, neupotrebljivanim papirom.

Član 28.

**(Uništavanje zdravstveno neispravnih namirnica
i predmeta opće upotrebe)**

(1) Zdravstveno neispravne namirnice i predmeti opće upotrebe uništavaju se na siguran način i neškodljivo za zdravlje ljudi i životnu sredinu, u skladu s propisima.

(2) Troškove uništenja iz stava (1) ovoga člana snosi subjekt u poslovanju namirnicama i / ili predmetima opće upotrebe kod kojeg su zatečene zdravstveno neispravne namirnice i / ili predmeti opće upotrebe.

Član 29.

(Obavezna radna odjeća)

(1) Lica koja na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu dolaze u neposredan dodir s namirnicama i sredstvima za održavanje lične higijene, te njegu i uljepšavanje lica i tijela moraju nositi posebnu radnu odjeću, a gdje to uvjeti rada zahtijevaju, i posebnu radnu obuću.

(2) Radna odjeća i obuća namijenjena zdravstvenoj zaštiti u proizvodnji i prometu namirnica i sredstava iz stava (1) ovoga člana ne smije se upotrebljavati izvan radnih mjesta.

(3) Pravno, odnosno fizičko lice koje proizvodi, odnosno koje prometuje proizvodima dužno je nabaviti i održavati, o svome trošku, radnu odjeću i obuću.

Član 30.

(Obavezni zdravstveni nadzor)

(1) Lice koje na svome radnom mjestu u proizvodnji ili prometu dolazi u neposredan dodir s namirnicama i sredstvima za održavanje lične higijene, te za njegu i uljepšavanje lica i tijela stavlja se pod zdravstveni nadzor.

(2) Povremeni zdravstveni pregled tokom zaposlenja lica koje obavlja poslove u proizvodnji ili prometu namirnica ili snabdijevanju stanovništva pitkom vodom obavlja se na kliconoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregled toga lica obavlja se i ako se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njegovu domaćinstvu te ako za to postoje epidemiološke indikacije, što utvrđuje nadležni organ sanitarne inspekcije.

(3) Povremeni zdravstveni pregledi u toku zaposlenja lica koje radi u proizvodnji ili prometu sredstava za održavanje lične higijene, te za njegu i uljepšavanje lica i tijela obavljaju se jedanput godišnje.

(4) Povremene zdravstvene preglede lica koje se stavlja pod zdravstveni nadzor dužno je osigurati, o svome trošku, pravno, odnosno fizičko lice koje proizvodi, odnosno koje prometuje proizvodima.

Član 31.

(Stjecanje znanja o higijeni namirnica i predmeta opće upotrebe)

(1) Lica koja na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu dolaze u neposredan dodir s namirnicama i sredstvima za održavanje lične higijene, njegu i uljepšavanje lica i tijela dužna su pohađati kurs za stjecanje potrebnih znanja o higijeni namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i o ličnoj higijeni.

(2) Pohađanje kursa za stjecanje potrebnih znanja o higijeni namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i o ličnoj higijeni dužno je osigurati, o svome trošku, pravno, odnosno fizičko lice koje proizvodi, odnosno koje prometuje proizvodima.

POGLAVLJE III. ZDRAVSTVENI NADZOR NAD NAMIRNICAMA I PREDMETIMA OPĆE UPOTREBE

Član 32.

(Zdravstveni nadzor)

(1) Namirnice i predmeti opće upotrebe koji se stavljaju u promet na domaćem tržištu podliježu zdravstvenom nadzoru. Zdravstveni nadzor u proizvodnji i prometu obavljaju kantonalni organi uprave nadležni za poslove sanitarne inspekcije, a u pogledu namirnica životinjskoga porijekla, osim nadzora iz tačke e) člana 5. ovoga zakona i nadležni organi veterinarske inspekcije.

(2) Zdravstveni nadzor provodi se neposrednim pregledom te, prema potrebi, i laboratorijskim ispitivanjem.

(3) Namirnice i predmeti opće upotrebe pregledaju se na mjestima gdje se proizvode, kao i na mjestima gdje se čuvaju ili stavljaju u promet, kao i u transportu.

(4) O obavljenom pregledu i nađenom stanju sačinjava se zapisnik koji potpisuju inspektor i odgovorno lice u preduzeću, zanatu, trgovini ili poslovnoj prostoriji, odnosno lice koje je prisustvovalo pregledu.

Član 33.

(Obuhvatnost zdravstvenoga nadzora)

Zdravstveni nadzor, u smislu ovoga zakona, obuhvata:

- a) proizvodnju i promet namirnica, predmeta opće upotrebe i sirovina namijenjenih za njihovu proizvodnju;
- b) objekte i prostorije u kojima se proizvode, čuvaju i stavljaju u promet namirnice i predmeti opće upotrebe i sirovine za njihovu proizvodnju;
- c) postrojenja, uređaje, namještaj i pribor koji služi za proizvodnju ili promet namirnica i predmeta opće upotrebe;
- d) prijevozna sredstva za namirnice i predmete opće upotrebe;
- e) lica koja na svojim radnim mjestima u proizvodnji i prometu dolaze u neposredan dodir s namirnicama i predmetima opće upotrebe.

Član 34.

(Uzorkovanje)

(1) U obavljanju zdravstvenog nadzora ovlašteni zaposlenici organa iz stava (1) člana 32. ovoga zakona, radi provjere zdravstvene ispravnosti, imaju pravo uzimati uzorke namirnica i predmeta opće upotrebe u proizvodnji i prometu i dati ih na laboratorijsko ispitivanje, odnosno radi utvrđivanja odgovaraju li, u pogledu zdravstvene ispravnosti, propisima i higijenskoj ispravnosti u skladu s odredbama ovoga zakona.

(2) Na zahtjev vlasnika uzorka, pod istim uvjetima i u isto vrijeme se uzimaju uzorci za analizu i superanalizu.

(3) Broj i vrstu uzoraka određuju ovlašteni zaposlenici iz stava (1) člana 32. ovoga zakona prema epidemiološkoj situaciji na terenu, obimu proizvodnje ili prometa i higijenskih uvjeta u objektu gdje se obavlja uzorkovanje.

(4) Svako pravno lice, organizacija, poduzetnik i fizičko lice koji obavljaju djelatnost u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, odnosno koji proizvode ili stavljaju u promet namirnice i predmete opće upotrebe, dužni su ovlaštenim zaposlenicima organa iz stava (1) člana 32. ovoga zakona dati besplatno na raspolaganje potrebne količine namirnica i predmeta opće upotrebe (uzorak) za laboratorijsko ispitivanje.

(5) Troškove laboratorijskog ispitivanja namirnica i predmeta opće upotrebe za analizu i superanalizu snosi vlasnik uzorka, odnosno lice koje proizvodi, odnosno stavlja u promet namirnice i predmete opće upotrebe bez obzira na rezultate analize.

(6) O uzimanju uzoraka namirnica i predmeta opće upotrebe sastavlja se zapisnik.

Član 35.

(Kontrola mikrobiološke čistoće objekta)

(1) Mikrobiološka čistoća površine postrojenja, namještaja, pribora, opreme, uređaja, prijevoznih sredstava, kao i ruku lica koja u toku proizvodnje i prometa dolaze u dodir s namirnicama i predmetima opće upotrebe mora biti u skladu s propisanim standardima.

(2) U objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće upotrebe koji su pod sanitarnim nadzorom provodi se kontrola mikrobiološke čistoće površine postrojenja, opreme, uređaja, pribora, prijevoznih sredstava i ruku lica zaposlenih u proizvodnji i prometu namirnica.

(3) Kontrola mikrobiološke čistoće može se provoditi i u drugim objektima ako postoji epidemiološka indikacija.

(4) Nadzor nad provođenjem mjera iz stava (1) ovoga člana provodi sanitarna inspekcija u saradnji s laboratorijem koji ispunjava uvjete za takvu vrstu analize.

(5) Troškove laboratorijskog ispitivanja snosi pravno ili fizičko lice od kojeg je uzet bris radi kontrole mikrobiološke čistoće, bez obzira na rezultate analize.

(6) O uzimanju brisa sastavlja se zapisnik koji može biti sastavni dio zapisnika o uzimanju uzoraka.

Član 36.

(Laboratorijsko ispitivanje)

(1) Laboratorijsko ispitivanje (analiza i superanaliza) uzoraka namirnica i predmeta opće upotrebe radi utvrđivanja njihove zdravstvene ispravnosti i mikrobiološke čistoće površina iz stava (1) člana 34. ovoga zakona, obavlja ovlašteni ispitni laboratorij, odnosno ustanova koja ispunjava propisane uvjete u pogledu prostora, opreme i stručnoga kadra.

(2) Ovlašteni zaposlenici organa iz stava (1) člana 32. ovoga zakona odlučuju kojem će laboratoriju, koji ispunjava propisane uvjete, dostaviti radi laboratorijskog ispitivanja namirnice, predmete opće upotrebe i brisove.

(3) Ovlašteni laboratorij iz stava (1) ovoga člana dužan je Ministarstvu zdravstva i socijalne politike dostaviti izvještaj o zdravstvenoj ispravnosti uzoraka namirnica i predmeta opće upotrebe uzetih u službenoj kontroli na području Kantona, na šestomjesečnom i godišnjem nivou.

Član 37.

(Rezultati analiza)

(1) Rezultat analize uzorka može se pobijati zahtjevom za obavljanjem superanalize uzoraka uzetih istovremeno i na isti način te ispitivanjem istom metodom.

(2) Zahtjev za superanalizu podnosi se u roku od tri dana od dana saopćenja rezultata analize.

(3) Uzorci lahko kvarljivih namirnica mogu se, na zahtjev vlasnika od kojeg su uzeti, istovremeno poslati na analizu i superanalizu.

(4) Ako rezultat superanalize nije u skladu s rezultatima analize, nadležan je rezultat superanalize uzorka.

Član 38

(Obaveze kontrolisanih lica)

(1) Svako pravno lice, organizacija, poduzetnik i fizičko lice koji obavljaju djelatnost u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, odnosno koji proizvode ili stavljaju u promet namirnice i predmete opće upotrebe dužni su ovlaštenim zaposlenicima iz stava (1) člana 32. ovoga zakona omogućiti obavljanje zdravstvenoga nadzora, uvid u dokumentaciju, uzimanje uzoraka i nesmetan rad.

(2) Lica iz stava (1) ovoga člana dužna su, na zahtjev zaposlenika iz stava (1) člana 32. ovoga zakona, bez odgađanja dati podatke o vrsti, sastavu i higijenskoj ispravnosti sirovina, hemijskim sredstvima i drugim supstancama upotrijebljenim u proizvodnji namirnica, odnosno predmeta opće upotrebe od kojih se uzimaju uzorci.

POGLAVLJE IV. OVLAŠTENJA NADLEŽNIH ORGANA

Član 39.

(Prava i dužnosti inspektora)

(1) U obavljanju službene kontrole nad proizvodnjom i prometom namirnica i predmeta opće upotrebe, inspektor ima pravo i dužnost poduzeti sljedeće mjere:

a) privremeno zabraniti proizvodnju i / ili promet namirnica i predmeta opće upotrebe ako posumnja u njihovu zdravstvenu ispravnost, dok se laboratorijskim ispitivanjima ne utvrdi da su zdravstveno ispravni;

b) zabraniti proizvodnju, promet i upotrebu zdravstveno neispravnih namirnica te sirovina namijenjenih za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe;

c) narediti oduzimanje i uništenje zdravstveno neispravnih namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe te o tome, u sredstvima javnog informisanja, objaviti odgovarajuća saopćenja, o trošku lica koja su odgovorna za neispravnost namirnica i predmeta opće upotrebe;

d) narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka u objektima za proizvodnju i / ili promet namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe;

e) zabraniti upotrebu objekata, prostorija, uređaja i opreme za proizvodnju i promet namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe ako nisu ispunjeni propisani zdravstveni uvjeti, dok se propisani zdravstveni uvjeti ne osiguraju;

f) zabraniti upotrebu vozila koje služi za transport namirnica a koje ne ispunjava propisane minimalne sanitarno-higijenske uvjete u prostoru za prijevoz namirnica i ako nema potvrde o obavljenoj dezinfekciji vozila;

g) narediti dezinfekciju prostorija, uređaja i opreme za proizvodnju i promet namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe te, prema potrebi, i dezinsekciju i deratizaciju objekta;

h) zabraniti rad licima koja nisu pod stalnim zdravstvenim nadzorom (član 30. ovoga zakona);

i) narediti izvještavanje o zdravstvenoj ispravnosti uzoraka namirnica i predmeta opće upotrebe uzetih u službenoj kontroli ako to nije učinjeno u skladu s članom 36. ovoga zakona;

j) narediti i ostale mjere i poduzeti druge radnje u skladu sa zakonom.

(2) Mjere utvrđene u stavu (1) ovoga člana nalažu se rješenjem inspektora donesenim u upravnom postupku.

Član 40.

(Žalba na rješenje)

(1) Na rješenje inspektora prema članu 39. ovoga zakona može se podnijeti žalba u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

(2) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja ako se radi o poduzimanju hitnih mjera koje se ne mogu odgađati, ili ako bi uslijed odgađanja izvršenja bila nanesena veća materijalna šteta, ili ako bi bili ugroženi ljudski životi ili zdravlje.

(3) O žalbi podnesenoj na prvostepeno rješenje inspektora rješava ministar zdravstva i socijalne politike.

(4) Rješenje iz stava (3) ovoga člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor u Kantonalnom sudu u roku od 30 dana.

Član 41.

(Usmeno rješenje)

(1) Sanitarni i veterinarski inspektori iz stava (1) člana 32. ovoga zakona mogu, prilikom obavljanja nadzora, izdati i usmeno rješenje za izvršenje određenih mjera osiguranja:

a) ako opasnost za ljudsko zdravlje ili život zahtijeva da se određena mjera osiguranja poduzme odmah, bez odgađanja;

b) ako postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja stvari ili dokaza ako se mjera osiguranja ne poduzme odmah;

c) ako se radi o namirnicama koje pravno ili fizičko lice stavljaju u promet izvan prostorije i javnih mjesta određenih za prodaju namirnica.

(2) Sanitarni i veterinarski inspektori iz stava (1) ovoga člana mogu narediti izvršenje usmenog rješenja bez odgađanja. Usmeno rješenje mora se unijeti u zapisnik o obavljenom pregledu.

(3) Sanitarni i veterinarski inspektori iz stava (1) ovoga člana dužni su izdati pisani otpravak rješenja u roku od tri dana.

Član 42.

(Obavijest inspektora o izvršenju upravne mjere)

(1) Ako se upravna mjera sastoji od radnji koje subjekt nadzora mora izvršiti u određenom roku, subjekt nadzora dužan je o izvršenju tih radnji odmah, u pisanom obliku, izvijestiti inspektora koji je donio rješenje o upravnoj mjeri, a najkasnije u roku od tri dana nakon izvršenja.

(2) Obavijest se može i usmeno saopćiti, na zapisnik, u uredu inspektora.

(3) Uz obavijest prilažu se i odgovarajući dokazi, ako se njima dokazuje izvršenje upravne mjere.

Član 43.

(Preventivne mjere)

(1) Inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora može poduzimati i odgovarajuće preventivne mjere s ciljem sprečavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provedbi zakona i drugih propisa čije izvršenje nadzire, kao što su: upozorenje fizičkim i pravnim licima na obaveze iz propisa, ukazivanje na štetne posljedice, predlaganje mjera za otklanjanje njihovih uzroka i sl.

(2) Preventivne mjere iz stava (1) ovoga člana nalažu se rješenjem, na koje pravno ili fizičko lice ima pravo žalbe.

Član 44.

(Prekršaji)

Ako sanitarni i veterinarski inspektori iz stava (1) člana 32. ovoga zakona u obavljanju zdravstvenog nadzora utvrde da je povredom odredbi ovoga zakona učinjen prekršaj ili krivično djelo, dužni su izdati prekršajni nalog ili podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnoga postupka, odnosno za krivično djelo podnijeti prijavu nadležnom organu.

DIO DRUGI – KAZNE NE ODREDBE

Član 45.

(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom, u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se pravno lice:

a) ako stavi u promet zdravstveno neispravne namirnice i / ili predmete opće upotrebe (član 8. ovoga zakona)

b) ako deklaracija proizvoda ne sadrži oznaku o grupi upotrijebljenih aditiva (član 9. ovoga zakona)

c) ako deklaracija namirnice ne sadrži podatke o vrsti i količini dodanih tvari (član 10. ovoga zakona)

d) ako prije početka proizvodnje ne obavi ispitivanje zdravstvene ispravnosti sirovina za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe [tačka a) stava (1) člana 21. ovoga zakona];

e) ako ne obavi laboratorijsko ispitivanje proizvoda prije stavljanja u promet [tačka b) stava (1) člana 21. ovoga zakona];

f) ako ne ispita mikrobiološku čistoću radnih površina i ruku lica koja u toku proizvodnje i prometa dolaze u dodir s namirnicama i predmetima opće upotrebe [tačka c) stava (1) člana 21. ovoga zakona];

g) ako pakuje namirnice za tržište, a nema nalaz nadležne laboratorije o ispravnosti namirnica koju pakuje, kao i ambalaže u koju pakuje namirnice [stav (1) člana 23. ovoga zakona];

h) ako ovlaštenim radnicima iz stava (1) člana 32. ovoga zakona, onemogućiti obavljanje zdravstvenog nadzora, uvid u dokumentaciju, uzimanje uzoraka i nesmetan rad (član 38. ovoga zakona).

i) ako u određenom roku ne postupi prema rješenju inspektora (član 39. ovoga zakona).

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se poduzetnik i / ili fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 46.

(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se pravno lice:

a) ako u proizvodnji predmeta opće upotrebe upotrebljava supstance čija upotreba ili količina nije dopuštena (član 12. ovoga zakona);

b) ako stavi u promet namirnice, odnosno predmete opće upotrebe bez isprave da odgovaraju propisima o zdravstvenoj ispravnosti (član 13. ovoga zakona);

c) ako prostorije u kojima se proizvode i stavljaju u promet predmeti opće upotrebe ne ispunjavaju uvjete iz članova 16. i 17. ovoga zakona;

d) ako pri proizvodnji i prometu namirnica i predmeta opće upotrebe upotrebljava postrojenja, namještaj, pribor i uređaje koji utječu na higijensku ispravnost namirnica i predmeta opće upotrebe i štetno, odnosno nepovoljno utječu na zdravlje potrošača, tj. ne ispunjavaju uvjete koji omogućavaju njihovo higijensko održavanje [stav (1) člana 18. ovoga zakona];

e) ako tokom korištenja objekta koji podliježe sanitarnom nadzoru ne održava higijenu u objektu i njegovu neposrednom okruženju, ne održava higijenu prostorija, postrojenja, uređaja, namještaja, opreme, pribora, namjenskih prijevoznih sredstava, higijenu radne odjeće i obuće zaposlenih lica te ne poduzima druge higijenske mjere radi zaštite zdravlja stanovništva, u skladu sa zakonom [stav (2) člana 18. ovoga zakona];

f) ako obavlja proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće upotrebe u prostorijama koje se upotrebljavaju za stanovanje ili imaju direktnu vezu s prostorijama za stanovanje ili su u neposrednoj blizini objekata, prostorija ili uređaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće upotrebe ili se u njima drži roba koja može zagaditi namirnice i predmete opće upotrebe, odnosno materije koje mogu štetno utjecati na ljudsko zdravlje [stav (1) člana 19. ovoga zakona];

g) ako u prostorijama u kojima se obavlja proizvodnja i promet namirnica pruža ugostiteljske usluge i dopusti pušenje [stav (2) člana 19. ovoga zakona];

h) ako ne vodi evidenciju o obavljenim ispitivanjima [tačka d) stava (1) člana 21. ovoga zakona];

i) ako ne vodi evidenciju laboratorijskih ispitivanja namirnica koje pakuje i ambalaže u koju pakuje namirnice [stav (2) člana 23. ovoga zakona];

j) ako ambalažu namijenjenu za prijevoz namirnica upotrebljava u druge svrhe [stav (2) člana 24. ovoga zakona];

k) ako prijevozno sredstvo kojim se prevoze namirnice koje zahtijevaju temperaturni režim nemaju rashladni uređaj – termoking [stav (3) člana 24. ovoga zakona];

l) ako u istom vozilu prevozi namirnice i predmete opće upotrebe koje imaju miris koji namirnice mogu poprimiti [stav (4) člana 24. ovoga zakona];

m) ako prijevozno sredstvo za prijevoz hrane nije očišćeno i dezinfikovano te nema potvrdu o obavljenoj dezinfekciji prijevoznog sredstva i naljepnicu o obavljenoj dezinfekciji (član 25. ovoga zakona);

n) ako toplo pripremljena jela prevozi u neodgovarajućem vozilu i / ili duže od propisanog vremena prijevoza (član 26. ovoga zakona);

o) ako kruh i pecivo koji nisu industrijski upakovani prevozi u neodgovarajućoj ambalaži i na neodgovarajući način (član 27. ovoga zakona).

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se poduzetnik i / ili fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 47.

(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se pravno lice:

a) ako pripisuje ljekovita svojstva namirnicama i predmetima opće upotrebe [stav (1) člana 14. ovoga zakona];

b) ako neistinito oglašava i reklamira namirnice i predmete opće upotrebe čime potrošače dovodi u zabludu u pogledu stvarnog sastava, svojstva ili namjene tih namirnica i predmeta opće upotrebe [stav (2) člana 14. ovoga zakona];

c) ako ispred trgovinske i obrtničke radionice izloži namirnice, naročito one kojima je potreban temperaturni režim održavanja, ako nisu zaštićene od nepovoljnog utjecaja (djelovanja) vanjske sredine [stav (3) člana 19. ovoga zakona];

d) ako na pijaci izlaže proizvode od mesa i / ili mlijeka a nisu zaštićeni od utjecaja okoline i nemaju osiguran temperaturni režim održavanja [stav (4) člana 19. ovoga zakona];

e) ako ne nabavi i održava, o svome trošku, radnu odjeću i obuću [stav (3) člana 29. ovoga zakona];

f) ako nije osiguralo, o svome trošku, povremene zdravstvene preglede lica koja se stavljaju pod zdravstveni nadzor [stav (4) člana 30. ovoga zakona];

g) ako ne osigura, o svome trošku, pohađanje kursa za stjecanje potrebnih znanja o higijeni namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i o ličnoj higijeni za zaposlene radnike koji podliježu pohađanju toga kursa [stav (2) člana 31. ovoga zakona];

h) ako ne plati troškove laboratorijskog ispitivanja namirnica i predmeta opće upotrebe, odnosno troškove laboratorijskog ispitivanja brisova uzetih radi kontrole mikrobiološke čistoće, bez obzira na rezultate analize [stav (5) člana 34. i stav (5) člana 35. ovoga zakona];

i) ako u ostavljenom roku ne obavijesti inspektora o izvršenju upravne mjere (član 42. ovoga zakona).

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 500,00 KM.

(3) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se poduzetnik i / ili fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 800,00 KM.

Član 48.

(Kaznene odredbe)

Novčanom kaznom, u iznosu od 300,00 KM do 500,00 KM, kaznit će se zaposleno fizičko lice:

a) ako radnu odjeću i obuću upotrebljava van radnoga mjesta [stav (2) člana 29. ovoga zakona]

b) ako na radnom mjestu ne nosi propisanu radnu odjeću, a gdje to uvjeti rada dopuštaju, i posebnu radnu obuću [stav (1) člana 29. ovoga zakona].

DIO TREĆI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49.

(Primjena provedbenih propisa)

(1) Nakon donošenja zakona koji reguliše ovu oblast na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, odredbe ovoga zakona će se usaglasiti s tim zakonom u predviđenom obimu i roku.

(2) Provedbeni propisi iz oblasti zdravstvene ispravnosti i zdravstvenog nadzora namirnica i predmeta opće upotrebe koji su primjenjivani na području Federacije Bosne i Hercegovine na dan stupanja na snagu ovoga zakona ostaju u primjeni.

Član 50.

(Okončanje započetih postupaka)

Postupci koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga zakona vodit će se i okončati prema odredbama ranijega zakona.

Član 51.

(Prestanak važenja Zakona)

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj 10/02).

Član 52.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-104/14

18. marta 2014.

Travnik

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

Josip Kvasina, s. r.

**

Na osnovu člana 107. Poslovnika Skupštine Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 3/04 i 6/13), Skupština Srednjobosanskog kantona, na XXXIII. sjednici održanoj 7. marta 2014. godine, donosi

O D L U K U
O OVLAŠTENJU
ZA OBAVLJANJE POSLOVA
SEKRETARA SKUPŠTINE
SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

I.

AJŠA DELIĆ, sekretar Ureda za zakonodavstvo Vlade Srednjobosanskog kantona, ovlašćuje se za obavljanje poslova sekretara Skupštine Srednjobosanskog kantona.

II.

Imenovana iz tačke I. ove odluke obavljat će poslove sekretara Skupštine Srednjobosanskog kantona za vrijeme privremene spriječenosti u obavljanju tih poslova, zbog bolesti, Esme Vajzović, sekretara Skupštine.

III.

Za obavljanje poslova sekretara Skupštine Srednjobosanskog kantona imenovana iz tačke I. ove odluke ima pravo na naknadu u visini od 50% netoplaće sekretara Skupštine Srednjobosanskog kantona.

IV.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-90/14
18. marta 2014.

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE

Travnik

Josip Kvasina, s. r.

**

134

Na osnovu člana 161. Poslovnika Skupštine Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 3/04 i 6/13), Skupština Srednjobosanskog kantona, na XXXIII. sjednici održanoj 10. marta 2014. godine, donosi

O D L U K U
O IZMJENI ODLUKE
O OSNIVANJU STALNIH
I POVREMENIH RADNIH TIJELA
SKUPŠTINE SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

I.

U Odluci o osnivanju stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 8/11 i 4/13), u tački I. pod **h**) **Komisija za borbu protiv korupcije**, tačka 4. mijenja se i glasi:

"4. AMGIJAD HADŽIOSMANOVIĆ, vanskupštinski član".

II.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona."

Broj: 01-02-105/14
18. marta 2014.
Travnik

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE
Josip Kvasina, s. r.

**

135

Na osnovu člana 109. Poslovnika Skupštine Srednjobosanskog kantona ("Službene novine Srednjobosanskog kantona", broj: 3/04 i 6/13), a u vezi s tačkom 2. stava 1. člana 19. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 86/07, 24/09 i 44/10) te na prijedlog Vlade Srednjobosanskog kantona, Skupština Srednjobosanskog kantona, na XXXIII. sjednici održanoj 10. marta 2014. godine, donosi

O D L U K U O DAVANJU SAGLASNOSTI ZA POKRETANJE PROCEDURE DUGOROČNOG KREDITNOG ZADUŽENJA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

Član 1.

Daje se saglasnost za pokretanje procedure dugoročnog kreditnog zaduženja Srednjobosanskog kantona u iznosu od 10.000.000,00 KM (slovima: deset miliona konvertibilnih maraka).

Član 2.

Kreditno zaduženje iz člana 1. ove odluke koristit će se za finansiranje dijela deficita Budžeta Srednjobosanskog kantona nastalog 31. decembra 2013. godine, a za izvršenje obaveza prema dobavljačima.

Član 3.

Kreditno zaduženje iz člana 1. ove odluke realizovat će se sljedećim okvirnim elementima zaduženja:

- iznos kredita – 10.000.000,00 KM
- rok otplate – najmanje 7 godina
- grejs-period – najmanje 1 godina (uključen u rok otplate)
- kamatna stopa – do 4,95 na godišnjem nivou
- naknada za obradu zahtjeva – do 0,75%, jednokratno

Član 4.

Ministarstvo finansija provest će proceduru odabira najpovoljnijeg ponuđača za dugoročno kreditno zaduženje prema ovoj odluci, javnim pozivom.

Član 5.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Srednjobosanskog kantona".

Broj: 01-02-106/14
18. marta 2014.
Travnik

PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE
Josip Kvasina, s. r.

**

**FEDERALNI ZAVOD
ZA STATISTIKU**

**SAOPĆENJE
O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ PLAĆI
ZAPOSLENIKA U SREDNJOBOSANSKOM KANTONU
U DECEMBRU 2013. GODINE**

Prosječna mjesečna plaća zaposlenika u Srednjobosanskom kantonu ostvarena u decembru 2013. godine iznosi: 707,00 KM netoplaća, odnosno 1.068,00 KM brutoplaća.³

¹ Federalni zavod za statistiku: *Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po kantonima*, broj 2/XV, Sarajevo, februar 2014., str. 79.

**

OGLASI

PRIVREMENA ZASTUPANJA I STARATELJSTVA

OGLAS

Rješenjem Općinskoga suda u Travniku, broj 51 O P 075220 13 P od 14. marta 2014. godine, u pravnoj stvari tužiteljice Selme Fuško, iz Travnika, Dub b. b., tuženiku El Ansary Abdurrahmanu, čije je mjesto boravišta sada nepoznato, postavlja se privremeni zastupnik Adis Ribić, advokat, iz Travnika, jer bi dugo trajao redovni postupak postavljanja zakonskoga zastupnika tuženiku, uslijed čega bi mogle nastati štetne posljedice za tužiteljicu.

Navedenim rješenjem određeno je da će privremeni zastupnik zastupati tuženika u postupku sve dok se tuženik ili njegov opunomoćenik ne pojavi pred Sudom, odnosno dok organ starateljstva ne obavijesti Sud da je tuženiku postavio staratelja.

(Broj: 51 O P 075220 od 14. marta 2014.)

SO 16/14

OGLAS

Općinski sud u Travniku, sudac Ivan Matišić, u pravnoj stvari Tufika Perende, iz Novog Travnika, kojeg zastupa opunomoćenica Jasna Dunder, advokat, iz Novog Travnika, protiv tuženice Semre Dženanović i drugih, radi utvrđivanja prava vlasništva, vrijednost spora 4.000,00 KM, tuženicama: Hibi Konjalić, Akifovoj, Sadki Konjalić, Akifovoj, Hati Konjalić, Akifovoj, Zajki Konjalić, Akifovoj, i Safetu Konjaliću, Afikovom, svi sada nepoznata boravišta, postavio je Višnju Mikuš, advokata, iz Travnika, za privremenu zastupnicu tuženika, a na osnovu članka 296. Zakona o parničnom postupku.

Postavljena privremena zastupnica zastupat će tuženike u navedenoj pravnoj stvari sve dok se tuženici ili njihovi opunomoćenici ne pojave pred Sudom, odnosno dok organ starateljstva ne postavi staratelja.

(Broj: 51 O P 056970 11 P od 18. ožujka 2014.)

SO 17/14

OGLAS

Općinski sud u Travniku objavljuje da je u pravnoj stvari tužitelja Suvada Zuparovića, protiv tuženice Milene Klisura, rođene Klisura, kći Miloice, sada na nepoznatoj adresi, postavio tuženici privremenog zastupnika Adisa Ribića, advokata, iz Travnika, a zbog nemogućnosti dostave tužbe i drugih pismena tuženici.

Postavljeni privremeni zastupnik zastupat će tuženicu sve dok se ona ili njezin opunomoćenik ne pojave pred Sudom, odnosno dok se ne obavijesti Sud da joj je postavljen staratelj.

(Broj: 51 O P 079696 13 P od 25. ožujka 2014.)

S A D R Ź A J

- 119 Ukaz** o proglašenju Zakona o šumama
- 120 Zakon** o šumama
- 121 Ukaz** o proglašenju Zakona o održavanju zajedničkih dijelova zgrada i upravljanju zgradama
- 122 Zakon** o održavanju zajedničkih dijelova zgrada i upravljanju zgradama
- 123 Ukaz** o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim taksama
- 124 Zakon** o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim taksama
- 125 Ukaz** o proglašenju Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti srednjobosanskog kantona
- 126 Zakon** o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona
- 127 Ukaz** o proglašenju Zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Srednjobosanskog kantona
- 128 Zakon** o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika Srednjobosanskog kantona
- 129 Ukaz** o proglašenju Zakona o izmjeni Zakona o zaštiti okoliša
- 130 Zakon** o izmjeni Zakona o zaštiti okoliša
- 131 Ukaz** o proglašenju Zakona o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe
- 132 Zakon** o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe
- 133 Odluka** o ovlaštenju za obavljanje poslova sekretara Skupštine Srednjobosanskog kantona (*Ajše Delić*)
- 134 Odluka** o izmjeni Odluke o osnivanju stalnih i povremenih radnih tijela Skupštine Srednjobosanskog kantona
- 135 Odluka** o davanju saglasnosti za pokretanje procedure dugoročnog kreditnog zaduženja Srednjobosanskog kantona
- Saopćenje** o prosječnoj mjesečnoj plaći zaposlenika u Srednjobosanskom kantonu u decembru 2013. godine
- Oglasi**